

SEANCE PLENIERE

du

JEUDI 20 MARS 2014

Après-midi

PLENUMVERGADERING

van

DONDERDAG 20 MAART 2014

Namiddag

La séance est ouverte à 14.21 heures et présidée par M. André Flahaut.
De vergadering wordt geopend om 14.21 uur en voorgezeten door de heer André Flahaut.

Le **président**: La séance est ouverte.
De vergadering is geopend.

Une série de communications et de décisions doivent être portées à la connaissance de la Chambre. Elles seront reprises sur le site web de la Chambre et insérées dans l'annexe du compte rendu intégral de cette séance.

Een reeks mededelingen en besluiten moeten ter kennis gebracht worden van de Kamer. Zij worden op de website van de Kamer en in de bijlage bij het integraal verslag van deze vergadering opgenomen.

Ministres du gouvernement fédéral présents lors de l'ouverture de la séance:
Aanwezig bij de opening van de vergadering zijn de ministers van de federale regering:
Alexander De Croo, Monica De Coninck, Sabine Laruelle

Excusés

Berichten van verhindering

Philippe Blanchart, Siegfried Bracke, Minneke De Ridder, Flor Van Noppen, pour raisons de santé / wegens gezondheidsredenen;

David Clarinval, Jean Marie Dedecker, pour devoirs de mandat / wegens ambtsplicht;

François-Xavier de Donnea, Miranda Van Eetvelde, UIP / IPU.

Les ministres Elio Di Rupo, Pieter De Crem et Didier Reynders ne seront pas présents. La ministre Joëlle Milquet et le secrétaire d'État Melchior Wathelet nous rejoindront aussi vite que possible mais ils ne sont pas encore là pour l'instant.

Questions

Vragen

01 **Vraag van de heer Kristof Calvo aan de eerste minister over "het klimaatdebat" (nr. P2365)**

01 **Question de M. Kristof Calvo au premier ministre sur "le débat climatique" (n° P2365)**

01.01 **Kristof Calvo** (Ecolo-Groen): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de vice-eersteminister, ik had mijn vraag gericht aan de eerste minister. Ik begrijp dat hij door de Europese Top niet aanwezig kan zijn, maar ik vermoed dat u mij ook enige toelichting kan geven over de Belgische klimaatplannen.

Gisteren heeft een Overlegcomité plaatsgevonden tussen de eerste minister en de ministers-presidenten, de heer Peeters, de heer Demotte en de heer Vervoort. Eén van de agendapunten was de manier waarop zij de klimaatengagements die genomen zijn in 2009, de EU-2020-doelstellingen, eindelijk zouden verdelen.

Voor de collega's die het dossier niet volgen, daar wordt al vier jaar over gebakkeleid. Vergadering na vergadering, discussie na discussie, wordt het uitgesteld. Het lijkt wel het BHV van de klimaatonderhandelingen. Dat is spijtig want het gaat slechts over minimale doelstellingen, een eerste stap om in Europa en in België de *climate change* te tackelen.

Mijnheer de vice-eersteminister, het Overlegcomité heeft andermaal geen akkoord heeft opgeleverd. Wij vinden het als groene fractie evident aan de regering te vragen hoe dat komt. Hoe komt het dat die doelstellingen maar niet verdeeld raken en dat de klimaatrein in dit land maar niet in beweging raakt?

Een aantal weken geleden heb ik die vraag ook gesteld aan staatssecretaris Wathélet. Volgens hem valt over deze kwestie met de Vlaamse regering echt niet te onderhandelen, zijn hun eisen onredelijk en ultraconservatief en willen zij hun steentje niet bijdragen voor het klimaat. Maandag heb ik een verkiezingsdebat gevolgd waar collega's van CD&V, collega's van de sp.a en zelfs collega's van de N-VA hebben verklaard dat het een absolute schande is dat die doelstellingen niet verdeeld geraken.

Mijnheer De Croo, ik vermoed dat u voor het antwoord informatie hebt meegekregen van de eerste minister. Mijn vraag is eigenlijk heel eenvoudig.

Gisteren verscheen er een alarmerend VN-klimaatrapport. Op dezelfde dag vernemen we het nieuws dat er geen akkoord wordt bereikt in ons kleine landje over een minimale doelstelling. Hoe komt dat? Welke partijen liggen er dwars? Heeft deze federale regering nog de ambitie om daar voor 25 mei een akkoord over te bereiken, zodat we na 25 mei werk kunnen maken van een ambitieus klimaatbeleid?

01.02 Minister **Alexander De Croo**: Mijnheer de voorzitter, mijnheer Calvo, beste collega's, zoals u zelf hebt aangegeven, woont de eerste minister deze middag een Europese Raad bij, waardoor het mij toekomt om u de volgende elementen mee te delen.

Overeenkomstig het Europees klimaat- en energiepakket, moet België tegen 2020 zijn emissies in de non-ETS-sector met 15 % verminderen. België heeft er zich bovendien toe verbonden zijn productie van hernieuwbare energie op te voeren tot 13 %.

De hefboomen op het vlak van milieu en hernieuwbare energie liggen vooral in handen van de Gewesten. Om onze Europese verbintenissen te respecteren, zal de federale regering maatregelen nemen om de Gewesten daarin ten volle te steunen. Onder voorzitterschap van het Vlaams Gewest onderhandelen de federale regering en de Gewesten over de verdeling van de nodige inspanningen om onze Europese verbintenissen te respecteren. Dat punt is, zoals u het zelf aanhaalt, gisteren in het Overlegcomité besproken. Tijdens dat comité werd overeengekomen dat het Vlaams Gewest op korte termijn de ministers van Leefmilieu zal samenbrengen om verder over een oplossing te onderhandelen.

De staatssecretaris voor Leefmilieu, aan wie daarover ook een vraag werd gesteld, zal zich over dat onderwerp meer in detail uitspreken.

01.03 **Kristof Calvo** (Ecolo-Groen): Mijnheer De Croo, ik begrijp dat die vraag voor u niet meteen een thuismatch was, maar u hebt ook niet echt veel moeite gedaan om punten te scoren. U hebt heel weinig verteld. De federale regering is een van de onderhandelende partijen, ook gisteren. Ik volg het debat genoeg om te weten waar het grootste probleem zit, maar er is ook een groot probleem met de klimaatambitie van deze federale regering.

Mijnheer Jambon, mevrouw Temmerman en mijnheer Terwingen – misschien is hij even aan het bellen – geef aan de Vlaamse regering mee dat we een klimaatakkoord nodig hebben.

Mijnheer De Croo, deze regering is alles behalve een klimaatregering geweest. De steunmaatregelen voor isolatie werden geschrapt, er werden besparingen doorgevoerd bij de NMBS en de fiscaliteit werd niet vergroend. Terwijl er nog nooit zoveel over het klimaat is gepraat en nog nooit zoveel bedrijven en zoveel jonge mensen met dat thema zijn bezig geweest, blijft die trein stilstaan. Probeer die trein alstublieft nog voor de verkiezingen op gang te trekken. Wie weet krijgen wij nog meer klimaatambitie na de verkiezingen. Wat ons betreft, is dat in elk geval de bedoeling.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

02 **Question de M. Laurent Louis au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères, du Commerce extérieur et des Affaires européennes sur "la situation en Ukraine" (n° P2375)**

02 Vraag van de heer Laurent Louis aan de vice-eersteminister en minister van Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Europese Zaken over "de situatie in Oekraïne" (nr. P2375)

02.01 Laurent Louis (indép.): Monsieur le président, le peuple de Crimée a décidé, par 96 % de ses voix, de fuir l'Ukraine, victime d'une opération de colonisation américano-européenne, pour rejoindre la Russie qui semble être un des derniers défenseurs de la souveraineté nationale. Malheureusement, l'Occident refuse de reconnaître la décision du peuple de Crimée. Une décision qui, pourtant, ne peut être plus claire: 96 % des voix.

L'incroyable, c'est que, pour renverser Saddam Hussein en Irak, Kadhafi en Libye ou Bachar el-Assad en Syrie, vous ne demandez pas l'avis des peuples concernés; vous laissez les États-Unis et l'Europe agir en agresseurs et personne ne peut condamner ces agressions contre des pays souverains. Par contre, lorsqu'en toute indépendance, le peuple de Crimée décide de fuir l'Ukraine que vous avez livrée aux nationalistes et aux néo-fascistes pour rejoindre la Russie libre, vous refusez de reconnaître la décision du peuple souverain.

Cela démontre que vous préférez le langage des armes au langage des urnes. Et vous ne faites que confirmer que l'Europe d'aujourd'hui est une organisation fasciste, totalement aux mains des États-Unis. Le président Ianoukovitch est, selon moi, toujours le président officiel de l'Ukraine. Il a été élu démocratiquement – faut-il vous le rappeler? –, ce qui n'est pas le cas de ce pantin de latseniouk, que vous avez placé à la tête du pays pour détruire l'Ukraine après un coup d'État que vous avez honteusement soutenu.

Vous soutenez les putschistes, vous ne dénoncez pas les coups d'État, puisque vous êtes à la manœuvre de tout cela, et vous ne reconnaissez pas la volonté des citoyens de Crimée. Pas de doute, vous n'êtes pas des démocrates. Avec votre ami Obama, vous êtes les nouveaux Hitler des temps modernes.

Quand huit abrutis prennent une décision à l'ONU ou qu'un seul décide à la Maison Blanche, vous nous parlez de démocratie, mais quand le peuple décide, vous parlez de dictature! C'est affolant!

L'agresseur en Ukraine, ce ne sont pas les Russes mais bien les États-Unis et l'Europe. La Russie ne fait que tenter de protéger le peuple d'Ukraine et la Crimée de l'invasion américano-européenne.

Madame la ministre, allez-vous continuer à défendre l'inacceptable? Allez-vous garder cette volonté de sanctionner honteusement la Russie et les patriotes ukrainiens qui s'opposent à la colonisation de leur pays? Jusqu'où comptez-vous aller dans les sanctions illégitimes à l'égard de la Russie?

02.02 Sabine Laruelle, ministre: Monsieur le président, cher collègue, je me contenterai de lire la réponse du vice-premier ministre.

Elle est rédigée comme suit: "Comme vous le savez, j'ai condamné la reconnaissance de la Crimée comme un État indépendant par la Russie ainsi que la signature, par le président Poutine, d'un projet de traité visant à annexer ce territoire. J'ai déploré cette décision malgré les appels répétés de l'Union européenne pour ne pas approfondir la crise en Ukraine et pour garder le dialogue intact entre toutes les parties concernées.

La Belgique reconnaît le droit à l'autodétermination des peuples, mais le référendum du 16 mars n'a pas été le résultat de négociations préparatoires. Il a été organisé sous la pression et dans la hâte, et sans le consentement du gouvernement de l'Ukraine. C'est pourquoi ce référendum organisé en Crimée a unanimement été déclaré anticonstitutionnel et illégal par la communauté internationale. Il s'agit d'une violation manifeste de la souveraineté de l'intégrité territoriale de l'Ukraine par la Fédération russe. La Communauté internationale ne reconnaîtra pas l'annexion de la Crimée. La Russie est isolée à cet égard.

Je suis également très inquiet des violations des droits de l'homme qui sont, dès à présent, signalées en Crimée ainsi que du risque persistant d'éclatement d'un conflit sanglant.

J'apprécie beaucoup la retenue des autorités ukrainiennes à cet égard."

02.03 Laurent Louis (indép.): Monsieur le président, madame la ministre, les députés néonazis ukrainiens du parti Svoboda que vous soutenez se sont introduits dans le bureau du directeur de la télévision nationale

pour le violenter et lui faire signer de force sa démission.

En agissant comme le fait la Belgique, cette dernière agit comme les députés néonazis. Pire encore, si on avait été à la place de ces députés, je suis certain qu'on ne se serait pas contenté de violenter ledit directeur. On l'aurait assassiné comme on a assassiné Saddam Hussein ou Kadhafi.

La volonté en Ukraine n'est pas d'apporter la démocratie. Bien sûr que non! Le but est de coloniser ce pays qui est géostratégiquement hyper important. L'enjeu au niveau de l'Ukraine, ce n'est pas la démocratie, mais le contrôle du gaz pour dominer la Russie au niveau de son approvisionnement en gaz. Soros prépare le terrain depuis dix ans en injectant des milliards de dollars en Ukraine.

Pour ma part, je suis stupéfait par le mépris dont vous faites preuve à l'égard du peuple de Crimée. Vous méprisez véritablement le référendum qui y a été organisé. Vous ne voulez pas suivre l'avis de la population car les aspirations du peuple sont diamétralement opposées à celles de ceux qui vous dirigent. C'est sans doute pour cette raison que l'on interdit également le référendum en Belgique.

Vous êtes toujours les premiers à critiquer la Russie. Mais, pour ce qui me concerne, je constate qu'au moins en Russie ou en Crimée, on demande l'avis de la population. En Belgique, les politiciens décident sans jamais consulter cette dernière. Vous refusez le référendum. La dictature, c'est vous qui l'imposez et certainement pas M. Poutine.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

03 Vraag van mevrouw Ann Vanheste aan de minister van Middenstand, Kmo's, Zelfstandigen en Landbouw over "de computerproblemen waardoor de pensioenbonus of het pensioen van verscheidene zelfstandigen niet uitbetaald kan worden" (nr. P2376)

03 Question de Mme Ann Vanheste à la ministre des Classes moyennes, des PME, des Indépendants et de l'Agriculture sur "les problèmes informatiques empêchant le paiement de bonus de pension ou de pensions d'indépendants" (n° P2376)

03.01 Ann Vanheste (sp.a): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, door een computerprobleem bij de pensioendienst moeten heel wat zelfstandigen het voorlopig zonder pensioenbonus doen. De computers lopen vast op de nieuwe berekeningswijze die van kracht is vanaf 1 januari 2014. De pensioenbonus moet de mensen langer aan het werk houden. Een mooie beloning! Erger nog, er zijn zelfs zelfstandigen die te horen krijgen dat zij ook hun gewoon pensioen niet uitbetaald zouden krijgen.

Mevrouw de minister, wij weten allemaal dat veel zelfstandigen het niet breed hebben en dat dit een financiële ramp betekent voor hun gezin. De ombudsman voor pensioenen bevestigde dat er voorlopige uitkeringen zouden worden uitbetaald. Als er gesproken wordt over voorlopige uitbetalingen, dan zal het probleem wellicht niet snel opgelost zijn.

Hoe kan dat? Waarom kon men dit niet voorzien?

Op welke basis zullen de voorlopige uitbetalingen berekend worden?

Mevrouw de minister, hoelang zullen de betrokken zelfstandigen op hun honger blijven? Zullen de slachtoffers een schadevergoeding krijgen onder de vorm van rente of intrest?

03.02 Minister Sabine Laruelle: Mijnheer de voorzitter, mevrouw Vanheste, het RSVZ bevestigt dat zijn informaticaprogramma perfect in staat is om de pensioenbonus correct te berekenen.

De betrokken gepensioneerden zullen in de loop van de volgende dagen een kennisgeving ontvangen van de definitieve pensioenbeslissing. Aan de Rijksdienst voor Pensioenen zal de opdracht worden gegeven het pensioen met de pensioenbonus uit te betalen.

Voor de 750 gepensioneerden voor wie een voorlopige beslissing werd genomen zonder pensioenbonus, met als ingangsdatum van het pensioen april en mei 2014, betekent dat niet dat de pensioenbonus laattijdig zal worden uitbetaald. Mocht dat toch het geval zijn, dan zal het RSVZ in elk geval automatisch

verwijlinteresten uitbetalen.

03.03 Ann Vanheste (sp.a): Mevrouw de minister, ik ben blij dat het probleem niet zo rampzalig is als het werd voorgesteld. Ik noteer dat iedereen zijn pensioenbonus op tijd zal krijgen, maar dat er voor degenen die hem toch niet krijgen...

03.04 Minister Sabine Laruelle: Als de pensioenbonus niet op tijd wordt uitbetaald, zullen verwijlinteresten worden betaald.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

04 Vraag van mevrouw Sonja Becq aan de minister van Werk over "het overlevingspensioen en de inschrijving als werkloze" (nr. P2377)

04 Question de Mme Sonja Becq à la ministre de l'Emploi sur "la pension de survie et l'inscription au chômage" (n° P2377)

04.01 Sonja Becq (CD&V): Mijnheer de voorzitter, dames ministers, collega's, gisteren hebben wij hier in de plenaire vergadering de regeling rond het overlevingspensioen besproken. Wanneer wij dat straks zullen goedkeuren, komt er voor de weduwen en de weduwnaars die jonger zijn dan 45 jaar, een overgangsuitkering van een of twee jaar. Tijdens die periode kunnen zij die uitkering ontvangen, in combinatie met eventueel hun werk. Indien zij niet werken, kunnen zij automatisch recht krijgen op een werkloosheidsuitkering gedurende die een of twee jaar.

Het principe is duidelijk opgenomen in de toelichting van de wetgeving op de pensioenen, maar de uitvoering ervan, mevrouw de minister, komt onder uw bevoegdheid als verantwoordelijke voor de RVA en de werkloosheidsuitkering. Om die reden had ik graag aan u de heel duidelijke vraag gesteld of u ter uitvoering van de wetgeving een KB klaar hebt?

Ik heb echter nog een bijkomende vraag. Op welke manier zal de werkloosheidsuitkering worden berekend, indien het gaat om personen die voordien niet hebben gewerkt? Zullen ook personen die voordien deeltijds werkten, een aanvullende werkloosheidsuitkering kunnen krijgen?

04.02 Minister Monica De Coninck: Mevrouw Becq, u hebt al aangehaald dat de regering de voorwaarden voor het overlevingspensioen heeft aangepast. Vanaf 1 januari 2015 zullen weduwen en weduwnaars die jonger zijn dan 45 jaar, recht op een overgangsuitkering hebben. Het gaat om een uitkering gedurende één jaar voor weduwen en weduwnaars zonder kinderen, en twee jaar voor weduwen en weduwnaars met kinderen.

Eenzijds, was het oude systeem voor de toch nog jonge personen een belemmering om een job aan te nemen, anderzijds, was de uitkering te laag voor een waardig leven. De overgangsuitkering is cumuleerbaar met loon en, voor alle duidelijkheid, ook met uitkeringen gedurende een of twee jaar.

De overgangsuitkering heeft tot doel iemand die zijn partner verliest, tot blijven werken of tot opnieuw werken aan te zetten en zich naar de arbeidsmarkt te begeven. Mijn collega Alexander De Croo heeft dat doel ook gestalte gegeven.

Voor wie nu een overlevingspensioen ontvangt, wijzigt er niets. De weduwen en weduwnaars die onder het nieuwe systeem vallen – dit is ook met uitvoering van het regeerakkoord –, krijgen onmiddellijk toegang tot de werkloosheid, indien zij na afloop van de overgangsuitkering van één of twee jaar nog geen baan hebben. Zij hoeven geen wachttijd te doorlopen. De periode van betaling van de overgangsuitkering is met arbeid gelijkgesteld, zodat de begunstigde onmiddellijk na de periode van overgangsuitkeringen een werkloosheidsuitkering kan aanvragen.

De periode van overgangsuitkering wordt door de RVA steeds met twee jaar beroepsverleden gelijkgesteld, ook indien de betrokkenen slechts een jaar overgangsuitkering krijgen. Het besluit waarin dit wordt vastgelegd heeft al een positief advies van het beheerscomité van de RVA gekregen. Het is nu aan de minister van Begroting voorgelegd, bij wie het sinds 5 december 2013 ligt. Ik heb al een paar keer op een snelle beslissing aangedrongen.

Net zoals bij andere personen die voor het eerst werkloos zijn, komt de begunstigde in de eerste vergoedingsfase terecht. De vergoedingsfases hebben een degressief verloop. Indien er geen loopbaanbasis is, zal de RVA zich bij de bepaling van de hoogte van de uitkering baseren op het referteloon, dat momenteel 1 501,82 euro bedraagt. Uiteraard houdt de RVA ook rekening met de gezinstoestand.

Ook wie deeltijds werkt, kan recht hebben op een aanvullende uitkering of inkomensgarantie-uitkering. Er wordt geen onderscheid gemaakt met andere werkzoekenden die een werkloosheidsvergoeding ontvangen en deeltijds beginnen te werken. Het is uiteraard niet de bedoeling dat wie voltijds werkt, vrijwillig de arbeidsduur vermindert om een hogere uitkering te krijgen.

Er zijn op regelmatige basis contacten met de kabinetten van de ministers van Sociale Zaken en van Pensioenen. In het kader van de bevoegdheidsoverdracht als gevolg van de zesde staatshervorming worden de regio's bevoegd voor een belangrijk deel van de werkgelegenheidsmaatregelen. Wij zijn bezig met daarover protocollen te sluiten. Er zijn ook regelmatig contactvergaderingen daarover met de Gewesten.

04.03 Sonja Becq (CD&V): Mevrouw de minister, dank u voor uw helder en duidelijk antwoord.

Het is belangrijk dat er zekerheid is over de uitbetaling van die uitkering. Ik weet wel dat de nieuwe regeling niet morgen in werking treedt, maar in 2015. Het is echter belangrijk dat er zekerheid en duidelijkheid is over het inkomen, op grond waarvan men effectief een uitkering zal ontvangen, en dat rechthebbenden in de RVA erop kunnen rekenen een uitkering te ontvangen na die periode.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

05 Question de Mme Valérie Warzée-Caverenne à la vice-première ministre et ministre des Affaires sociales et de la Santé publique, chargée de Beliris et des Institutions culturelles fédérales, sur "la pénurie annoncée de médecins pratiquant l'IVG" (n° P2370)

05 Vraag van mevrouw Valérie Warzée-Caverenne aan de vice-eersteminister en minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, belast met Beliris en de Federale Culturele Instellingen, over "het aangekondigde tekort aan artsen die abortussen uitvoeren" (nr. P2370)

05.01 Valérie Warzée-Caverenne (MR): Monsieur le président, madame la ministre, nous recevons les craintes du secteur des plannings familiaux, des gynécologues ainsi que des associations qui défendent les droits des femmes parce que le nombre de médecins pratiquant l'IVG diminue; nous pourrions dès lors être confrontés à une pénurie dans cinq à sept ans. À l'instar d'autres médecins, la relève s'avère difficile et on s'attend spécifiquement ici au départ à la pension d'une bonne quarantaine d'entre eux. Pour l'instant, la situation n'est pas problématique mais cela pourrait conduire à des listes d'attente, voire à la nécessité d'une intervention à l'étranger.

Madame la ministre, confirmez-vous ce risque de pénurie pour les médecins pratiquant l'IVG? Quelles en sont les raisons? Quelles sont, selon vous, les mesures à prendre pour remédier à ce risque de pénurie et préserver le droit des femmes de recourir à l'avortement en cas de nécessité et ce, en toute sécurité.

05.02 Laurette Onkelinx, ministre: Madame Warzée-Caverenne, il s'agit d'une question importante. Tout comme vous, j'attache beaucoup d'importance à cette liberté fondamentale de la femme de disposer de son corps. Nous devons y être particulièrement attentifs.

En ce qui concerne la Belgique, selon nos informations, seuls deux des 31 centres extra-hospitaliers ont manifesté une situation problématique auprès de mon administration. À l'heure actuelle, le droit à l'avortement n'est pas mis en danger. En effet, l'alternative hospitalière existe.

Néanmoins, il va falloir prendre des dispositions, notamment, parce que les centres extra-hospitaliers travaillent à une médecine de grande qualité, sociale et avec un appui psychologique de proximité très important. L'activité de ces centres doit être soutenue. J'ai lancé quelques pistes de réflexion. Je vous en citerai trois.

Dans le courant du mois de janvier, j'ai adressé un courrier au Conseil fédéral des sages-femmes, afin

d'évaluer la possibilité d'étendre, sous certaines conditions, la pratique de l'IVG en centres aux sages-femmes, qui sont en première ligne. Je vous signale que dans ce conseil siègent des médecins spécialistes en gynécologie.

En ce qui concerne la problématique plus générale de l'agrément que risqueraient de perdre, à l'horizon 2018, les médecins généralistes dont la pratique se concentre en institutions (hôpitaux, centres PMS, centres IVG, etc.), je demande au Conseil supérieur de la Santé d'évaluer la possibilité de créer un nouvel agrément de médecins, qualifiés en médecine générale préventive et d'institutions dont les conditions seraient spécifiques à cette pratique particulière.

Enfin, pour revaloriser la pratique d'une médecine sociale de proximité, je pense que le Conseil supérieur doit évaluer la possibilité de rendre obligatoire, dans la formation de médecine générale, un stage en institution ou en pratique groupée.

Voilà quelques pistes très précises. J'espère que nous pourrons avancer en la matière. Vu notamment ce qui se passe en Espagne, aucun droit n'est jamais acquis et nous devons nous battre pour que ce droit non seulement continue à exister mais puisse être appliqué dans de bonnes conditions.

05.03 Valérie Warzée-Caverenne (MR): Madame la ministre, merci pour votre réponse. S'il existe un risque de pénurie de prestataires de soins, il importe de tout mettre en œuvre pour pouvoir pallier ce risque. Le travail que vous avez initié à ce sujet est un signal positif en vue de la préservation de ce droit, afin qu'il puisse être exercé, comme vous l'avez dit, en toute sécurité.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

06 Samengevoegde vragen van

- mevrouw Bercy Slegers aan de vice-eersteminister en minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, belast met Beliris en de Federale Culturele Instellingen, over "de dringende medische hulpverlening in taalgrensgemeenten" (nr. P2371)

- de heer Ben Weyts aan de vice-eersteminister en minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, belast met Beliris en de Federale Culturele Instellingen, over "de dringende medische hulpverlening in taalgrensgemeenten" (nr. P2372)

06 Questions jointes de

- Mme Bercy Slegers à la vice-première ministre et ministre des Affaires sociales et de la Santé publique, chargée de Beliris et des Institutions culturelles fédérales, sur "l'aide médicale urgente dans les communes de la frontière linguistique" (n° P2371)

- M. Ben Weyts à la vice-première ministre et ministre des Affaires sociales et de la Santé publique, chargée de Beliris et des Institutions culturelles fédérales, sur "l'aide médicale urgente dans les communes de la frontière linguistique" (n° P2372)

06.01 Bercy Slegers (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, u hebt deze week ongetwijfeld de noodkreet van de burgemeester van Menen gehoord; zij doet dit in naam van haar inwoners.

Menen is een Vlaamse gemeente op de grens met Wallonië en Frankrijk. De burgemeester slaakt die noodkreet omdat de taal een probleem vormt bij het uitrukken van de medische teams langs de taalgrens. Het is uiteraard de bedoeling dat de snelste ziekenwagen ter plaatse komt. In het geval van Menen blijkt echter dat de hulpwagen die op papier de snelste is, niet altijd als eerste hulpwagen ter plaatse komt. Dit is te wijten aan de taalproblematiek.

De Franssprekende dienstverlening van Moeskroen wordt opgeroepen en dat zorgt soms voor problemen, zoals het begrijpen van de straatnamen of huisnummers, waardoor zij op een verkeerd adres terechtkomen. Daardoor blijkt dat wat de snelste hulpwagen had moeten zijn, dat in de praktijk niet is.

Een tweede problematiek inzake de taalkennis is dat, als men ter plaatse komt en de patiënt snel geholpen wil worden of de dokter snel een diagnose moet stellen, die taalproblemen soms voor moeilijkheden en vertraging zorgen.

Mevrouw de minister, ik heb twee vragen.

Ten eerste, Moeskroen is een faciliteitengemeente. Het is de dienstverlening van Moeskroen die onder andere in Rekkem, deelgemeente van Menen, ter plaatse komt. Wanneer het de ambulance is die afhangt van de brandweer, dus ook een gemeentelijke dienst, dan is mijn vraag of het taalprobleem hier eigenlijk wel een probleem zou moeten zijn. In een faciliteitengemeente zijn overheidsdiensten immers verondersteld tweetalig te zijn.

Ten tweede, het voorbeeld van Menen toont aan dat er in de praktijk een probleem is met de snelst adequate hulp. Door taalproblemen komt niet altijd de snelste hulpwagen ter plaatse, zoals dat op papier zou moeten zijn. Hoe denkt u deze problematiek op te lossen?

Menen stelt zelf voor dat er per team minstens een iemand is die de andere landstaal machtig is. Is dit een piste die u verder wil onderzoeken?

06.02 Ben Weyts (N-VA): Mevrouw de minister, mijn vraag gaat meer over Brussel en de Vlaamse Rand.

Er is natuurlijk de wettelijke realiteit die bepaalt dat alle hulpdiensten en urgentiediensten verplicht tweetalig moeten kunnen opereren, in Brussel en dus ook in de Vlaamse Rand. De realiteit is totaal anders.

Ik kan u verschillende voorbeelden geven van de voorbije twee jaar.

In Galmaarden is een man gestorven omdat men in de noodcentrale alleen Frans sprak en de noodoproep niet werd begrepen. Eentalig Franse MUG in Overijse, slachtoffer en hulpverlener begrijpen elkaar niet. Een driejarig meisje uit Hoeilaart wordt niet begrepen door een eentalig Franse MUG-ploeg uit Ukkel. Verstikkingsgevaar voor een jongen van veertien jaar in Dilbeek, de eentalige MUG begrijpt hem niet. Een 78-jarige man uit Beersel, mijn eigen gemeente, heeft hulp nodig. De eentalig Franse urgentiedienst begrijpt hem niet. Een oudere man krijgt in Kortenberg een maagbloeding en zegt dat ook aan de MUG-ploeg, die hem niet begrijpt en hem toch reanimeert.

Zo kan ik nog even doorgaan. Jongeren, ouderen, kinderen weten zich in hun eigen gemeente niet verzekerd van dringende hulpverlening in hun eigen taal in hun eigen gemeente. Dat is een schande in de 21ste eeuw.

Er valt een mouw aan te passen, denk ik. Ik heb een wetsvoorstel ter zake. Wij kunnen bij wijze van beroepsuitoefeningvoorwaarde aan medische beroepen, artsen, verplegers, opleggen dat zij de talen moeten kennen van het taalgebied waarin zij werken. Dat is heel eenvoudig. Automatisch zal een taalopleiding ook in de medische opleiding worden geïntegreerd.

Ik vraag niet veel, gewoon een basiskennis. Er is dus een oplossing voorhanden.

Ik vraag uw standpunt. Als wij met die oplossing maar één leven kunnen redden, dan is dat toch de moeite.

06.03 Minister Laurette Onkelinx: Mijnheer de voorzitter, voor de vragen in verband met het taalgebruik van de brandweer moet ik u doorverwijzen naar de minister van Binnenlandse Zaken en de burgemeesters die verantwoordelijk zijn voor de aanwerving van dit personeel.

Ik heb ook al schriftelijk geantwoord op de vraag van de heer Weyts.

Voor de medische diensten die optreden bij de dringende medische hulpverlening moet men een verschil maken tussen de spoeddiensten en de MUG. De spoeddienst van het ziekenhuis, bijvoorbeeld van Moeskroen, moet het onthaal van de patiënten in het Frans en in het Nederlands kunnen organiseren.

De MUG is echter een afzonderlijke ziekenhuisfunctie en maakt geen deel uit van de functie gespecialiseerde spoedgevallenzorg. Dat staat zo in het KB van 10 augustus 1998. De MUG is dus niet onderworpen aan dezelfde verplichtingen inzake het taalgebruik als de spoeddienst, maar de MUG is wel onderworpen aan de deontologische verplichting om in staat zijn om met de patiënt te kunnen communiceren in de taal van de patiënt.

Ten slotte wil ik nogmaals herhalen dat zo snel mogelijk adequate hulp bieden het essentiële principe is van de dringende medische hulpverlening, want de overlevingskansen dalen inderdaad dikwijls met de tijd. De

eerste minuten zijn vaak cruciaal. Als men niet de snelste hulp stuurt, kunnen de overlevingskansen van een kritieke patiënt verminderen, wat onaanvaardbaar zou zijn.

Onze organisatie van de dringende medische hulpverlening houdt dan ook geen rekening met de taalgrens, en ook niet – dat komt vaak voor – met de landsgrenzen. Er zijn daarover bilaterale overeenkomsten met onze buurlanden. In 2010 kwamen 7 029 interventies van dringende medische hulpverlening in Vlaanderen van over de taalgrens. Dat is een zeer hoog cijfer. Het kleine aantal gerapporteerde problemen doet vermoeden dat het op het terrein meestal goed verloopt.

06.04 Bercy Slegers (CD&V): Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord.

Laat het duidelijk zijn: voor CD&V staan de medische kennis en het medische aspect bij de snelst mogelijke adequate hulp uiteraard op de eerste plaats. Wat op papier de snelste adequate hulp is, blijkt dat in de praktijk echter niet altijd te zijn. Het voorbeeld van Menen toont dat aan. Wij moeten de obstakels wegwerken. Uit de voorbeelden van Menen en Rekkem blijkt dat een van die obstakels de taal is.

Ik had gedacht dat het makkelijk op te lossen was. De ambulancediensten die ter plaatse komen, hangen als dienst af van de brandweer en die hangt weer af van de gemeentelijke overheid. Van een faciliteitengemeente kan worden verwacht dat de kennis van het Nederlands toch ook primordiaal is. Wat de MUG betreft, is dat iets anders, daar geef ik u gelijk in, maar meestal komt de ambulancedienst toch eerst ter plaatse. Als die twee talen kent, is het probleem volgens mij opgelost.

Ik wil het nog uitbreiden, mevrouw de minister, want wij hebben het hier altijd over Frans en Nederlands, maar uiteindelijk is meertaligheid een aspect waarvoor wij aandacht moeten hebben. Ook in steden of gebieden als de kust, waar er veel toeristen zijn, is niet altijd het Nederlands of het Frans belangrijk, maar ook het Engels of een andere taal. Ik dring erop aan om in de toekomst de nodige aandacht te hebben voor niet alleen de gemeenten aan de taalgrens, maar ook in kustgebieden en in grote steden.

06.05 Ben Weyts (N-VA): Mevrouw de minister, mijn oplossing is heel eenvoudig. Als een hulpdienst opereert buiten het taalgebied, kan dat enkel met medisch personeel dat blijk geeft van een minimale basiskennis van de taal van het betrokken taalgebied. Zo moeilijk is dat niet, een beetje Nederlands leren is geen besmettelijke ziekte. Men wordt ook niet dommer van Nederlands te leren. Dat is het enige wat ik vraag, zeker ook voor de MUG-diensten: net de eerste handeling die wordt verricht, is de meest cruciale, zou ik denken.

Ik hoop dat de PS er ook is voor de kleine Vlaamse man. *Nous ne sommes pas des bêtes*. Als u blijft toestaan dat Nederlandsonkundige hulpdiensten blijven uitrukken in de Vlaamse Rand, kunt u even goed een dierenarts sturen. Dierenartsen begrijpen ook niet wat hun patiënten willen zeggen. Dat is juist hetzelfde. *Nous ne sommes pas des bêtes*, mevrouw.

Het incident is gesloten.
L'incident est clos.

07 Vraag van de heer Peter Dedecker aan de vice-eersteminister en minister van Economie, Consumenten en Noordzee over "het regeringsstandpunt inzake het plan B voor de ARCO-coöperanten" (nr. P2373)

07 Question de M. Peter Dedecker au vice-premier ministre et ministre de l'Économie, des Consommateurs et de la Mer du Nord sur "le plan B pour les coopérants d'ARCO" (n° P2373)

De **voorzitter**: De vraag zal worden beantwoord door de vice-eersteminister en minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid.

07.01 Peter Dedecker (N-VA): Mevrouw de minister, eerst en vooral wens ik u te bedanken. Zoals de voorzitter zei, richtte ik mijn vraag aan de premier of aan zijn plaatsvervanger. Ik stel vast dat de heer Alexander De Croo wel heel graag de plaatsvervanger is van de premier als het over het klimaatplan gaat, maar niet als het gaat over de besteding van belastinggeld. Dat vind ik toch wel een beetje vreemd.

Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, gisteren bevestigde minister Geens dat de Europese Commissie in februari eigenlijk al met een beslissing naar buiten wou komen in de zaak rond de

staatswaarborg voor ARCO. De minister reageerde zeer prompt en kordaat. Hij toverde heel snel een juridisch advies uit zijn hoed. Het ging daarbij om een advies over een beslissing van twee jaar geleden. Het resultaat is nu wel dat de beslissing van de Europese Commissie wordt uitgesteld, wellicht tot na de verkiezingen.

Als men een positieve beslissing verwachtte, had de CD&V er nochtans alle belang bij dat dit nog vóór de verkiezingen kenbaar zou worden gemaakt. De conclusie is dan ook dat de minister ervan uitgaat dat er een negatieve beslissing zit aan te komen. De waarborg kan geen standhouden.

De minister staat trouwens niet alleen met die vrees. Ook Belfius heeft al een aantal commerciële reserves aangelegd voor het geval dat klanten geld zouden wegtrekken als de waarborg wordt vernietigd. Kortom, dit was een truc van de minister om de beslissing over de verkiezingen heen te tillen en de coöperanten, eenvoudige spaarders die schade hebben geleden, nog minstens tot aan de verkiezingen in de onzekerheid te laten. Ik vind dat frappant. Die mensen zijn slachtoffer van misleiding en bedrog. Zij moeten hun geld terugkrijgen tot de laatste eurocent, in de eerste plaats van zij die hen hebben bedrogen en met hun geld hebben gegokt, met name het ACW.

Meer nog, minister Geens stelde dat er desnoods een plan-B moet komen. Dit plan moet ervoor zorgen dat de belastingbetaler integraal opdraait voor dit ACW-debacle en dus voor het verlies geleden door de ARCO-coöperanten, zodat het ACW volledig buiten schot kan blijven. Zelfs als Europa de waarborg niet goedkeurt dan nog moet de betaling doorgaan, dan nog moet de belastingbetaler ervoor opdraaien en moet hij er desnoods maar een Europese boete bijnemen.

Mevrouw de minister, is dit een regeringsstandpunt? Wordt dit door heel de regering gedragen? Of gaat het hier om een persoonlijk standpunt van de minister? Is deze regering inclusief uw partij, inclusief de Open Vld en de MR vastbesloten om de schade die de coöperanten hebben geleden, integraal door te schuiven naar de belastingbetaler en vooral het ACW buiten schot te houden? Heeft de regering daar zelfs een Europese boete voor over? Is dit het standpunt van de regering?

Ik had het graag van u vernomen.

07.02 Minister **Laurette Onkelinx**: Mijnheer de voorzitter, het antwoord dat minister Geens gisteren in de commissie gaf, beschrijft zeer duidelijk het standpunt van de huidige regering.

De regering zal het huidige garantiemechanisme dus blijven verdedigen zolang de lopende procedures dit mechanisme niet ongeldig verklaren en de mogelijkheden tot beroep niet zijn uitgeput.

Voor het overige is het niet aan de huidige regering om verantwoordelijkheid te dragen voor het regeerakkoord waarover in de volgende legislatuur zal worden onderhandeld.

07.03 **Peter Dedecker** (N-VA): Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord.

Ik stel inderdaad vast dat er nog gebakkeleid zal worden richting de volgende regering. Ik stel echter ook vast dat het ACW er hier een minister bij gekregen heeft, een minister die ook weet dat de huidige staatswaarborg niet lang meer houdbaar zal zijn, die de coöperanten bewust een rad voor de ogen draait en de beslissing probeert uit te stellen tot na de verkiezingen.

Dat is onaanvaardbaar. De coöperanten zijn het slachtoffer geworden van een systeem opgezet door het ACW, dat er profijt van trok, terwijl de coöperanten de risico's namen. Die mensen moeten vergoed worden tot de laatste eurocent. In de eerste plaats door zij die hen hebben bedrogen, met name het ACW. Pas als het ACW zijn verantwoordelijkheid genomen heeft, kan de belastingbetaler bijspringen om de schade volledig te vergoeden.

Ik stel ook vast dat er eigenlijk geen enkele partij is die dit terugfluit, men gaat hier blijkbaar echt mee door. Geen enkele partij in deze regering heeft nog oog voor het algemeen belang, het belang van de belastingbetaler. Hier geldt het belang van de zuil.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

08 Question de M. Benoît Drèze au secrétaire d'Etat à la Fonction publique et à la Modernisation des Services publics, adjoint au ministre des Finances, chargé de la Fonction publique, sur "le transfert de fonctionnaires fédéraux" (n° P2384)

08 Vraag van de heer Benoît Drèze aan de staatssecretaris voor Ambtenarenzaken en Modernisering van de Openbare Diensten, toegevoegd aan de minister van Financiën, belast met Ambtenarenzaken, over "de overheveling van federale ambtenaren" (nr. P2384)

08.01 **Benoît Drèze** (cdH): Monsieur le président, monsieur le secrétaire d'État, cette question est en débat depuis de nombreux mois mais un article paru dans le journal *L'Écho* revient sur les modalités du transfert de plus de 4 000 fonctionnaires, prévu d'ici au 1er janvier 2015.

Ceci soulève une problématique qui n'est pas neuve. Chaque entité a une certaine latitude pour préciser les modalités particulières d'un statut ou d'un autre, en termes de salaire, d'avantages ou de primes de toute nature. Des divergences existent quant au résultat final, c'est-à-dire la rémunération nette ou imposable que peut percevoir un fonctionnaire. Dans une situation statique, cela ne pose pas de problème majeur; cela relève de l'autonomie des entités fédérale et fédérées. Mais, en l'occurrence, il y a un transfert et on commence donc à comparer. Il résulte de cette comparaison que des pertes significatives de revenus accompagneraient le transfert du fédéral vers les Régions. Qu'il s'agisse de la Flandre, de Bruxelles ou de la Wallonie, il y aurait des différences.

Monsieur le secrétaire d'État, confirmez-vous les informations données par les syndicats? Des garanties sont-elles prévues pour que les fonctionnaires fédéraux conservent leurs droits? Ces fonctionnaires conserveront-ils non seulement leur grade et leur ancienneté mais aussi l'ensemble des avantages qu'ils ont acquis selon le principe dit du "sac à dos"?

Un arrêté royal évoque tout cela, il date de 1989, mais les choses ont évolué depuis. Les syndicats indiquent que cet arrêté serait obsolète concernant certains points et qu'il devrait être modifié. Est-ce dans vos intentions?

Quel est l'état des lieux du dialogue social en la matière? Comment les entités fédérées sont-elles associées au processus?

08.02 **Hendrik Bogaert**, secrétaire d'État: Monsieur le président, collègue Drèze, j'ai également pris connaissance aujourd'hui des inquiétudes d'un syndicat, relayées par la presse. Je tiens à préciser d'emblée que l'arrêté du 25 juillet 1989 déterminant les modalités des transferts des membres du personnel de la fonction publique fédérale vers les Communautés et Régions est de la compétence du premier ministre et des secrétaires d'État aux Réformes institutionnelles. Je précise aussi que les modifications marginales qui y ont été apportées ont été approuvées par le Conseil des ministres.

La philosophie générale reste identique à celle qui a présidé au transfert de personnel dans le cadre des réformes de l'État précédentes. Celle-ci assure aux entités fédérées de bénéficier du personnel compétent tout en donnant à ce personnel des garanties fondamentales au niveau de leurs droits.

Je puis par contre vous répondre en ce qui concerne l'état des lieux du dialogue social dans la mesure où en tant que président du Comité B, j'ai été associé à l'organisation de différentes sessions d'information qui ont été organisées en collaboration avec l'ensemble des Communautés et des Régions. Des réunions se sont tenues avec chacune des entités fédérées en vue de répondre aux questions des organisations syndicales.

Je tiens à témoigner de l'effort considérable qui a été accompli aussi bien au niveau du gouvernement fédéral qu'au niveau des entités fédérées afin d'offrir aux membres du personnel transférés un maximum de garanties lors de leur transfert, outre les garanties qui leur sont offertes par l'arrêté royal lui-même et par l'article 88 de la loi du 8 août 1980 de réformes institutionnelles, qui garantit lui-même le principe du sac à dos. Cet article précise notamment que les membres du personnel sont transférés dans leur grade ou un grade équivalent et en leur qualité. Ils conservent au moins la rétribution et l'ancienneté qu'ils avaient ou auraient obtenues s'ils avaient continué à exercer dans leur service d'origine la fonction dont ils étaient titulaires au moment de leur transfert.

La négociation au sein du Comité B a eu lieu ce mardi 18 mars. L'ensemble de ces garanties ont été transcrites dans un document annexé au protocole, sur lequel aucun des syndicats n'a marqué son accord.

Mais ce protocole contient notamment la disposition suivante: "Outre leur qualité, grade ou classe, les membres du personnel transférés conservent leur ancienneté administrative et leur ancienneté pécuniaire, c'est-à-dire également l'ancienneté de niveau, de service et d'échelle de traitement. Les entités fédérées accordent un grade et une échelle équivalents."

Je suis bien sûr sensible aux inquiétudes du personnel et des organisations syndicales dans le cadre de la mise en œuvre de cette réforme importante, mais je ressens une volonté partagée du fédéral et des entités fédérées de tout faire pour que le transfert du personnel se fasse dans les meilleures conditions possibles.

La négociation en Comité B et la concertation avec les entités fédérées étaient une première étape. Elle va se poursuivre durant les prochaines semaines et les prochains mois avec cet objectif.

08.03 Benoît Drèze (cdH): Monsieur le secrétaire d'État, je vous remercie pour votre réponse relativement développée. Je prends bonne, d'une part, que l'ancienneté et le grade sont garantis par l'application de l'arrêté royal de 1989 et, d'autre part, qu'il y a une volonté commune des pouvoirs publics des différentes entités.

Par ailleurs, en ce qui concerne le fameux sac à dos, je prends acte que certains éléments seraient garantis, ce qui sous-entend qu'il pourrait y avoir des problèmes pour d'autres. Nous reviendrons peut-être sur cet élément en commission pour obtenir davantage de précisions sur le contenu de ce sac à dos.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

09 Samengevoegde vragen van

- de heer Luk Van Biesen aan de minister van Financiën, belast met Ambtenarenzaken, over "de uitbreiding van het visitatierecht van de fiscus" (nr. P2379)

- de heer Damien Thiéry aan de minister van Financiën, belast met Ambtenarenzaken, over "de uitbreiding van het visitatierecht van de fiscus" (nr. P2380)

09 Questions jointes de

- M. Luk Van Biesen au ministre des Finances, chargé de la Fonction publique, sur "l'extension du droit de visite du fisc" (n° P2379)

- M. Damien Thiéry au ministre des Finances, chargé de la Fonction publique, sur "l'extension du droit de visite du fisc" (n° P2380)

09.01 Luk Van Biesen (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, collega's, dat fiscale fraude krachtadig aangepakt moet worden, is evident. Dat de overheid erop toeziet dat iedere belastingplichtige correct zijn belastingen betaalt, is een van haar kerntaken. De correcte bestrijding van fraude wil evenwel niet zeggen dat een belastingplichtige als een verdachte of als een crimineel moet worden behandeld. Het is dus evenzeer de taak van de overheid om duidelijke regels uit te vaardigen die nageleefd moeten worden wanneer de fiscus zijn controleopdracht uitvoert.

De belastingplichtigen hebben recht op rechtszekerheid. In een rechtsstaat past het niet hen bloot te stellen aan een willekeurige behandeling door fiscale controleurs. De discussie over de draagwijdte van het fiscaal visitatierecht toont het belang aan van een rechtszeker raam voor de fiscale-fraudebestrijding. De fiscus en de belastingplichtigen moeten weten waar zij aan toe zijn en dat vergt duidelijke rechtsregels. Zulke regels zijn er nu niet meer, waardoor de fiscus de grenzen van zijn kunnen wel eens durft af te tasten.

Mijnheer de minister, ik weet wel dat het gaat over de rechterlijke macht, die onafhankelijk werkt. Echter, als uitspraken de verkeerde richting uitgaan, dan komt het de wetgevende macht toe om in te grijpen. Dat is precies wat er vandaag moet gebeuren.

Diverse uitspraken van rechtbanken sinds begin 2012 en recentelijk nog door het hof van beroep van Gent stellen duidelijk dat de fiscus tijdens een controle zomaar de volledige gegevensopslag van een computer kan downloaden, ook als daar privégegevens of gegevens van derden op staan.

Het gevolg daarvan is dat de rechtszekerheid volledig zoek is. Er is een enorm verschil tussen het gerecht en de fiscus. Indien het gerecht een huiszoeking wenst uit te voeren, dan moet het daartoe de toestemming hebben van een onderzoeksrechter. De fiscus of de BBI daarentegen hoeft geen enkele toetsing te

doorlopen, behalve dan de hiërarchische toetsing binnen de eigen dienst.

Nog een gevolg is dat de relatie tussen de fiscus en de belastingplichtigen grondig verstoord is. De privacy van onze zelfstandigen en onze ondernemers wordt geschonden. Daardoor ontstaat een remmend effect op het ondernemen in het algemeen, een negatieve boodschappenstaat naar de ondernemers. Voor ons als liberalen is dat totaal onaanvaardbaar.

Mijnheer de minister, ik reik u een aantal oplossingen aan. De belastingplichtigen moeten gelijk behandeld worden. Er moeten dus duidelijke richtlijnen worden gegeven aan de controleurs. Er moet een wetswijziging plaatsvinden en afdwingbare circulaire uitgevaardigd die de onderzoeksbevoegdheden van de fiscus duidelijk aflijnen en op politiek niveau goedgekeurd worden alvorens ze gepubliceerd worden.

De derde belangrijke vraag die wij stellen is de volgende. Wie controleert nog de controleurs? Wel, beste vrienden, als voormalig ondervoorzitter van de parlementaire onderzoekscommissie naar fiscale fraude heb ik reeds voorgesteld een Comité F op te richten. Ik niet alleen, de heer Van der Maelen heeft ter zake zelfs een wetsvoorstel ingediend. Met een dergelijk orgaan zou de mogelijkheid gecreëerd worden dat de activiteiten van de belastingadministratie en van de andere administraties die optreden in de strijd tegen de verschillende vormen van fraude worden onderworpen aan echte en regelmatige parlementaire controle.

Mijnheer de minister, ik heb u een aantal oplossingen voorgelegd. Mijn vraag is welke oplossingen u zult bieden om de grote rechtsonzekerheid weg te werken die vandaag heerst wanneer de fiscus bij de belastingplichtige op bezoek komt om hem aan een belastingcontrole te onderwerpen? Wat zijn uw oplossingen?

09.02 Damien Thiéry (MR): Monsieur le président, monsieur le ministre, chers collègues, j'abonde dans le sens de mon collègue Van Biesen. On sait qu'une autorisation délivrée aux inspecteurs du fisc leur permettant de se rendre au siège de l'activité professionnelle d'un contribuable est tout à fait normale, surtout s'il y a une suspicion de fraude. En ce qui concerne le domicile même des gestionnaires d'entreprise, les situations sont un peu moins fréquentes mais, ce qui est certain, c'est qu'elles sont définies par la loi.

M. Van Biesen a cité la cour d'appel de Gand mais, à ma connaissance, deux arrêts du tribunal d'Anvers explicitent, de manière un peu plus complexe, tout ce qui touche au domicile des gestionnaires. Ils permettent clairement aux inspecteurs du fisc d'aller consulter des informations privées contenues sur des ordinateurs personnels, dans le cadre d'une perquisition au domicile privé. Ces inspecteurs du fisc peuvent même utiliser des données clients qui sont reprises dans le cadre professionnel.

Les premières paroles de M. Van Biesen étaient correctes. Il faut bien entendu tout faire pour lutter contre la fraude fiscale et sociale. Pour ce faire, il faut que les règles soient clairement définies. Elles l'étaient. J'entends qu'il y a des avis divergents de la cour d'appel de Gand et du tribunal d'Anvers.

Monsieur le ministre, avez-vous eu connaissance de cette pratique et de ces décisions du tribunal d'Anvers et de la cour d'appel de Gand? Ont-elles pu s'appliquer à plusieurs dossiers de fraude fiscale, voire sociale? Acceptez-vous le fait que la Justice donne clairement carte blanche à l'administration pour perquisitionner?

Voilà un certain nombre de questions qui méritent assurément des réponses; en effet, il faut que tout le monde comprenne la loi de la même manière et puisse la mettre en application de la même manière également. Je vous remercie pour vos éclaircissements.

09.03 Koen Geens, ministre: Monsieur le président, monsieur Thiéry, monsieur Van Biesen, plusieurs instances judiciaires se sont en effet récemment prononcées sur la portée des droits et des pouvoirs du fisc lors des contrôles effectués dans les locaux professionnels des contribuables ou dans leur habitation privée, lorsque le juge de police a donné préalablement son autorisation pour ce faire. Certains contribuables tiraient parfois profit d'une confusion opérée entre le domaine professionnel et le domaine privé pour ainsi limiter les pouvoirs d'investigation du fisc.

Les juges ont décidé que les investigations du fisc ne pouvaient pas être entravées par le fait que ces contribuables ne faisaient pas eux-mêmes une stricte distinction entre leur vie professionnelle et leur vie privée.

De belastingplichtigen weten dat de fiscus over onderzoeksbevoegdheden beschikt inzake alle documenten,

stukken en inlichtingen in het algemeen die zich in beroepslokalen bevinden, wat ook de gebruikte drager is.

De rechters hebben dus beslist dat de belastingplichtige die privégegevens bewaart op bestanden van zijn beroepsactiviteit niet de bescherming van zijn privéleven kan invoeren om deze bestanden te onttrekken aan het onderzoek van de fiscus.

Dans le cas qui lui était soumis, la cour d'appel de Gand a vérifié la régularité des investigations effectuées par le fisc au regard des principes de la protection de la vie privée, développés par la Cour européenne des droits de l'homme dans sa jurisprudence, et a déclaré ces investigations régulières.

Volgens het Hof van Cassatie hebben controleambtenaren bij een bezoek aan de bedrijfsruimte op het gebied van de btw – ik citeer: “het recht na te gaan welke boeken en stukken zich bevinden in de ruimten waar de activiteit wordt uitgeoefend, alsook de boeken en stukken die zij aldaar aantreffen te onderzoeken, zonder voorafgaand om de voorlegging van die boeken en stukken te moeten verzoeken”.

Datzelfde gold volgens het Hof van Cassatie tot enkele jaren geleden niet op het gebied van de inkomstenbelastingen omdat de wettekst van oud artikel 319 anders geformuleerd was.

C'est précisément pour cette raison que le texte légal a été adapté, voici quatre ans, dans le domaine des impôts sur les revenus et ce, dans le but explicite de faire concorder les compétences d'investigation de l'administration des contributions directes avec celles de l'administration de la TVA.

L'article 319 du Code dispose explicitement depuis lors que les fonctionnaires qui visitent les locaux professionnels doivent pouvoir examiner tous les livres et documents qui se trouvent dans les locaux précités - une formulation qui se trouve par ailleurs dans l'article 63 du Code de la TVA. Les fonctionnaires contrôleurs n'ont donc plus à demander la présentation des livres, y compris dans le domaine des impôts sur les revenus. Ils peuvent les examiner directement en vertu du texte légal.

09.04 Luk Van Biesen (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik dank u voor de omschrijving van het arrest van het hof van beroep. Dat was echter niet de vraag.

Het regent op dit ogenblik klachten over het onjuist gebruik van het fiscaal visitatierecht. Ik vraag u, in uw hoedanigheid van minister, uw verantwoordelijkheid op te nemen en het charter van de belastingplichtigen waarin duidelijk staat dat elke belastingplichtige plichten maar ook rechten heeft, in ere te herstellen. Ik vraag u ook dat u dit charter dringend opnieuw op de tafel van het Parlement zou brengen, zodat wij samen met u kunnen onderzoeken op welke manier wij meer rechtszekerheid aan de belastingplichtige kunnen geven.

09.05 Damien Thiéry (MR): Monsieur le ministre, je vous remercie. Dans votre réponse, vous dites que les inspecteurs du fisc peuvent procéder sans demande d'autorisation préalable. Cela signifierait également qu'en se présentant au domicile d'un gestionnaire d'entreprise, même pendant son absence, il pourrait y avoir perquisition. Pour moi, ce n'est pas logique. Il faudrait, au minimum, que les personnes concernées soient présentes au moment de ces perquisitions et certainement au domicile privé.

J'avais terminé en disant qu'il fallait une clarification en la matière. Je vous demande de faire le nécessaire pour qu'à terme, tout le monde puisse comprendre exactement la même chose et appliquer cette loi sans ambiguïté à l'avenir.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

10 Question de M. Alain Mathot au secrétaire d'État à la Lutte contre la fraude sociale et fiscale, adjoint au premier ministre, sur "les décisions de justice ISI" (n° P2381)

10 Vraag van de heer Alain Mathot aan de staatssecretaris voor de Bestrijding van de sociale en de fiscale fraude, toegevoegd aan de eerste minister, over "de gerechtelijke beslissingen en de BBI" (nr. P2381)

10.01 Alain Mathot (PS): Monsieur le président, monsieur le secrétaire d'État, chers collègues, ma question aurait pu être jointe aux deux questions posées précédemment, mais j'ai voulu m'adresser à vous

pour l'unique raison que vous êtes en charge de la Lutte contre la fraude fiscale; il me semblait donc logique que vous puissiez donner votre avis sur ce qui a paru ce jour dans *L'Écho*.

Sans vouloir rappeler tout ce qui a été diffusé, la Justice semble donner carte blanche aux agents du fisc. À lire l'article, la situation apparaît inquiétante. Pourtant, ce ne doit pas être la réelle volonté de l'administration.

Je trouve le débat très intéressant. D'ailleurs, relevons que, parmi les 108 recommandations du rapport de la commission Fraude fiscale, voté à l'unanimité du précédent Parlement belge, apparaissait la question de cet accès aux agents du fisc, à condition de respecter des conditions strictes.

Là où je puis marquer mon accord, c'est que cette problématique soit mise sur la table. Le groupe PS a la ferme volonté de lutter contre la fraude fiscale, un cauchemar pour l'État, car cette tricherie ne permet pas une juste répartition des charges et oblige certains citoyens à contribuer plus qu'ils ne devraient. Nous désirons donc que cette recommandation votée par tous les partis soit mise en œuvre de manière concrète et juridiquement acceptable.

L'article précité signale que sont parus trois arrêts. Comme je n'ai pas encore eu l'occasion de consulter les arrêts, j'aurais aimé que vous nous donniez votre avis à leur sujet. Je ne vous demande pas de commenter des décisions de justice, mais de nous apporter un complément d'information, déjà apporté par le ministre.

Monsieur le secrétaire d'État, que comptez-vous faire? La commission pourrait-elle débattre de ce dossier afin de déterminer une règle claire pour donner les moyens, tant à la justice qu'au fisc, de lutter contre la grande fraude fiscale?

10.02 John Crombez, secrétaire d'État: Monsieur le président, cher collègue, votre dernière remarque est particulièrement intéressante: de fait, ce n'est pas à nous d'apporter des commentaires sur les décisions de juges. Comme le disait M. Van Biesen, surtout quand les juges prennent une décision qui va dans une mauvaise direction... Cette remarque était assez bizarre de votre part.

Au sens plus large, je vous donne raison sur le fait que les titres de la presse sont inquiétants lorsqu'ils annoncent que "le fisc a les mains libres", que "le fisc a carte blanche".

Est-ce vrai? Non, c'est inexact et même injuste! Le fisc n'a pas les mains libres, il n'a pas carte blanche. Il n'a jamais eu les mains libres et il ne les aura jamais. Le fisc ne peut pas avoir les mains libres!

Le cadre général existe depuis 1980 et il est assez stable depuis. Ensuite, il y a les cas concrets. Vous me demandez ce qui se trouve dans les arrêts. Je vais vous les lire en néerlandais car je ne souhaite pas traduire ni interpréter ce que dit le juge.

Le premier arrêt, sur les trois, concerne un juge d'Anvers qui doit se prononcer pour savoir si ce que fait le fisc est correct ou pas. Il dit: "J'ai cinq raisons pour lesquelles on peut dire que le fisc a fait ce qu'il fallait".

De eerste reden is de omvang van de fiscale en/of sociale fraude van de eenmanszaak van de eiser en van meerdere vennootschappen die onder zijn leiding staan en waarvoor hij ongetwijfeld aansprakelijk is.

De tweede reden is dat de eisers hebben nagelaten in België de inkomsten van hun buitenlandse onroerende goederen aan te geven en hun buitenlandse bankrekeningen te vermelden.

De derde reden is dat de eisers hun geldmiddelen naar het buitenland versluisd hebben, onder meer door een villa en appartementen te bouwen in Marokko, waar het ongetwijfeld zeer moeilijk zal zijn om tot invordering over te gaan.

De vierde reden is dat het vaststaat dat de eisers hun bezittingen zo veel mogelijk vrijwaren tegenover hun schuldeisers in België.

De vijfde reden is dat het eveneens vaststaat dat ondanks het feit dat de eisers eigenaar zijn van verschillende onroerende goederen in België, hun bezittingen in België niet zullen volstaan om hun omvangrijke schulden te betalen, ook niet hun fiscale schulden. Bovendien is het onroerend goed waarin zij wonen gehypotheked.

Mijnheer Van Biesen, om die vijf redenen heeft de rechter gezegd dat de fiscus in dit specifieke geval, los van de algemene regels, voldoende aangetoond heeft dat de rechten in gevaar waren en dat hij correct heeft gehandeld. Is er iemand in het Parlement die dat onredelijk vindt?

U zei dat de uitspraken van de rechtbank in de verkeerde richting gaan. Maar wat betekent dat dan? In het geval van Optima heeft de rechtbank gezegd dat de fiscus te ver was gegaan. Stond u toen op het spreekgestoelte om aan te klagen dat de beslissing van de rechtbank in de verkeerde richting ging? Nu krijgen fiscale advocaten ongelijk en de fiscus gelijk van de rechter, maar nu gaat het voor u in de verkeerde richting?

S'il y a ce titre dans les journaux qui est inquiétant – ce qui est exact – les avocats disent qu'on doit modifier la loi. Si les tribunaux, les juges donnent raison au fisc, on doit modifier les lois. Je trouve cela bizarre.

Ce n'est pas que le cadre ne soit pas clair; il existe, et c'est aux juges de juger. C'est ce qu'ils font. C'est ce qu'ils ont fait dans le cas d'Optima, dans le cas à Gand et dans les deux cas à Anvers. C'est le premier élément: il y a les règles générales et il y a les cas concrets, contrôlés par les juges.

En ce qui concerne les visites au domicile privé, le fisc a-t-il les mains libres pour entrer dans la vie privée de quelqu'un? Le fisc peut le faire seulement quand un juge l'y autorise. C'est encore une fois le juge qui décide, et non le fisc. Le fisc ne peut pas entrer au domicile privé de son propre chef. Les avocats, encore une fois, disent que ce n'est pas le bon juge. Je peux utiliser leurs expressions et dire que lorsqu'un cas est perdu devant un tribunal, ce n'était peut-être pas le bon avocat.

Le troisième élément est important; c'est la question de données à caractère mixte, privé et professionnel. Il y a beaucoup de questions à ce propos. La Cour européenne des droits de l'homme (CEDH) s'est exprimée il y a un an sur un cas en Norvège. Ce débat n'est pas unique à la Belgique. La CEDH a estimé, dans le cas norvégien, qu'en cas de données à caractère mixte, privé et professionnel, le fisc pouvait utiliser l'intégralité de ces données en cas de nécessité dans le cadre de leur enquête.

(...): (...)

10.03 Staatssecretaris **John Crombez**: Ik antwoord voor het Parlement. Mijnheer Dewael, is dat een probleem?

10.04 **Patrick Dewael** (Open Vld): (...)

10.05 Staatssecretaris **John Crombez**: Mijnheer Dewael, als het u geruststelt, ik ben op de vraag van de heer Mathot aan het antwoorden.

Les gens sont-ils inquiets lorsqu'ils lisent ces titres? Ces titres sont parus dans les journaux en 2012, en 2013 et en 2014! Avons-nous voté d'autres dispositions au sein de ce parlement? Non! Le cadre général n'a jamais été modifié. Les juges s'expriment sur des cas concrets et ce sont eux qui contrôlent le fisc. De manière négative pour le fisc dans l'affaire Optima mais de manière positive pour les autres cas. Il ne s'agit pas d'aller dans la mauvaise ou la bonne direction, il s'agit de juges qui prononcent des arrêts.

10.06 **Alain Mathot** (PS): Monsieur le président, monsieur le secrétaire d'État, je vous remercie. On voit à quel point ceci suscite des discussions. Généralement, on arrête les parlementaires, on n'arrête pas les ministres qui leur répondent. Ici, vraisemblablement, on n'a pas vraiment envie d'entendre les réponses.

Je trouve que votre réponse est adéquate en fonction de ce qu'il s'est passé. J'espère que ce débat se poursuivra car il n'a jamais eu lieu avant. Je suis donc très heureux que d'autres collègues s'en saisissent. Dès lors, je m'attends à ce que la commission des Finances puisse se saisir de cette problématique afin d'y apporter la juste réponse.

Le **président**: Vous en discuterez en commission des Finances.

10.07 **Luk Van Biesen** (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, zopas heeft staatssecretaris Crombez gemeend te moeten reageren op mijn uiteenzetting.

Waar het ons om te doen is, is dat de fiscale controleurs vandaag macht putten uit arresten die door de rechterlijke macht worden gevelde, steeds verder gaan in het aanwenden van procedures en onvreemden van documenten van belastingplichtigen en daarmee hun privacy schenden. Dat is wat ik heb gezegd.

Al wat de heer Crombez hier als uitleg heeft gegeven over de arresten, kan ik, aangezien ik kan lezen, ook gewoon de arresten lezen die werden gepubliceerd.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

11 Question de Mme Juliette Boulet au ministre des Entreprises publiques et de la Coopération au développement, chargé des Grandes Villes, sur "le chantier de la gare Calatrava à Mons" (n° P2378)

11 Vraag van mevrouw Juliette Boulet aan de minister van Overheidsbedrijven en Ontwikkelingssamenwerking, belast met Grote Steden, over "de werken aan het door Calatrava ontworpen station in Bergen" (nr. P2378)

11.01 Juliette Boulet (Ecolo-Groen): Monsieur le président, monsieur le ministre, je m'adresse une fois de plus à vous au sujet du chantier de la gare de Mons.

Je dois vous avouer que je suis assez inquiète. J'ai été contactée par des représentants des organisations syndicales; selon eux, près de 200 travailleurs d'origine étrangère seraient sur le chantier de ladite gare, chantier mené par Eurogare, ce probablement dans le cadre de la directive européenne relative au détachement des travailleurs.

Lesdites organisations ont voulu procéder à des vérifications sur le terrain, mais elles ont été interdites d'accès au chantier. Elles ont donc été amenées à collecter des informations comme elles l'ont pu.

Il semblerait que ces quelque 200 travailleurs dormiraient dans des baraquements préfabriqués non loin du chantier. En vertu de la directive précitée, cette situation n'est pas forcément illégale. Cependant, il existe quand même un risque de dumping social. Vous admettez comme moi que, pour une entreprise publique, l'utilisation de ce genre de procédé poserait problème.

Monsieur le ministre, quelle est l'entreprise et quel est le nom des sous-traitants qui réalisent les travaux de la gare de Mons pour Eurogare? Combien de personnes sont-elles employées? Quelle est la proportion de travailleurs occupés sur le chantier qui viennent de l'étranger? De quels pays proviennent-ils? Dans quelle proportion? Quelles sont leurs conditions de travail? Quelles sont leurs conditions salariales? Quelles sont leurs conditions de logement?

Le donneur d'ordre, à savoir Eurogare, a-t-il vérifié que les cotisations sociales de ces travailleurs étaient effectivement payées dans leur pays d'origine? Eurogare a-t-il vérifié que la législation sur la durée journalière et hebdomadaire du travail était effectivement respectée? Si oui, quel est le résultat des contrôles effectués?

Comme je vous l'ai dit, il me revient que les organisations syndicales n'ont pas pu accéder au chantier. Confirmez-vous cet état de fait? Le cautionnez-vous? Que peut-on mettre en place pour que les syndicats puissent faire leur travail?

Des closes éthiques, sociales et environnementales sont-elles intégrées dans les marchés publics réalisés par la SNCB, ses composantes et ses filiales? Si tel n'est pas le cas, cela vous semble-t-il envisageable?

11.02 Jean-Pascal Labille, ministre: Monsieur le président, chère collègue, voilà une question intéressante et pertinente qui me plaît. Je me l'approprie d'ailleurs.

La SNCB m'informe qu'elle applique pour tous ses marchés la législation relative aux marchés publics. Les procédures auxquelles a été soumis ce marché ne sont donc pas différentes de celles appliquées à chacun des projets de la SNCB. Le marché de la gare de Mons est soumis à la loi du 24 décembre 1993 relative aux marchés publics et à certains marchés de travaux, de fournitures, de services et non à la loi du 15 juin 2006. L'avis de marché a en effet été publié avant le 1er juillet 2013, date de l'entrée en vigueur de la loi du 15 juin 2006.

Conformément à cette législation, lorsque le montant estimé du marché est supérieur à 5 millions d'euros, le pouvoir adjudicateur, en l'espèce la SNCB et non Eurogare, a l'obligation de publier un avis de marché européen. L'attribution du marché ou d'un de ses lots a été faite ou le sera à l'entreprise qui a remis l'offre la plus intéressante en fonction des critères d'attribution. Parmi ces critères d'attribution, peuvent figurer des critères sociaux et éthiques.

À ce sujet, la SNCB précise que le considérant 55 de la directive 2004/17 du 31 mars 2004 portant coordination des procédures de passation des marchés publics dans les secteurs de l'eau, de l'énergie, du transport et des services postaux dispose "qu'une entreprise adjudicatrice peut utiliser des critères visant à la satisfaction d'exigences sociales répondant notamment aux besoins définis dans les spécifications du marché, propres à des catégories de populations particulièrement défavorisées auxquelles appartiennent les bénéficiaires, utilisateurs des travaux, fournitures, services, objets du marché."

Toutefois, la doctrine précise que l'insertion de critères d'ordre social ne peut avoir d'effet discriminatoire direct ou indirect par rapport aux soumissionnaires d'autres pays.

Il ressort de ce qui précède que dans le cadre d'un marché soumis à concurrence européenne, un critère social peut difficilement être introduit dans les critères d'attribution sans qu'il n'y ait de discrimination entre entreprises soumissionnaires.

À ce jour, seuls 4 lots ont été attribués. Le lot 1 concernant le béton a été attribué à la société momentanée Dewaele-Dherte. Le lot 2 pour les travaux de caténaires a été attribué à l'entreprise Duchêne.

Le lot 3 "Constructions métalliques" a été attribué à l'entreprise Cordioli et le lot 4 "Couverture" a été attribué à l'entreprise Laguna Belvis.

La SNCB souligne qu'en ce qui concerne le paiement des cotisations sociales, les entrepreneurs qui ont été choisis ont chacun dû produire, lors du stade de la sélection:

1. une attestation délivrée par l'autorité compétente certifiant que, suivant comptes arrêtés au plus tard la veille de la date limite de réception des demandes de participation ou de réception des offres, selon le cas, il est en règle à cette date avec ses obligations relatives au paiement des cotisations de sécurité sociale selon les dispositions légales du pays où il est établi. Lorsqu'un tel document n'est pas délivré dans le pays concerné, il peut être remplacé par une déclaration sous serment ou par une déclaration solennelle faite par l'intéressé devant une autorité judiciaire ou administrative, un notaire ou un organisme professionnel qualifié de ce pays.

2. une attestation conformément au § 1er si l'emploi du personnel assujetti à la loi du 27 juin 1969 révisant l'arrêté royal de décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs.

Les entrepreneurs qui travaillent sur les chantiers de la SNCB ne peuvent donc y travailler que parce qu'ils respectent leurs obligations en matière de paiement des cotisations sociales.

Enfin, comme pour tout chantier, son accès est réservé, pour des raisons de sécurité, aux travailleurs qui y travaillent et aux surveillants de la SNCB. L'accès n'est donc pas autorisé, pour des raisons de sécurité aux organisations syndicales tout comme pour n'importe quel citoyen mais elles sont parfaitement libres de rencontrer les travailleurs dans n'importe quel endroit.

En ce qui concerne les critères environnementaux, la SNCB insiste pour mettre en évidence que le développement du site de la gare de Mons doit contribuer à un report du transport par voiture vers le train, ce qu'on appelle le *modal shift*.

Enfin, le projet intègre l'utilisation de techniques de géothermie qui permettront de chauffer le bâtiment de façon responsable et respectueuse de l'environnement.

Au-delà, je vous dirai en ce qui concerne l'utilisation de travailleurs étrangers sur les sites – je sais que nous ne serons pas d'accord ici dans ce parlement. Fort heureusement d'ailleurs! – tant dans le domaine de la construction que dans le domaine du transport, que j'ai visité encore cette semaine dans le sud du Luxembourg, il est grand temps que l'Europe régleme l'utilisation des travailleurs détachés car ces gens

vivent dans des conditions absolument déplorables. Je le dis avec beaucoup de force dans ce parlement. Il est grand temps que l'Europe s'occupe de cela! C'est simplement une question de dignité humaine.

Le **président**: Le problème des questions posées en commission, c'est qu'elles ne sont pas calibrées pour l'heure des questions orales urgentes, ni les réponses d'ailleurs!

11.03 Juliette Boulet (Ecolo-Groen): Monsieur le président, je pense avoir respecté le délai imparti de deux minutes pour poser ma question. Le sujet est compliqué, certes, mais je pense qu'il est très important et nécessaire que je pose ce genre de question ici ou en commission. Je remercie le ministre d'y avoir répondu, même si nous avons débordé du temps qui nous était imparti.

Cela dit, monsieur le ministre, je vous disais en guise de préambule que j'étais inquiète et vous ne me rassurez absolument pas. En effet, d'une part, vous ne répondez pas précisément à la question de savoir s'il y a des travailleurs d'origine étrangère qui presteraient ici, dans le cadre de la directive européenne. Vous me citez les quatre lots attribués à quatre entreprises mais ce n'est pas une réponse; vous savez que ces entreprises travaillent très souvent avec des sous-traitants et que là aussi, il faut pouvoir s'y attaquer.

D'autre part, vous confirmez qu'il n'y a pas de critères sociaux et pourtant c'est possible! Votre collègue, le ministre Marcourt, a élaboré, avec le ministre Nollet, une circulaire qui permet la mise en place de certains critères sociaux, éthiques et environnementaux. Je vous encourage vraiment à travailler sur ces matières.

J'entends bien votre conclusion: il est temps que l'Europe s'y attèle. J'ai également lu que votre président y faisait référence dans la presse il y a une dizaine de jours.

Dans le cas de la gare de Mons, vous aviez un levier pour agir. Il faut d'abord laisser la place aux syndicats pour se rendre compte de la réalité sur le terrain. Puis, vous devriez aussi mettre les pieds sur le chantier et observer cette réalité: la confirmer ou l'infirmier. En tout cas, il y a énormément de travail. Je déplore que, là où vous aviez la possibilité d'agir, vous ne l'avez pas fait.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

12 Samengevoegde vragen van

- mevrouw **Barbara Pas** aan de vice-eersteminister en minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen over "het mogelijke verbod van de stad Brussel inzake de manifestatie van de Ja!-beweging" (nr. P2367)

- de heer **Jan Van Esbroeck** aan de vice-eersteminister en minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen over "het mogelijke verbod van de stad Brussel inzake de manifestatie van de Ja!-beweging" (nr. P2368)

12 Questions jointes de

- Mme **Barbara Pas** à la vice-première ministre et ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances sur "l'interdiction éventuelle de la manifestation du mouvement "Ja!" par la ville de Bruxelles" (n° P2367)

- M. **Jan Van Esbroeck** à la vice-première ministre et ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances sur "l'interdiction éventuelle de la manifestation du mouvement "Ja!" par la ville de Bruxelles" (n° P2368)

12.01 Barbara Pas (VB): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, vorige week heb ik u hier gevraagd om de burgemeester van Brussel aan te manen zo spoedig mogelijk een schriftelijke toelating af te leveren voor de manifestatie van de Ja!-beweging voor zelfbeschikkingsrecht der volkeren op 30 maart in het Jubelpark. De leden herinneren zich wellicht dat u op het spreekgestoelte, tijdens mijn vraagstelling, nog even met de burgemeester van Brussel overlegde, waarna u mij antwoordde dat de burgemeester toelating gaf.

De organisatie was zeer gelukkig. Zij meende immers dat zij, na maanden wachten, eindelijk de goedkeuring op zak had. Toen zij naar de diensten van de stad Brussel ging om de laatste praktische zaken te regelen bleek evenwel dat Brussel met een hele resem nieuwe eisen komt, zoals een waarborg van 40 000 tot 60 000 euro die zou moeten worden gestort en een hele hoop nieuwe aanvragen die blijkbaar nodig zijn. Anders zou er geen elektriciteit, geen water, geen tent en ook geen meeting zijn. Ik geef een voorbeeld: er moet zelfs een aanvraag bij de dienst Stedenbouw gebeuren, omdat het gras van het Jubelpark beschermd

is. Om het gras te mogen betreden en er een stoeltje op te zetten, is dus ook een aanvraag nodig.

Mevrouw de minister, voor alle extra aanvragen, die nu plots nodig blijken te zijn, is de schriftelijke toestemming van de burgemeester nodig. Die toestemming heeft de organisatie tot op vandaag nog altijd niet ontvangen.

Mevrouw de minister, dit is pure pesterij. Dit is het koeioneren van een Vlaams-nationale organisatie en van een manifestatie voor onafhankelijkheid.

In het Jubelpark vinden heel wat soortgelijke manifestaties plaats. Onlangs nog, op 20 oktober 2013, was er een manifestatie tegen kernraketten. Het thema was weliswaar anders, maar voor het overige waren de opzet, het aantal verwachte personen, het podium, de tentjes en de standjes precies hetzelfde. Alles was identiek. Die manifestatie kon blijkbaar wel zonder enig probleem plaatsvinden.

Mevrouw de minister, het gaat hier om discriminatie. U bent minister van Gelijke Kansen.

Zult u optreden tegen de discriminatie van de Vlamingen die in hun eigen hoofdstad willen manifesteren? Zult u tegen dergelijk anti-Vlaams racisme optreden? Hier wordt immers met twee maten en twee gewichten gewerkt.

12.02 Jan Van Esbroeck (N-VA): Mevrouw de minister, deze vraag stond iets vroeger op de agenda en even was ik bang dat u niet meer durfde te komen. Maar goed, u bent nu aanwezig.

Het gaat over dezelfde betoging of manifestatie, die is aangevraagd en waarvan u vorige week nog de bevestiging hebt gegeven dat deze mocht plaatsvinden. Nu blijkt echter dat de toelating door uw Brusselse burgemeester via een aantal maatregelen en pesterijen volledig wordt uitgehold.

Naar aanleiding van deze gebeurtenis en feiten kwam er een vraag bij mij op, waarvan ik dacht dat de verantwoordelijke minister van Binnenlandse Zaken, zelf inwoner van Brussel en betrokken bij de gemeenteraad, het antwoord wel zou kennen.

De vraag gaat over de waarborg om een manifestatie te organiseren in onze hoofdstad, voor een vereniging of een groep mensen die zich wil verenigen of zich een vereniging noemt – of ze er een is of niet. Moeten betrokkenen dan allemaal eerst over 40 000 tot 60 000 euro beschikken om met de organisatie van een manifestatie te kunnen beginnen? Dat is mijn vraag. Heeft iedereen die een manifestatie wil organiseren in Brussel 60 000 euro nodig? Werd dat in het verleden aan andere verenigingen ook gevraagd?

U begrijpt uiteraard waarom ik deze vraag stel. Ik heb immers het gevoel dat er ter zake enige willekeur heerst. Daarom kende ik graag uw mening ter zake, in uw hoedanigheid van minister van Gelijke Kansen, en hoorde ik graag een antwoord op mijn vragen.

12.03 Minister Joëlle Milquet: U hecht plotseling veel belang aan betogingen. Dat is een beetje nieuw.

Wij zijn hier in het federaal Parlement en niet in de gemeenteraad van Brussel. Ik ben geen burgemeester van Brussel.

Er is een echte toelating voor de betoging. U spreekt over waarborgen en sommige voorwaarden. Welnu, dat zijn de klassieke voorwaarden en waarborgen voor elke betoging van die aard.

U beschikt over vertegenwoordigers in de gemeenteraad van Brussel en als u vragen hebt over deze materie, dan kunt u die via hen aan de burgemeester voorleggen. Dit behoort immers niet tot mijn bevoegdheid.

12.04 Barbara Pas (VB): Mevrouw de minister, ik weet maar al te goed dat u niet de burgemeester van Brussel bent, maar u bent wel zijn hiërarchische meerdere. Het is aan u om het grondwettelijk recht op vereniging, het recht op vreedzaam manifesteren, te waarborgen.

Ik heb mijn vraag tot u gericht in uw hoedanigheid van minister van Gelijke Kansen gericht, maar dat bent u blijkbaar alleen op papier. De regels die u aanhaalt, gelden immers niet voor iedereen. Voor sommige worden ze toegepast, terwijl andere manifestaties zonder enig probleem kunnen plaatsvinden. Dat is

discriminatie. Dat is pure politieke willekeur die de huidige PS-burgemeester gewoon doorzet. Dat zijn wij al gewoon van zijn voorganger.

Mevrouw de minister, geen enkel PS-burgemeester zal de Vlaams-nationalisten kunnen tegenhouden. De Basken, de Catalanen, de Schotten en de andere Europese volkeren zullen op 30 maart naar Brussel komen. Zij zullen niet alleen vaststellen hoe ondemocratisch het er in dit land aan toegaat, maar zij zullen samen met de Vlamingen hun stem voor onafhankelijkheid luid laten klinken, ongeacht de PS-burgemeester.

12.05 Jan Van Esbroeck (N-VA): Mevrouw de minister, u was heel duidelijk in uw antwoord. U zegt dat de eisen voor alle organisaties dezelfde zijn.

U weet net zoals ik dat er per dag twee, soms zelfs drie manifestaties in Brussel plaatsvinden. Welnu, ik ga op zoek naar de eerste manifestatie die de som van 60 000 euro niet heeft gestort en dan sta ik hier terug, want dan is het uw verantwoordelijkheid, dan hebt u immers het Parlement voorgelogen.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

13 Vraag van de heer Frank Wilrycx aan de vice-eersteminister en minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen over "een centrale coördinator voor de afhandeling van verkeersincidenten" (nr. P2369)

13 Question de M. Frank Wilrycx à la vice-première ministre et ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances sur "le coordinateur central pour la gestion des incidents de circulation" (n° P2369)

13.01 Frank Wilrycx (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, files zijn dagelijkse kost op de Vlaamse en Brusselse wegen. Ook als er niets gebeurt, staat er sowieso een file. Elke dag opnieuw is er tijdverlies voor mensen die gaan werken, elke dag opnieuw zijn er economische verliezen.

De pladijsfile van gisteren bewees nogmaals hoe kwetsbaar ons wegennet is. Eén gekantelde vrachtwagen betekende vier uur file op de Brusselse Ring. De secundaire, gewest- en gemeentewegen slibden dicht. Er was voor 1,5 miljoen euro economische schade. Dat kwam allemaal door één incident.

De Gewesten dragen hierin natuurlijk een grote verantwoordelijkheid. Toch verwijst de Vlaamse minister van Mobiliteit naar u, de federale minister. Dat is spijtig, want in deze zaak wint niemand bij een pingpongspel. De mensen verwachten oplossingen, niet het doorspelen van de zwartepiet.

Ik heb dan ook enkele vragen over oplossingen voorgesteld door de begeleidingsgroep Incidentenmanagement, waar onder andere de brandweer en de federale wegpolitie in zijn vertegenwoordigd. Zij stelt enkele maatregelen voor.

Zo wil de begeleidingsgroep dat er een incidentencoördinator komt, een persoon die bij zware ongevallen instaat voor de snelle en veilige afhandeling ervan. Ook fotogrammetrie wordt beschouwd als een van de belangrijkste hulpmiddelen om een weg snel ongevalvrij te maken. Zeker met nieuwe soorten technologie als laser- en 3D-technieken zou dat nog veel sneller kunnen en hoeft het parket niet steeds ter plaatse te komen.

Wij pleiten er ook voor de privésector in te schakelen. Het zijn privéfirma's die takelen, dus waarom zouden zij niet kunnen instaan voor de beveiliging van de weg, zodat de federale wegpolitie meer tijd krijgt om zich met andere zaken bezig te houden?

Ik heb drie vragen, mevrouw de minister.

Gaat u akkoord met het aanstellen van een incidentencoördinator, iemand die de volledige verantwoordelijkheid krijgt voor de volledige afhandeling van ongevallen?

Wat denkt u van de fotogrammetrie? Denkt u dat zij kan helpen bij de snelle afwikkeling en het snel vrijmaken van de wegen?

Hoe staat u tegenover de inschakeling van de privésector om de wegpolitie te ontlasten bij zulke ongevallen?

13.02 Minister **Joëlle Milquet**: Mijnheer de voorzitter, natuurlijk ga ik akkoord met de aanduiding van een centrale regisseur voor de afhandeling van verkeersincidenten. Het vrijmaken van de rijbaan bij een ongeval of een andere verkeersbelemmering is de verantwoordelijkheid van de wegbeheerder, in casu het Vlaams Gewest.

Op het niveau van het Vlaams Gewest bestaat er, zoals u zegt, een werkgroep Incidentmanagement, met medewerking van de federale wegpoly, die de verschillende mogelijkheden bestudeert om het beheer van verkeersbelemmeringen op autosnelwegen te optimaliseren en te versnellen. De mogelijkheid om een centrale regisseur aan te duiden en ook het opmaken van bijzondere noodinterventieplannen voor autosnelwegen kwamen reeds aan bod in die werkgroep. Het is trouwens noodzakelijk dat wij op dat vlak vooruitgang boeken.

Er werden reeds concrete winstpunten gerealiseerd, zoals het gebruik van de pechstrook door de hulpdiensten. Volgende maandag vindt er een vergadering plaats met de kabinetschef van minister Crevits en mijn kabinetschef, teneinde na te gaan of wij nog bijkomende maatregelen kunnen treffen om de snelle afwikkeling van verkeershinder bij omvangrijke incidenten te bevorderen.

Ik wens te benadrukken dat de hulpdiensten, politie, brandweer en civiele bescherming, op dit ogenblik reeds efficiënt optreden. Een dergelijk incident wordt momenteel behandeld door het provinciaal CIC, in overleg met de 100-centrale, de wegbeheerder en het parket.

Op de vergadering van 24 maart zullen wij aanvullende maatregelen nemen, op basis van de verschillende adviezen.

13.03 **Frank Wilrycx** (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, in antwoord op een vraag van Marino Keulen vorige week in het Vlaams Parlement verwees de minister van Mobiliteit naar deze assemblee en naar u, nu verwijst u naar de taak van de Gewesten. Het is goed dat u volgende week zult samenzitten en dat u de kortetermijnvoorstellen die gerealiseerd kunnen worden en die ook door de begeleidingscommissie aanbevolen worden, op korte termijn zult verwezenlijken.

De mensen begrijpen het immers niet wanneer er pingpong gespeeld wordt en zij begrijpen ook niet – dit misschien terzijde – dat zij urenlang in de file staan en dan een boete krijgen voor het nemen van een foto. Achteraf in de commentaar blijkt dat niemand zijn verantwoordelijkheid wil opnemen.

Daarom hoop ik dat er uit die vergadering van 24 maart degelijke conclusies getrokken worden en dat er oplossingen aangeboden worden.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

14 **Question de Mme Isabelle Emmery au secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité, adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur "le plan Climat" (n° P2366)**

14 **Vraag van mevrouw Isabelle Emmery aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "het Klimaatplan" (nr. P2366)**

14.01 **Isabelle Emmery** (PS): Monsieur le président, monsieur le secrétaire d'État, nous avons appris avec regret l'échec des négociations relatives au plan Climat. Ce plan a pour objectif de répartir les efforts belges en termes environnementaux. C'est un engagement que nous avons auprès de l'Europe. Dès lors, nous avons une obligation de résultats et l'échec n'est donc pas une option.

Il semblerait que la position du gouvernement flamand ait été peu ouverte en la matière. C'est sans doute regrettable, étant donné la position qu'occupe le gouvernement flamand dans ces négociations, puisqu'il présidait et organisait les débats.

Les points de blocage qui se seraient dégagés auraient trait aux émissions de gaz à effet de serre, à la production d'énergies renouvelables mais également à la répartition des recettes au niveau des droits

d'émission.

Aux dires de beaucoup, la réunion qui aura lieu le 3 avril sera celle de la dernière chance.

Dès lors, monsieur le secrétaire d'État, quels sont les points de blocage dans cette négociation? Selon vous, toutes les parties autour de la table ont-elles envie d'aboutir à un accord?

Quelles sont les raisons d'espérer que la réunion du 3 avril aboutisse à un accord? Quelles seraient les conséquences à court et moyen terme d'une absence d'une décision?

14.02 Melchior Wathelet, secrétaire d'État: Monsieur le président, madame Emmery, très concrètement, le comité de concertation de mercredi a évoqué cette question. Dire quels sont les points de blocage... il est difficile d'en extraire un en tant que tel. Cela fait un tout.

Il y a des répartitions de l'effort sur le non-ETS, sur le renouvelable, sur le volet transport, sur la contribution de chacun au financement climatique international. À côté de ces quatre efforts – dont on pourrait discuter s'il s'agit d'efforts ou d'opportunités, mais nous n'allons pas nous étendre là-dessus –, il y a la répartition entre les entités des recettes suite aux différentes enchères.

Il faut vraiment pouvoir maintenir cet équilibre. Le pouvoir fédéral fournit 16 % de l'effort en renouvelable, presque 20 % en termes de non-ETS et 100 % en termes de transport. En termes de financement international, le fédéral a mis quasi 100 % par le passé, et est prêt à continuer à mettre quelque chose de l'ordre de 50 %.

C'est pourquoi il a énormément de difficulté à concevoir que, dans le cadre du partage des recettes, il aurait moins que la partie de l'effort minimal à laquelle il contribue en matière de renouvelable.

En clair, proportionnellement, l'effort le moins important généré est de 16 % sur le renouvelable. Pourtant, certaines propositions établissent que les recettes pour le fédéral seraient inférieures à 16 %, voire moins que la moitié de 16 % de l'effort minimal fourni: on peut donc se poser la question s'il existe vraiment une réelle volonté d'aboutir. La répartition des recettes est à ce point disproportionnée par rapport aux efforts du fédéral qu'il devient normal de penser que certains n'ont aucune envie d'aboutir.

Je ne veux pas préjuger. Une réunion est prévue le 3 avril. J'espère encore que tout le monde présentera des propositions acceptables.

À ce sujet, la dernière proposition du ministre Henry, président à la fin de l'année dernière, constituait un effort de compromis. Les choses devenaient discutables. Je crains qu'aujourd'hui, nous ayons quelque peu régressé, mais nous verrons si les participants à cette prochaine réunion feront montre d'une attitude de volonté d'aboutir plutôt que d'une attitude de défense du petit pré carré de son entité. Je garde espoir, mais il devra se vérifier dans les chiffres et les efforts de chacun.

14.03 Isabelle Emmery (PS): Monsieur le président, monsieur le secrétaire d'État, je vous remercie pour votre réponse. Il est vrai que la prise de conscience est plus qu'urgente en cette matière. Néanmoins, pour aboutir à un compromis, comme vous le rappeliez en citant certains pourcentages, il sera nécessaire d'atteindre un équilibre entre les droits et les obligations de chaque partie.

Dès lors, pour une approche rationnelle permettant d'aboutir à ce compromis dans le dossier climatique, il conviendrait absolument de s'éloigner de considérations idéologiques. En effet, elles risqueraient de mener à un blocage alors que cette matière reste à mes yeux urgente à négocier et ses conclusions pressantes.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

15 Vraag van de heer Peter Logghe aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "het falende overheidsbeleid inzake het stookolietankfonds" (nr. P2382)

15 Question de M. Peter Logghe au secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité,

adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur "l'échec de la politique relative au fonds pour les citernes à mazout" (n° P2382)

15.01 Peter Logghe (VB): Mijnheer de staatssecretaris, na acht jaar moeizaam onderhandelen kwam er in 2013 een akkoord tot stand over een Belgisch stookolietankfonds. U herinnert zich dat.

Het fonds zou voor gezinnen financieel tussenbeide komen bij de sanering van een lekkende tank. U weet dat de kosten voor het opruimen van de schade snel oploopt tot tienduizenden euro's. Vanaf begin 2015 – dat was in elk geval de bedoeling – zouden particulieren een beroep kunnen doen op dat fonds. Na de aankondiging van de oprichting van dat fonds in 2013, na de moeizame onderhandelingen met de Gewesten, gebeurde er echter niets meer. De federale overheid heeft het akkoord blijkbaar nog niet goedgekeurd zoals de Vlaamse minister gisteren in het Vlaams parlement liet uitschijnen.

Ik heb hierover enkele vragen.

Waar blijft de ondertekening van dat akkoord zodat het stookolietankfonds eindelijk van start kan gaan? Waarom wordt het door de federale overheid niet goedgekeurd? Wat is de concrete reden? Welke concrete stappen zult u als staatssecretaris zetten om de federale overheid het akkoord zo snel mogelijk te laten ondertekenen?

15.02 Staatssecretaris Melchior Wathelet: U kent natuurlijk de belangrijkste krachtlijnen van dit ontwerpakkoord. Ik zal ze niet herhalen.

Ik ben ervan overtuigd dat dit een zeer goed akkoord zou kunnen zijn, een voorbeeld van federalisme en coöperatie tussen de verschillende entiteiten. Bovendien konden wij verwachten dat dit akkoord op korte termijn tal van positieve effecten zou hebben op onze economie en tewerkstelling en dat het een hefboom zou kunnen vormen voor nieuwe innovatieve saneringstechnieken. Kortom, ik meen dat iedereen hierbij zou winnen. Ik beschouw dit als een voorbeeld van constructief federalisme.

Teneinde dit dossier tot een goed einde te brengen heb ik samen met mijn collega's van Economie en Financiën tot tweemaal toe – laatst op 24 januari – dit dossier aan de Ministerraad voorgelegd. Zoals reeds gezegd in antwoord op parlementaire vragen heb ik ondanks de consensus hierover binnen de regeringsploeg geen akkoord kunnen bereiken. Met name het feit dat de halvering van de BOFAS-bijdrage zou leiden tot een verlies van btw-ontvangsten van min of meer negen miljoen euro in een periode van vijf jaar heeft daarin een grote rol gespeeld.

Zoals reeds aangegeven, ben ik ervan overtuigd dat dit akkoord op middellange termijn, zowel economisch als fiscaal een positief effect zal genereren.

Het is volgens mij te laat om daarover nu nog een akkoord te bereiken. Ik ben er evenwel van overtuigd dat dit de basis zal vormen van de akkoorden die een volgende regering zo vlug mogelijk moet kunnen afronden.

15.03 Peter Logghe (VB): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de staatssecretaris, ik dank u voor uw klaar en duidelijk antwoord.

Deze zoveelste Belgische vaudeville is werkelijk een schitterend voorbeeld van het door u zo geroemde samenwerkingsfederalisme. Bravo! Wij zullen de burgers zeker op de hoogte brengen van het zoveelste bewijs op rij dat de Belgische overheid niet werkt en ook nooit zal kunnen werken.

Mijnheer de staatssecretaris, dames en heren, u bent met zijn allen de beste pleitbezorgers van de uiteindelijke splitsing van dit land. Ik dank u dan ook zeer uitdrukkelijk voor uw antwoord.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

16 Vraag van mevrouw Karin Temmerman aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris

voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "het alcoholslot" (nr. P2383)

16 Question de Mme Karin Temmerman au secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité, adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur "l'alcolock" (n° P2383)

16.01 Karin Temmerman (sp.a): Mijnheer de staatssecretaris, ik hoef het u niet te zeggen: er zijn nog altijd te veel verkeersdoden. België bengelt nog altijd achteraan als we vergelijken met de cijfers in de rest van Europa. De oorzaken van verkeersdoden zijn vooral snelheid en alcohol.

Ingevolge een wet van oktober 2009 kunnen chauffeurs die meermaals betrapt worden op rijden onder invloed van alcohol of die gecontroleerd worden naar aanleiding van een ongeval en die alcohol in hun bloed blijken te hebben, veroordeeld worden tot een alcoholslot.

Er zijn tal van oorzaken waarom die bepaling tot nu niet toegepast werd. Onder andere moest de installateur van het alcoholslot erkend zijn. Die erkenning is er nu, maar afgelopen week hebben wij vernomen dat blijkbaar slechts twee personen werden veroordeeld tot een alcoholslot.

In Nederland, dat het veel beter doet op het gebied van verkeersveiligheid, zijn in de periode 2011-2013 ongeveer 3 000 chauffeurs veroordeeld tot een alcoholslot. Dat slot werd ook effectief geplaatst.

Altijd wordt het argument gebruikt dat het alcoholslot te duur is. Maar ik kan u zeggen dat in Nederland de veroordeelde niet alleen moet instaan voor de prijs van het alcoholslot, maar bovendien verplicht wordt een cursus te volgen die ook redelijk veel geld kost.

Mijnheer de staatssecretaris, mijn vraag is heel eenvoudig. Zult u de wet evalueren? De rechters zijn uiteraard vrij een dergelijke uitspraak te vellen, maar blijkbaar doen zij dat niet, of niet voldoende. Misschien zijn er andere problemen? Zult u de wet evalueren? Zult u maatregelen nemen om het alcoholslot vaker als strafmaatregel te implementeren?

16.02 Staatssecretaris Melchior Wathelet: Mevrouw Temmerman, bedankt voor uw vraag. Een gelijkaardige vraag kreeg ik enkele weken geleden van de heer Van den Bergh.

De situatie in Nederland is wel anders. In Nederland gaat het om een administratieve maatregel, waarbij de verplichting bestaat te rijden met een alcoholslot indien men betrapt wordt op 1,3 promille of meer. Dat is een zeer drastische maatregel, met als resultaat dat er drieduizend personen met een alcoholslot rijden. Dat verklaart gedeeltelijk het verschil in de cijfers. In Nederland komt de overheid ook niet financieel tussen. De overtreder moet alles zelf betalen.

Zoals u zelf al zei, is de rechter bij ons nooit verplicht een alcoholslot op te leggen, gelet op de kostprijs, maar de overtreder kan dat wel vragen. Het alcoholslot wordt bij ons immers gezien als een gunst. De betrokkene krijgt geen volledig rijverbod, maar mag nog rijden, weliswaar met een alcoholslot.

Het Nederlands systeem vertrekt van de verplichting om met een alcoholslot te rijden voor een periode van twee jaar, tenzij de bestuurder ervoor kiest om gedurende vijf jaar niet meer te rijden. In Nederland is de situatie omgekeerd. Het resultaat daar is alvast dat er meer dan drieduizend personen met een alcoholslot rijden. We kunnen de twee systemen niet met elkaar vergelijken.

Wel kan ik bevestigen dat twee te weinig is. Momenteel zijn er nog vijf dossiers in de maak, maar dan blijft het totaal nog maar zeven, dus vrij beperkt.

Een evaluatie moet dus zeker gemaakt worden. Ik heb geen cijferdoelstelling en kan dus niet vooropstellen hoeveel alcoholsloten er moeten zijn, maar zeven blijft wel te weinig als wij weten dat de maatregel een positief effect kan sorteren op de verkeersveiligheid. We moeten dus verder gaan en de kwestie evalueren. Het behoort absoluut tot de mogelijkheden om meer naar het Nederlands systeem te evolueren.

Laten wij echter ook eerlijk blijven. We hebben er veel tijd voor uitgetrokken om de apparaten te certificeren, maar dat heeft een beetje wantrouwen gecreëerd bij de rechters. Zo werden er chauffeurs veroordeeld, maar moesten de rechters achteraf vaststellen dat het alcoholslot nog niet beschikbaar was, wat voor het imago ervan niet al te best was. Nu ligt alles ter beschikking. Een evaluatie is dus mogelijk, zonder dat we daarbij blind mogen zijn voor de kostprijs en het feit dat misschien niet iedereen een alcoholslot kan betalen.

Misschien moeten wij eerst een reële kans geven aan het nieuw systeem, dat momenteel misschien nog niet snel genoeg evolueert. Nadien is een evaluatie zeker aan de orde om na te gaan of er nog strengere, drastischere maatregelen genomen moeten worden.

16.03 Karin Temmerman (sp.a): Mijnheer de staatssecretaris, het gaat natuurlijk niet over de aantallen op zichzelf, maar uiteraard over de verkeersveiligheid, zoals u zegt. Het is wel een feit dat Nederland minder verkeersdoden telt. Ik zeg niet dat dat alleen ligt aan een ander en veelvuldiger gebruik van het alcoholslot, maar het is zeker een van de elementen. Alcohol en snelheid zijn immers de belangrijkste doodsoorzaken in het verkeer.

Het lijkt mij dus goed dat wij het systeem evalueren. Daarbij moeten we zeker ook over het Nederlands systeem eens nadenken, dat we in ons land misschien moeten proberen toe te passen.

L'incident est clos.
Het incident is gesloten.

Projets et propositions

Ontwerpen en voorstellen

17 Proposition de loi modifiant la loi du 31 décembre 1983 de réformes institutionnelles pour la Communauté germanophone (3273/1-6)

17 Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 31 december 1983 tot hervorming der instellingen voor de Duitstalige Gemeenschap (3273/1-6)

Proposition déposée par:

Voorstel ingediend door:

Katrin Jadin, André Frédéric, Raf Terwingen, Karin Temmerman, Muriel Gerkens, Stefaan Van Hecke, Patrick Dewael, Catherine Fonck

Discussion générale

Algemene bespreking

Le **président**: La discussion générale est ouverte.
De algemene bespreking is geopend.

De heer Luk Van Biesen, rapporteur, verwijst naar het schriftelijk verslag.

Mme Christine Vienne, rapporteur, renvoie aussi au rapport écrit.

17.01 Katrin Jadin (MR): Monsieur le président, monsieur le secrétaire d'État, chers collègues, je tiens tout d'abord à faire savoir, notamment aux traducteurs, que je compte également intervenir dans ma langue maternelle.

Cela dit, je voudrais remercier tous les collègues qui, avec moi, ont porté cette proposition de loi sur le financement de la Communauté germanophone. Les débats en commission ont été très constructifs, fructueux et intéressants.

Wir haben im Rahmen dieser Debatte auch ausführlich über die Stellungnahme des Parlaments der Deutschsprachigen Gemeinschaft gesprochen, die dann auch noch mal an der Adresse der Föderalregierung einige Forderungen ins Gedächtnis gerufen hat und die sich auch schon seit einigen Monaten stellt.

Diese Stellungnahme ist dass im Rahmen dieser 6. Staatsreform zeitgleich eine Reihe Kompetenzen von der föderalen Ebene an die regionale Ebene und auch an die Deutschsprachige Gemeinschaft sofort übertragen werden sollen mittels Artikel 139 der Verfassung.

Das ist teilweise schon geschehen im Bereich des Tourismus. Es müssen da auch noch weitere

Anstrengungen unternommen werden, auch was den Bereich Beschäftigung betrifft, auch da gibt es noch residuale Kompetenzen, die von der föderale Ebene zur Deutschsprachige Gemeinschaft übertragen werden müssen.

Ik ben ook heel blij dat er talrijke amendementen, ook van technische en financiële aard, werden ingediend. Die waren heel belangrijk voor de sociale aangelegenheden voor de Duitstalige Gemeenschap (...).

Cette adaptation de la loi de financement pour la Communauté germanophone transpose une réalité: l'ensemble des Communautés est sur un pied d'égalité. Comme on le dit souvent, qui veut le plus fera aussi le maximum!

Je suis donc assez satisfaite du résultat obtenu au sein de cette commission de Révision de la Constitution, qui s'est réunie à trois reprises pour débattre de ces modifications.

Ik dank iedereen voor zijn steun.

17.02 Muriel Gerkens (Ecolo-Groen): Monsieur le président, chers collègues, la Communauté germanophone fait partie de la province de Liège, en tout cas jusqu'à présent. Nous savons qu'elle a des revendications en termes d'intégration dans la province ou d'autonomie.

L'objet des travaux que nous avons menés s'inscrit dans le cadre de la sixième réforme de l'État. Il était important qu'un texte stipule de manière explicite que la Communauté germanophone est une Communauté à part entière et que nous nous prononcions sur la loi spéciale de financement qui accompagne les transferts financiers et sur l'autonomie de gouvernance accrue dans le contexte de la sixième réforme de l'État et de ses entités.

D'autres modifications suivront encore puisque l'objectif est que la Communauté germanophone voit ses compétences accrues de manière à pouvoir mener des politiques au service de ses citoyens.

Nous sommes particulièrement heureux d'être parvenus à un accord et de pouvoir le voter aujourd'hui.

17.03 Melchior Wathelet, secrétaire d'État: Monsieur le président, je voudrais remercier les parlementaires, car cette proposition correspond véritablement à l'esprit de la réforme de l'État et permet, dans une même législature, de faire également le travail par rapport à la Communauté germanophone. Cela n'a pas toujours été le cas dans le passé. Il est bon que l'ensemble des entités du pays soient mises sur un véritable pied d'égalité et que la législature se termine avec une équivalence de statuts et de positions, que l'on appartienne à telle ou telle Région ou à telle ou telle Communauté.

C'était un élément important demandé par la Communauté germanophone. Il a été totalement respecté en y incluant l'ensemble de leurs remarques par rapport à l'avis du Parlement de la Communauté germanophone. Je me réjouis vivement de cette bonne collaboration entre parlements et de cette bonne exécution, jusqu'à la Communauté germanophone, de l'ensemble des éléments de cette réforme de l'État.

Le **président**: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles ***Bespreking van de artikelen***

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(3273/6)**

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(3273/6)**

La proposition de loi compte 43 articles.
Het wetsvoorstel telt 43 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 à 43 sont adoptés article par article.
De artikelen 1 tot 43 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

Chers collègues, pour la suite de nos travaux, nous avons convenu hier de commencer les votes à 17 h 00. Il est 16 h 28. Nous commencerons tout à l'heure à 17 h 00 par l'hommage au commandant militaire qui nous quitte. Je vous propose de suspendre la séance jusqu'à 17 h 00 et de la reprendre à ce moment-là par l'hommage au général Jockin. Ensuite, nous procéderons, comme convenu, aux votes sur ce qui a été discuté.

La séance est suspendue.
De vergadering is geschorst.

La séance est suspendue à 16.28 heures.
De vergadering wordt geschorst om 16.28 uur.

La séance est reprise à 17.06 heures.
De vergadering wordt hervat om 17.06 uur.

La séance est reprise.
De vergadering is hervat.

18 **Hommage au lieutenant général Jean-Marie Jockin**

18 **Hulde aan luitenant-generaal Jean-Marie Jockin**

Le **président**: Chers collègues,
Beste collega's,

Nous prenons congé aujourd'hui du Commandant militaire du Palais de la Nation, le lieutenant général Jean-Marie Jockin, qui sera admis à la retraite le 31 mars prochain.

Le lieutenant général Jockin a vu le jour en 1949 à Lanaye, un petit village du bord de Meuse situé dans la province de Liège. Après sa formation à l'École Royale Militaire, il a commencé sa carrière dans le deuxième bataillon d'infanterie où il a formé les sous-lieutenants et travaillé pour le service d'études. Après avoir suivi le cours de formation des officiers supérieurs à l'Institut royal supérieur de Défense, le capitaine Jockin a occupé différentes fonctions au sein de la 17e brigade blindée. De 1988 à 1990, le major Jockin a été officier des opérations à l'État-Major des Forces de l'Intérieur et, de 1990 à 1992, il a commandé le deuxième bataillon des Carabiniers-Cyclistes.

In maart 1992 voerde luitenant-kolonel Jockin het bevel over het eerste Belgisch-Luxemburgs bataljon dat in ex-Joegoslavië ontplooid werd in het kader van de United Nations Protection Force.

Na professoraten aan het Koninklijk Hoger Instituut voor Defensie en aan de Koninklijke Militaire School, werd Jockin in november 1997 Stafchef van het Operationeel Commando van de Landmacht en, in maart 2000, Generaal Adjunct in het Intermachten Territoriaal Commando. Van januari 2002 tot december 2009 was luitenant-generaal Jockin Vice-Chef Defensie. In die functie was hij, van januari 2007 tot december 2009, Militair Vertegenwoordiger van België bij het Militair Comité van de NAVO.

Enfin, depuis le 1er janvier 2010, le lieutenant général Jockin est le Commandant militaire du Palais de la Nation.

Fort de son expérience à la Défense, le général Jockin s'est consacré avec tact et efficacité à la protection du Parlement et à la gestion du personnel détaché, portant une grande attention au bien-être de ses

hommes. Sous son impulsion, l'armée a retrouvé un rôle plus important dans la surveillance et la protection du Parlement et des bâtiments officiels de la zone parlementaire. Le général Jockin a su organiser le service de la Sécurité de manière telle que sa privatisation a pu être évitée, et ce n'est pas là le seul avantage.

Het ligt niet in de aard van luitenant-generaal Jockin om na zijn pensionering van een rustige oude dag te genieten. Hij is momenteel volop bezig de huizen van zijn zoon en zijn dochter te renoveren. Hij is lid van een gastronomische confrerie, woont regelmatig toneelvoorstellingen bij en is een fervent fietser. En natuurlijk heeft hij ook zijn familie, en dan vooral zijn geliefde kleinkinderen, aan wie hij nu eindelijk wat meer tijd zal kunnen besteden.

Au nom de cette assemblée, je tiens, général, à vous remercier très sincèrement pour tout ce que vous avez fait pour nous. Nous n'oublierons pas le dynamisme dont vous avez fait preuve sans relâche, ni votre gentillesse et votre bonne humeur. Tous nos vœux de bonheur vous accompagnent dans cette nouvelle vie!

(Applaudissements)

(Applaus)

Naamstemmingen

Votes nominatifs

19 Wetsontwerp tot wijziging van het koninklijk besluit nr. 50 van 24 oktober 1967 betreffende het rust- en overlevingspensioen voor werknemers (3377/4)

19 Projet de loi modifiant l'arrêté royal n° 50 du 24 octobre 1967 relatif à la pension de retraite et de survie des travailleurs salariés (3377/4)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? *(Non)*

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? *(Nee)*

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 1)

Ja	140	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	140	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp unaniem aan. Het zal aan de Senaat worden overgezonden. **(3377/5)**

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi à l'unanimité. Il sera transmis au Sénat. **(3377/5)**

20 Wetsontwerp tot wijziging van diverse bepalingen betreffende het pensioenstelsel voor werknemers rekening houdend met het principe van de eenheid van loopbaan (3378/3)

20 Projet de loi modifiant diverses dispositions relatives au régime de pension des travailleurs salariés compte tenu du principe de l'unité de carrière (3378/3)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? *(Non)*

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? *(Nee)*

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 2)

Ja	140	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	140	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp unaniem aan. Het zal aan de Senaat worden overgezonden. **(3378/4)**

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi à l'unanimité. Il sera transmis au Sénat. **(3378/4)**

21 Wetsontwerp tot wijziging van artikel 68, § 3, van de wet van 30 maart 1994 houdende sociale bepalingen (3379/3)

21 Projet de loi modifiant l'article 68, § 3, de la loi du 30 mars 1994 portant des dispositions sociales (3379/3)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (Non)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (Nee)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 3)

Ja	140	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	140	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp unaniem aan. Het zal aan de Senaat worden overgezonden. **(3379/4)**

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi à l'unanimité. Il sera transmis au Sénat. **(3379/4)**

22 Wetsontwerp houdende aanpassing van de verminderingen van de werkgeversbijdragen voor de sociale zekerheid ten gevolge van de zesde staatshervorming (nieuw opschrift) (3354/4)

22 Projet de loi visant à adapter les réductions des cotisations patronales pour la sécurité sociale à la suite de la sixième réforme de l'Etat (3354/4)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (Non)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (Nee)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 4)

Ja	101	Oui
Nee	26	Non
Onthoudingen	13	Abstentions
Totaal	140	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Senaat worden overgezonden. **(3354/5)**

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera transmis au Sénat. **(3354/5)**

Raison d'abstention? (Non)

Reden van onthouding? (Nee)

23 Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 8 april 1965 tot instelling van het wettelijk depot bij de Koninklijke Bibliotheek van België (3287/3)

23 Projet de loi modifiant la loi du 8 avril 1965 instituant le dépôt légal à la Bibliothèque royale de Belgique (3287/3)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? *(Non)*

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? *(Nee)*

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 5)

Ja	90	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	50	Abstentions
Totaal	140	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Senaat worden overgezonden. **(3287/4)**

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera transmis au Sénat. **(3287/4)**

Raison d'abstention? *(Non)*

Reden van onthouding? *(Nee)*

24 Wetsontwerp houdende de invoeging van Boek XVI, "Buitengerechtelijke regeling van consumentengeschillen" in het Wetboek van economisch recht (3360/5)

24 Projet de loi portant insertion du Livre XVI, "Règlement extrajudiciaire des litiges de consommation" dans le Code de droit économique (3360/5)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? *(Non)*

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? *(Nee)*

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 6)

Ja	102	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	37	Abstentions
Totaal	139	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Senaat worden overgezonden. **(3360/6)**

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera transmis au Sénat. **(3360/6)**

Raison d'abstention? *(Non)*

Reden van onthouding? *(Nee)*

25 Amendements et articles réservés du projet de loi relatif aux assurances (3361/1-6)

25 Aangehouden amendementen en artikelen van het wetsontwerp betreffende de verzekeringen (3361/1-6)

Vote sur l'amendement n° 9 de Peter Logghe à l'article 37. **(3361/6)**

Stemming over amendement nr. 9 van Peter Logghe op artikel 37. **(3361/6)**

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 7)

Ja	13	Oui
Nee	126	Non
Onthoudingen	1	Abstentions
Totaal	140	Total

En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 37 est adopté.
Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 37 aangenomen.

Raison d'abstention? (Non)
Reden van onthouding? (Nee)

Vote sur l'amendement n° 10 de Peter Logghe à l'article 52. **(3361/6)**
Stemming over amendement nr. 10 van Peter Logghe op artikel 52. **(3361/6)**

Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 8)

Ja	12	Oui
Nee	103	Non
Onthoudingen	25	Abstentions
Totaal	140	Total

En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 52 est adopté.
Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 52 aangenomen.

Raison d'abstention? (Non)
Reden van onthouding? (Nee)

Vote sur l'amendement n° 8 de Peter Logghe à l'article 85. **(3361/6)**
Stemming over amendement nr. 8 van Peter Logghe op artikel 85. **(3361/6)**

Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? (Oui)
Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? (Ja)

(Stemming/vote 8)

En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 85 est adopté.
Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 85 aangenomen.

26 Ensemble du projet de loi relatif aux assurances (3361/5)
26 Geheel van het wetsontwerp betreffende de verzekeringen (3361/5)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote?
Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring?

26.01 Peter Logghe (VB): Mijnheer de voorzitter, collega's, ik zal een korte stemverklaring afleggen.

Eigenlijk wou ik de minister confronteren met een aantal fundamentele bezwaren tegen dit wetsontwerp, maar jammer genoeg is de minister niet aanwezig. De minister heeft een aantal bezwaren volgens mij wel gehoord in de commissie, maar ik wil ze toch nog even samenvatten.

Eerst en vooral, de termijn waarbinnen de minister dit wetsontwerp wil laten uitvoeren. Als ik het goed heb begrepen in de commissie, krijgt de verzekeringssector drie maanden om het uit te voeren, terwijl bijvoorbeeld de banksector drie jaar heeft gekregen om de nieuwe regels voor die sector uit te voeren. Voor de verzekeringssector wordt het dus zeer moeilijk. De minister heeft daarop geantwoord dat de aanpassingen eventueel ook later kunnen worden doorgevoerd. Hoe dan ook, dit zal de rechtszekerheid niet ten goede komen. Dit is het eerste bezwaar van onze fractie.

Ten tweede, in het wetsontwerp wordt veel gesproken over segmentatie en discriminatie. De minister staat achter de idee om de bonusmalus opnieuw te laten spelen om op die manier jonge bestuurders aan minder zware premies te helpen. Op zich kunnen wij daarmee leven, maar de minister had consequent moeten zijn en ook moeten durven zeggen dat de premies voor de autoverzekeringen voor de gemiddelde gezinnen zullen stijgen als het systeem van de bonusmalus terug wordt toegepast. Het werd stil in de commissie en de minister heeft dit niet gezegd.

Ten derde, ik vind het spijtig dat de minister niet is ingegaan op onze amendementen om bijvoorbeeld de autopolissen te verlengen naar drie jaar, zodat de verzekeringsmaatschappijen meer premies zouden kunnen verzamelen waardoor zij de jongere bestuurders een meer aanvaardbare premie zouden kunnen aanrekenen. Dat is jammer en daarom zullen wij dit wetsontwerp niet goedkeuren.

De **voorzitter**: Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 9)

Ja	103	Oui
Nee	10	Non
Onthoudingen	26	Abstentions
Totaal	139	Total

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera transmis au Sénat. **(3361/7)**

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Senaat worden overgezonden. **(3361/7)**

Raison d'abstention? (Non)

Reden van onthouding? (Nee)

27 **Projet de loi modifiant le Code des impôts sur les revenus 1992, en ce qui concerne l'établissement de taxes additionnelles sur des impôts régionaux (3384/4)**

27 **Wetsontwerp tot wijziging van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, inzake de vestiging van aanvullende belastingen op gewestbelastingen (3384/4)**

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (Non)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (Nee)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 10)

Ja	101	Oui
Nee	1	Non
Onthoudingen	36	Abstentions
Totaal	138	Total

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera transmis au Sénat. **(3384/5)**

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Senaat worden overgezonden. **(3384/5)**

Raison d'abstention? (*Non*)
Reden van onthouding? (*Nee*)

28 **Projet de loi modifiant les articles 1er et 5 de la loi du 1er avril 1971 portant création d'une Régie des Bâtiments (3344/4)**

28 **Wetsontwerp tot wijziging van de artikelen 1 en 5 van de wet van 1 april 1971 houdende oprichting van een Regie der Gebouwen (3344/4)**

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)
Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(*Stemming/vote 11*)

Ja	90	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	50	Abstentions
Totaal	140	Total

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera transmis au Sénat. **(3344/5)**
Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Senaat worden overgezonden. **(3344/5)**

Raison d'abstention? (*Non*)
Reden van onthouding? (*Nee*)

(*Mme Valérie De Bue a voté oui.*)

29 **Projet de loi modifiant certaines dispositions du Code judiciaire en vue d'instaurer une nouvelle carrière pécuniaire pour le personnel judiciaire ainsi qu'un système de mandats pour les greffiers en chef et les secrétaires en chef (3404/4)**

29 **Wetsontwerp tot wijziging van sommige bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek met het oog op het invoeren van een nieuwe geldelijke loopbaan voor het gerechtspersoneel en van een mandatsysteem voor de hoofdgriffiers en de hoofdsecretarissen (3404/4)**

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)
Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(*Stemming/vote 12*)

Ja	140	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	140	Total

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi à l'unanimité. Il sera transmis au Sénat. **(3404/5)**
Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp unaniem aan. Het zal aan de Senaat worden overgezonden. **(3404/5)**

30 **Projet de loi modifiant le Code judiciaire, la loi du 25 avril 2007 modifiant le Code judiciaire, notamment les dispositions relatives au personnel judiciaire de niveau A, aux greffiers et aux secrétaires ainsi que les dispositions relatives à l'organisation judiciaire, modifiant la loi du 10 avril**

2003 réglant la suppression des juridictions militaires en temps de paix ainsi que leur maintien en temps de guerre et modifiant la loi du 31 janvier 2007 sur la formation judiciaire et portant création de l'institut de formation judiciaire (nouvel intitulé) (3405/3)

30 Wetsontwerp tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek, de wet van 25 april 2007 tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek inzonderheid met betrekking tot bepalingen inzake het gerechtspersoneel van het niveau A, de griffiers en de secretarissen en inzake de rechterlijke organisatie, tot wijziging van de wet van 10 april 2003 tot regeling van de afschaffing van de militaire rechtscolleges in vreedstijd alsmede van het behoud ervan in oorlogstijd en tot wijziging van de wet van 31 januari 2007 inzake de gerechtelijke opleiding en tot oprichting van het Instituut voor gerechtelijke opleiding (nieuw opschrift) (3405/3)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)
Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(*Stemming/vote 13*)

Ja	117	Oui
Nee	1	Non
Onthoudingen	23	Abstentions
Totaal	141	Total

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera transmis au Sénat. **(3405/4)**

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Senaat worden overgezonden. **(3405/4)**

Raison d'abstention? (*Non*)

Reden van onthouding? (*Nee*)

31 Projet de loi portant création de l'Office des régimes particuliers de sécurité sociale (3400/3)

31 Wetsontwerp tot oprichting van de Dienst voor de bijzondere socialezekerheidsstelsels (3400/3)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(*Stemming/vote 14*)

Ja	112	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	24	Abstentions
Totaal	136	Total

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera transmis au Sénat. **(3400/4)**

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Senaat worden overgezonden. **(3400/4)**

Raison d'abstention? (*Non*)

Reden van onthouding? (*Nee*)

32 Wetsontwerp betreffende bescherming van het cultureel erfgoed onder water (3397/1)

32 Projet de loi relatif à la protection du patrimoine culturel subaquatique (3397/1)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? *(Nee)*

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 15)

Ja	139	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	139	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp unaniem aan. Het zal aan de Senaat worden overgezonden. **(3397/3)**

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi à l'unanimité. Il sera transmis au Sénat. **(3397/3)**

33 Wetsontwerp betreffende de bekendmaking van verscheidene internationale akten houdende technische voorschriften inzake schepen en de zeevaart (3381/1)

33 Projet de loi relatif à la publication de divers actes internationaux portant des prescriptions techniques en matière de navires et de navigation maritime (3381/1)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? *(Non)*

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? *(Nee)*

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 16)

Ja	140	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	1	Abstentions
Totaal	141	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Senaat worden overgezonden. **(3381/3)**

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera transmis au Sénat. **(3381/3)**

Raison d'abstention? *(Non)*

Reden van onthouding? *(Nee)*

34 Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 30 juli 1926 tot instelling van een onderzoeksraad voor de scheepvaart (3428/1)

34 Projet de loi modifiant la loi du 30 juillet 1926 instituant un conseil d'enquête maritime (3428/1)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? *(Non)*

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? *(Nee)*

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 17)

Ja	111	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	24	Abstentions
Totaal	135	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Senaat worden overgezonden. **(3428/3)**
En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera transmis au Sénat. **(3428/3)**

(Mmes Corinne De Permentier et Marie-Christine Marghem ainsi que M. Luk Van Biesen ont voté comme leurs groupes)

Raison d'abstention? (Non)
Reden van onthouding? (Nee)

35 Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 31 december 1983 tot hervorming der instellingen voor de Duitstalige Gemeenschap (3273/6)

35 Proposition de loi modifiant la loi du 31 décembre 1983 de réformes institutionnelles pour la Communauté germanophone (3273/6)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (Non)
Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (Nee)

Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 18)

Ja	101	Oui
Nee	38	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	139	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsvoorstel aan. Het zal als ontwerp aan de Senaat worden overgezonden. **(3273/7)**
En conséquence, la Chambre adopte la proposition de loi. Elle sera transmise en tant que projet au Sénat. **(3273/7)**

(De heren Ben Weyts en Alain Mathot hebben zoals hun fracties gestemd)

36 Wetsontwerp betreffende de alternatieve instellingen voor collectieve belegging en hun beheerders (3432/2)

36 Projet de loi relatif aux organismes de placement collectif alternatifs et à leurs gestionnaires (3432/2)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (Non)
Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (Nee)

Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 19)

Ja	115	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	26	Abstentions
Totaal	141	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Senaat worden overgezonden. **(3432/3)**
En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera transmis au Sénat. **(3432/3)**

Raison d'abstention? (Non)
Reden van onthouding? (Nee)

37 Wetsontwerp tot aanvulling, inzake de verhaalmiddelen, van de wet betreffende de alternatieve instellingen voor collectieve belegging en hun beheerders (3433/2)

37 Projet de loi complétant, en ce qui concerne les voies de recours, la loi relative aux organismes de placement collectif alternatifs et à leurs gestionnaires (3433/2)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (Non)
Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (Nee)

Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 20)

Ja	115	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	26	Abstentions
Totaal	141	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Senaat worden overgezonden. **(3433/3)**
En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera transmis au Sénat. **(3433/3)**

Raison d'abstention? (Non)
Reden van onthouding? (Nee)

38 Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 15 mei 1984 houdende maatregelen tot harmonisering in de pensioenregelingen, wat het minimumpensioen voor zelfstandigen betreft (3415/1)

38 Projet de loi modifiant la loi du 15 mai 1984 portant mesures d'harmonisation dans les régimes de pensions, en ce qui concerne la pension minimum pour les travailleurs indépendants (3415/1)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (Nee)
Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (Non)

Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 21)

Ja	117	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	24	Abstentions
Totaal	141	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Senaat worden overgezonden. **(3415/2)**
En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera transmis au Sénat. **(3415/2)**

Reden van onthouding? (*Nee*)

Raison d'abstention? (*Non*)

39 Wetsontwerp tot wijziging van diverse bepalingen betreffende het pensioenstelsel voor zelfstandigen houdend met het beginsel van eenheid van loopbaan (3416/1)

39 Projet de loi modifiant diverses dispositions relatives au régime de pension des travailleurs indépendants compte tenu du principe de l'unité de carrière (3416/1)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(*Stemming/vote 22*)

Ja	103	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	35	Abstentions
Totaal	138	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Senaat worden overgezonden. **(3416/2)**

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera transmis au Sénat. **(3416/2)**

Reden van onthouding? (*Nee*)

Raison d'abstention? (*Non*)

(*Mme Karine Lalieux et M. Jean-Marc Delizée ont voté comme leur groupe*)

40 Wetsontwerp tot wijziging van het koninklijk besluit van 30 januari 1997 betreffende het pensioenstelsel der zelfstandigen met toepassing van de artikelen 15 en 27 van de wet van 26 juli 1996 tot modernisering van de sociale zekerheid en tot vrijwaring van de leefbaarheid van de wettelijke pensioenstelsels en van artikel 3, § 1, 4°, van de wet van 26 juli 1996 strekkende tot realisatie van de budgettaire voorwaarden tot deelname van België aan de Europese Economische en Monetaire Unie (3417/1)

40 Projet de loi portant modifications de l'arrêté royal du 30 janvier 1997 relatif au régime de pension des travailleurs indépendants en application des articles 15 et 27 de la loi du 26 juillet 1996 portant modernisation de la sécurité sociale et assurant la viabilité des régimes légaux de pensions et de l'article 3, § 1, 4°, de la loi du 26 juillet 1996 visant à réaliser les conditions budgétaires de la participation de la Belgique à l'Union économique et monétaire européenne (3417/1)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(*Stemming/vote 23*)

Ja	116	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	25	Abstentions
Totaal	141	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Senaat worden overgezonden. **(3417/2)**

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera transmis au Sénat. **(3417/2)**

Reden van onthouding? *(Nee)*

Raison d'abstention? *(Non)*

41 Wetsontwerp tot hervorming van het overlevingspensioen van de zelfstandigen (3418/1)

41 Projet de loi portant réforme de la pension de survie des travailleurs indépendants (3418/1)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? *(Nee)*

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? *(Non)*

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 24)

Ja	106	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	35	Abstentions
Totaal	141	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Senaat worden overgezonden. **(3418/2)**

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera transmis au Sénat. **(3418/2)**

Reden van onthouding? *(Nee)*

Raison d'abstention? *(Non)*

42 Wetsvoorstel tot wijziging en coördinatie van diverse wetten inzake Justitie wat het gerechtelijk arrondissement Brussel en het gerechtelijk arrondissement Henegouwen betreft (nieuw opschrift) (3355/5)

42 Proposition de loi portant modification et coordination de diverses lois en matière de Justice concernant l'arrondissement judiciaire de Bruxelles et l'arrondissement judiciaire du Hainaut (nouvel intitulé) (3355/5)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? *(Nee)*

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? *(Non)*

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 25)

Ja	91	Oui
Nee	27	Non
Onthoudingen	23	Abstentions
Totaal	141	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsvoorstel aan. Het zal als ontwerp aan de Senaat worden overgezonden. **(3355/6)**

En conséquence, la Chambre adopte la proposition de loi. Elle sera transmise en tant que projet au Sénat. **(3355/6)**

Reden van onthouding? *(Nee)*

Raison d'abstention? *(Non)*

43 Wetsontwerp houdende verankering van het principe van de unieke gegevensinzameling in de

werking van de diensten en instanties die behoren tot of taken uitvoeren voor de overheid en tot vereenvoudiging en gelijkschakeling van elektronische en papieren formulieren (3387/5)

43 **Projet de loi ancrant le principe de la collecte unique des données dans le fonctionnement des services et instances qui relèvent de ou exécutent certaines missions pour les autorités publiques et portant simplification et assimilation des formulaires électroniques et papier (nouvel intitulé) (3387/5)**

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(*Stemming/vote 26*)

Ja	117	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	22	Abstentions
Totaal	139	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Senaat worden overgezonden. **(3387/6)**

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera transmis au Sénat. **(3387/6)**

(*De heer Matthias De Clercq en mevrouw Ine Somers hebben zoals hun fractie gestemd.*)

Reden van onthouding? (*Nee*)

Raison d'abstention? (*Non*)

44 **Ontwerp van bijzondere wet tot wijziging van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof (3346/4)**

44 **Projet de loi spéciale portant modification de la loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour constitutionnelle (3346/4)**

Transmis par le Sénat

Overgezonden door de Senaat

Overeenkomstig artikel 4, laatste lid, van de Grondwet, moeten de bepalingen en het geheel van het ontwerp van bijzondere wet aangenomen worden met de meerderheid van de stemmen in elke taalgroep, op voorwaarde dat de meerderheid van de leden van elke taalgroep aanwezig is en voor zover het totaal van de ja-stemmen in beide taalgroepen twee derden van de uitgebrachte stemmen bereikt.

Conformément à l'article 4, dernier alinéa, de la Constitution, les dispositions et l'ensemble du projet de loi spéciale doivent être adoptés à la majorité des suffrages dans chaque groupe linguistique, à la condition que la majorité des membres de chaque groupe se trouve réunie et pour autant que le total des votes positifs émis dans les deux groupes linguistiques atteigne les deux tiers des suffrages exprimés.

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 27)

	F	Tot.	N	
Oui	58	104	46	Ja
Non	1	1	0	Nee
Abstentions	0	36	36	Onthoudingen
Total	59	141	82	Totaal

De meerderheid van de stemmen in elke taalgroep is bereikt. De meerderheid van de aanwezigen in elke taalgroep is bereikt. De 2/3 meerderheid van de stemmen is bereikt. Bijgevolg neemt de Kamer het ontwerp van bijzondere wet aan. Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd. **(3346/5)**

La majorité des suffrages dans chaque groupe linguistique est atteinte. Le quorum des présences dans chaque groupe linguistique est atteint. La majorité des 2/3 des suffrages est atteinte. En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi spéciale. Il sera soumis à la sanction royale. **(3346/5)**

Raison d'abstention? (Non)

Reden van onthouding? (Nee)

Ontwerpen en voorstellen (voortzetting)

Projets et propositions (continuation)

45 **Projet de loi modifiant le Code civil en vue d'instaurer l'égalité de l'homme et de la femme dans le mode de transmission du nom à l'enfant et à l'adopté (3145/1-9)**

- **Proposition de loi modifiant l'article 335 du Code civil en ce qui concerne l'attribution libre du nom de l'enfant (469/1-2)**

- **Proposition de loi modifiant le Code civil en ce qui concerne l'attribution du nom de famille afin d'établir clairement la filiation avec la mère tout en préservant l'historicité de la filiation paternelle (470/1-2)**

- **Proposition de loi modifiant le Code civil en ce qui concerne l'attribution du nom de la famille, afin de garantir la transmission de l'identité familiale par le port du double nom (1386/1-3)**

45 **Wetsontwerp tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek met het oog op de invoering van de gelijkheid tussen mannen en vrouwen bij de wijze van naamsoverdracht aan het kind en aan de geadopteerde (3145/1-9)**

- **Wetsvoorstel tot wijziging van artikel 335 van het Burgerlijk Wetboek met betrekking tot de vrije toekenning van de naam van het kind (469/1-2)**

- **Wetsvoorstel tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek wat de toekenning van de familienaam betreft, teneinde de afstamming van moederszijde duidelijk vast te stellen en tegelijkertijd de historiciteit van de afstamming van vaderszijde te vrijwaren (470/1-2)**

- **Wetsvoorstel tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek in verband met de toewijzing van de familienaam, teneinde de overdracht van de familie-identiteit te garanderen via de dubbele naamgeving (1386/1-3)**

Propositions déposées par:

Voorstellen ingediend door:

- 469: Zoé Genot, Muriel Gerkens, Stefaan Van Hecke, Georges Gilkinet, Juliette Boulet, Eva Brems, Kristof Calvo

- 470: Olivier Maingain, Damien Thiéry

- 1386: Karine Lalieux, Colette Burgeon, Marie-Claire Lambert, Özlem Özen, Laurent Devin, Julie Fernandez Fernandez, Laurence Meire

Discussion générale

Algemene bespreking

La discussion générale est ouverte.

De algemene bespreking is geopend.

Er zijn twee rapporteurs: mevrouw De Wit en de heer Degroote.

Il y a 14 intervenants.

45.01 Koenraad Degroote, rapporteur: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, beste collega's, gisteren stond deze zaak ook op de agenda van de plenaire vergadering. Er werden toen twee amendementen ingediend: een amendement van de heer Maingain, en een amendement namens de regering. Er werd besloten deze amendementen terug te zenden naar de commissie, en de vergadering heeft gisteravond nog plaats gehad.

Het amendement van de regering strekt ertoe terug te keren naar het oorspronkelijk ontwerp en de naam van de vader te nemen als er over de naamkeuze geen eensgezindheid is.

Dit amendement heeft aanleiding gegeven tot een ruime bespreking in de commissie. Ik zal kort de standpunten samenvatten.

Mevrouw Dumery van de N-VA vroeg aan de minister waarom er nu een bocht wordt gemaakt. Zij was niet tevreden omdat daar geen antwoord op kwam.

Mevrouw Almaci van de fractie Ecolo-Groen onderstreepte dat men niet de nodige tijd heeft uitgetrokken om een maatschappelijk draagvlak te vinden voor de ontworpen regeling. Zij wees erop dat het gehakketak tussen de betrokken meerderheidspartijen de keuzevrijheid doet verdwijnen.

Mevrouw Becq van CD&V herbevestigde dat haar partij voorstander is van een eenvoudige oplossing die de mogelijkheid biedt de naam van de moeder te geven, maar nu vaststelt dat het feitelijke vetorecht van de vader opnieuw ingevoerd wordt.

De heer Schoofs van Vlaams Belang stelde dat alles op een klucht begint te gelijken. Hij wenst dat de regeling die vandaag bestaat, behouden zou blijven.

Collega Brems van Ecolo-Groen was eveneens van oordeel dat de voorgestelde regeling de toets door het Europese Hof voor de Rechten van de Mens niet zal doorstaan.

Collega Smeyers had het dan over de verschillende voorstellen van de minister en dat dit nieuwe voorstel in het verlengde ligt van alle vroegere voorstellen, namelijk dat ze slecht doorwrocht zijn.

Mevrouw Gerkens van Ecolo-Groen wierp op dat het amendement opnieuw kiest voor de naam van de vader als default-oplossing en dat daardoor wordt voorbijgegaan aan de doelstelling van het wetsontwerp.

Collega Fonck van cdH stelde ook vast dat dit ontwerp geen maatschappelijk draagvlak heeft. Bovendien tonen de reacties, haar inziens, aan dat de geesten nog niet rijp zijn.

Er deed zich ook een gedachtewisseling voor tussen de collega's Lalieux en Becq over het al dan niet aanvaarden van het oorspronkelijke wetsontwerp en heeft de heer Daniel Bacquellaine gewezen op het belang van de bijkomende keuzevrijheid.

Mevrouw Van Cauter was van mening dat dit ontwerp de andere belangrijke hervormingen van Justitie niet gehypothekeerd heeft en de werkzaamheden niet heeft gehinderd.

Collega Terwingen onderschreef de juridische onvolkomenheden die in dit wetsontwerp opduiken.

Mevrouw Pas wees namens Vlaams Belang erop dat onvoldoende aandacht was besteed aan het belang van het kind. Er wordt altijd over de vader en de moeder gepraat, maar het belang van het kind moet centraal staan, wat hier niet aan bod komt.

Ten slotte, heeft mevrouw de minister nogmaals gewezen op het belang van de absolute keuzevrijheid.

Dan, beste collega's, werd overgegaan tot een stemming waarbij het amendement van de heer Maingain werd verworpen met 15 stemmen tegen 1 onthouding en waarbij het amendement van de regering werd aangenomen met 8 stemmen tegen 7 stemmen bij 1 onthouding. Het aldus geamendeerde artikel werd aangenomen met 8 stemmen voor en 7 stemmen tegen bij 2 onthoudingen. Aldus werd het geheel van het geamendeerde wetsontwerp aangenomen met 9 stemmen voor en 7 tegen bij 1 onthouding.

Via de media hebt u allen ruimschoots kennis kunnen nemen van het incident dat zich bij deze stemming heeft voorgedaan, waarbij collega Terwingen even buiten was voor een telefoontje en aldus aan de stemming niet heeft kunnen deelnemen. Na de vergadering heeft collega Jambon erop gewezen dat hij dat in het Parlement nog nooit had meegemaakt.

Tot daar gaat het verslag.

Mijnheer de voorzitter, sta me toe namens de N-VA enkele beschouwingen te formuleren, hoofdzakelijk op het formalistische en legistische vlak. Omtrent de inhoudelijke en principiële aspecten zal collega Dumery straks namens de N-VA een en ander toelichten.

Terloops en voorafgaandelijk willen wij opmerken dat alles wat gisteren gebeurd is tussen de meerderheidspartijen, ons de wenkbrauwen doet fronsen. Bovendien is dat niet het enige dossier: we kunnen enkel constateren dat de temperatuur de jongste weken onder het vriespunt is gezakt. Dat doet toch vragen rijzen, maar dit terzijde.

Ik kom nu tot mijn eigenlijke beschouwingen en wil beginnen met een positieve noot. In de vele vergaderingen hebben alle partijen zich bereid getoond om mee te denken over een oplossing die de toets doorstaat van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens. Gedurende de verschillende maanden en zelfs jaren lanceerden verscheidene partijen ideeën of zetten stappen en dat denkwerk is op zichzelf niet slecht.

Waar het op aankomt, is dat de principes omgezet worden in klare en duidelijke wetteksten. Wij hebben immers wetteksten nodig, die werkbaar zijn op het terrein, die aan de burger rechtszekerheid bieden en niet resulteren in een kakofonie of de burger confronteren met een 3 Suisses. Dat is precies waaraan het mangelt in het voorliggend wetsontwerp. We zien nu al dat daar problemen van zullen komen en dat verklaart meteen ook de houding van de N-VA.

Mevrouw de minister, in de commissievergaderingen, zowel gisteren als enkele weken geleden, heb ik u een aantal keren gewezen op onvolmaaktheden en onzekerheden en daarbij heb ik u ook voorbeelden gegeven. Daarop kreeg ik twee antwoorden: ofwel maakte u er een karikatuur van, ofwel antwoordde u dat alles geregeld zal worden via een rondzendbrief.

Sta me toe om enkele voorbeelden te geven. Sommige personen hebben reeds een dubbele naam, met name ten gevolge van adoptie, bijvoorbeeld D'hondt-Van den Wijngaarde. Stel dat de heer D'hondt-Van den Wijngaarde trouwt met mevrouw Peeters, welke naam krijgt hun kind dan? Krijgt dat kind dan drie of twee namen? Wat zult u doen met de adoptienaam? U gaf daar geen antwoord op.

Ik weet niet of u nu al een antwoord hebt, mevrouw de minister. Ik krijg blijkbaar geen antwoord van de overzijde.

45.02 Minister **Annemie Turtelboom**: (...)

45.03 **Koenraad Degroote** (N-VA): Er is ook het probleem van de wettelijk samenwonende ouders. Als er een kindje komt in zo'n gezin en de relatie spat een maand voor de geboorte uiteen, welke mogelijkheden zijn er dan voor de vader? Vandaag wordt die man ook gediscrimineerd. Bestaat daar een oplossing voor? Ik denk het niet.

Er is daarnaast de problematiek van de aangifte van de geboorte. In de wet staat dat de ambtenaren van de burgerlijke stand akte moeten nemen van de aangifte. De keuze moet voor hen worden bekendgemaakt. In het kader van de administratieve vereenvoudiging hadden wij toegestaan dat men de aangifte van de geboorte in de materniteit kan doen. Moet de brave bediende van de balie van de materniteit nu de volledige wetgeving omtrent de keuzemogelijkheden voor de ouders beheersen? Als er onenigheid ontstaat, hoe moet die persoon zich dan opstellen? Hij is immers geen ambtenaar van de burgerlijke stand. Hoe moet die situatie worden opgelost? Ook daar kreeg ik geen antwoord op.

Toen ik met het probleem van de dubbele naam voor de dag kwam, luidde het enige antwoord dat de N-VA voor de adel pleit. Ik pleitte helemaal niet voor de adel. U hebt mij echter aan iets doen denken, mevrouw de minister. Er zijn in ons land inderdaad personen met blauw bloed. Dat is nu eenmaal zo. Ik weet niet of u daaraan hebt gedacht. Als de heer de Crombrughe de Loorinche echter in het huwelijk treedt met t' Kint

de Roodenbeke of met d'Udekem d'Acoz en uit dat huwelijk een kind geboren wordt, zal dat kind ook een kids-ID nodig hebben. Weet u dat de formaten van de kids-ID zullen moeten worden aangepast? Er rijzen allerlei praktische problemen, waar u waarschijnlijk geen rekening mee hebt gehouden. Er zou dus nog heel wat moeten gebeuren.

Ik heb u gevraagd naar zorgvuldigheid bij het wetgevend werk, mevrouw de minister, en een begrippenkader. Wat begrijpt u onder een naam? Wat begrijpt u onder een samengestelde naam, onder een dubbele naam? Elke zichzelf respecterende wet begint met een definitie. U was daar allemaal niet voor te vinden. Ook de schrijfwijze van de naam vond u niet belangrijk. Dergelijke onvolmaaktheden zullen leiden tot problemen.

Wat doet u? U zegt dat er een omzendbrief komt. Met dat antwoord moeten wij het doen. U zegt echter niet welke omzendbrief dat zal zijn. Wordt het een indicatieve omzendbrief, een interpretatieve omzendbrief of een verordenende omzendbrief? U verduidelijkt dat niet; voor u is het gewoon een omzendbrief. Dat kan gewoonweg niet.

Als het een interpretatieve omzendbrief is, dan mag die alleen enkele verduidelijkingen aanbrengen of aan enkele zaken herinneren. Hier kan dat echter niet, aangezien fundamentele zaken ontbreken in de wet.

Waarschijnlijk zal het dus een verordenende omzendbrief moeten worden. Mevrouw de minister, daarmee zult u er ook niet komen, want een dergelijke omzendbrief mag slechts algemene principes toevoegen. Alles moet concreet in de wet staan. Dat is nu niet het geval. Als u dat via een verordenende omzendbrief wil rechtzetten, dan is die vatbaar voor annulatie door de Raad van State. U neemt dat er dus waarschijnlijk bij. U zegt ja, maar dat zijn blijkbaar allemaal zaken waarmee u geen rekening houdt. Er moet juist te velde opgetreden worden. Te velde moet u ervoor zorgen dat de bepalingen allemaal kunnen worden uitgevoerd. U hebt daar echter geen oren naar.

Het bewijs dat u zelf beseft dat de wetgeving kunst- en vliegwerk is, en dat die wetgeving er snel doorgejaagd moet worden in plaats van het Parlement die wetgeving rustig te laten bestuderen, vinden we in artikel 13 over de inwerkingtreding. Er wordt bepaald dat de Koning de wet bekendmaakt, die 12 maanden nadien in werking treedt. U hebt in de commissie toegelicht dat die 12 maanden dienen om de omzendbrief klaar te stomen. Dat is natuurlijk de omgekeerde wereld. Zo gaan we niet te werk. U zult zien dat er heel wat werk aan de winkel is. Sommige partijen zullen van de termijn van 12 maanden gebruikmaken om ervoor te zorgen dat men het gezond verstand terugvindt en met beide voeten op de grond komt.

U mag dan wel zeggen dat de N-VA gevaarlijk is – we hebben die plaat al regelmatig gehoord – en dat er met de N-VA niet valt te regeren zolang zij hun confederaal model niet opgeven, u zult die plaat moeten afzetten, mevrouw de minister. U zult een nieuwe plaat kunnen opleggen dat er met de N-VA niet te regeren valt, zolang zij uw wet niet steunt en zolang zij actie onderneemt, zodat er een gezond beleid op het gebied van naamoverdracht komt. Wij kiezen om met beide voeten op de grond te blijven, veeleer dan te gaan vliegen. U weze gewaarschuwd.

45.04 Karine Lalieux (PS): Monsieur le président, madame la ministre, chers collègues, l'Espagne, le Portugal, la France, le Luxembourg, la Grèce, les Pays-Bas, la Grande-Bretagne, l'Irlande, l'Autriche, le Danemark, la Suède, la Finlande, la Croatie, tous ont surmonté ce que vous appelez des absurdités et des problèmes techniques insurmontables.

Partout en Europe, les pères, les mères peuvent tous deux transmettre leur nom de famille à leurs enfants.

Partout en Europe, une transmission égalitaire du nom du père et de la mère est possible.

Partout, sauf en Belgique – bientôt cela sera terminé, en tout cas, je l'espère – et en Italie. L'Italie a d'ailleurs été condamnée par la Cour européenne des droits de l'homme et par sa propre Cour constitutionnelle parce qu'elle ne permet que la transmission du nom du père.

Cela existe partout – disais-je – sauf en Belgique où certains semblent avoir décidé de ne plus œuvrer en faveur de l'égalité entre les hommes et les femmes:

- alors que ce projet du gouvernement a été déposé sur la table, qu'il a été approuvé – je le rappelle une fois de plus – par la ministre pour l'Égalité des Chances, Joëlle Milquet, et par le ministre CD&V, Pieter De Crem;
- alors qu'il a fait l'objet d'un avis unanime - à l'exception du Vlaams Belang -, du Comité d'avis pour l'Émancipation sociale, N-VA comprise;
- alors qu'il a été voté en commission de la Justice avec le vote positif – je le rappelle – du cdH et

l'abstention du CD&V.

Il semble donc qu'aujourd'hui, certains aient décidé d'œuvrer, une nouvelle fois, à la mise au placard d'un texte qui allait, enfin, dépoussiérer le Code civil. Dépoussiérer le Code civil parce que le mode de transmission du nom de famille constitue une véritable discrimination entre les hommes et les femmes.

Entendre aujourd'hui encore, au nom d'une réalité biologique – cela a été répété dix à vingt fois en commission – que je ne conteste bien évidemment pas, que la mère donne la vie et que le père donne son nom, c'est inconcevable!

L'argument était déjà avancé voici quinze ans, lorsque mon groupe, et d'autres – qui sont ici et qui voteront cette loi –, ont mis cette problématique sur la table. C'est à croire que certains ont décidé de camper sur leurs positions archaïques et traditionalistes.

Pour mon groupe, même si des avancées doivent encore être constatées, cette égalité entre les pères et les mères a évolué et reflète à présent une réalité bien plus large – et j'espère qu'elle est partagée par certains –, une égalité dans le partage de la décision, une égalité dans le partage des tâches, une égalité dans le partage de l'éducation des enfants. Franchement, si le lien parental ne peut se construire qu'à travers un nom de famille, je donne très peu cher de sa solidité.

Regardons d'ailleurs la situation des couples adoptant. C'est à nouveau le nom de l'homme qui est conféré à l'adopté, alors que la femme n'a aucun lien biologique avec l'enfant adopté. Mais, là, il n'y a pas de problème pour la femme. Y a-t-il des doutes quant au lien maternel qui l'unira à son enfant adopté? Non, je ne crois pas. Et il n'y en aura pas non plus si on transmet le double nom de famille.

Il faut aussi dépoussiérer le Code civil parce que notre mode de transmission du nom de famille viole les réglementations internationales en vigueur. La Convention sur l'élimination de toutes les discriminations à l'égard des femmes, les résolutions du Conseil de l'Europe, les arrêts de la Cour européenne des droits de l'homme ... tous ces textes invitent ou plutôt exhortent notre pays à assurer les mêmes droits à l'homme et à la femme dans la transmission du nom à l'enfant. C'est incontestable!

De plus, la liberté de choix qui est prônée ici rencontre la jurisprudence de la Cour de justice européenne en permettant également d'éviter d'éventuelles divergences de noms entre les États en cas de double nationalité.

Devant les évidences, certains diront que le texte qui nous est soumis est trop complexe, qu'il impose un choix difficile aux parents qui doivent déjà, comme cela a été entendu en commission, choisir la couleur du papier peint de la chambre du futur enfant et choisir son prénom.

À ces personnes, je répondrai qu'un choix par défaut existe; si, en effet, un choix supplémentaire est à effectuer, il ne nous paraît pas être insurmontable eu égard aux nombreuses autres décisions importantes qui devront être prises tout au long de l'éducation de leurs enfants.

À ceux qui répètent sans arrêt que "les conflits dans les familles vont augmenter", je les renvoie au nombre de pays que j'ai cités au début de mon intervention. Croyez-vous que le parlement allemand, le parlement français, le parlement britannique, le parlement croate avaient envie de casser leurs familles et d'y semer la zizanie? Et bien, non! Tout va bien dans ces pays! Il n'y a pas plus de conflits dans ces familles que chez nous aujourd'hui!

Devant les évidences, certains nous diront que le sujet n'est pas prioritaire. On l'a encore entendu hier, "ce n'est pas une priorité", "les gens sont confrontés à bien d'autres problèmes et des problèmes bien plus graves". Et c'est de ces problèmes-là dont nous devons nous préoccuper. D'autres discriminations existent entre les hommes et les femmes et c'est de cela dont nous devons nous préoccuper.

À ces personnes, je répondrai par l'affirmative. Nous nous occupons d'autres problématiques, nous venons de le démontrer, nous venons de voter 20 projets de loi. Nous votons aussi et travaillons sur d'autres problématiques quant à l'égalité hommes/femmes. Je vous rappelle - car les membres de ce parlement ont la mémoire courte - que nous avons voté une multitude d'autres textes. Je pense notamment à l'égalité salariale, qui a été souvent évoquée dans le cadre de la transmission du double nom de famille, puisque sur proposition de mon groupe et du sp.a, nous avons voté une loi sur l'égalité salariale.

Ce que j'attends, c'est qu'elle soit mise en œuvre par les partenaires sociaux sur le terrain et par les employeurs. En effet, il est fondamental que notre pays continue à mener de nombreux combats, y compris dans un contexte budgétaire toujours difficile et ce, sur différents fronts. Car c'est précisément dans ces moments de crise que l'égalité entre les hommes et les femmes tend à être reléguée au second plan, voire même sacrifiée. Nous connaissons les conséquences désastreuses que cela peut avoir avec des retours de conservatisme que nous dénonçons fermement, comme en Espagne par exemple.

À ceux qui diront qu'il n'existe pas de demande sociétale, je vous rappellerai que, lors de leur audition, des représentants et des officiers de l'état civil, qui sont en relation permanente avec les parents qui viennent déclarer leur enfant, nous ont affirmé en commission avoir de plus en plus de demandes des parents pour transmettre le double nom de famille; l'Institut pour l'égalité entre les hommes et les femmes nous a dit la même chose.

Le texte dont nous discutons aujourd'hui n'oblige pas à choisir, je le rappelle. Il offre simplement d'autres possibilités à ces parents qui souhaitent opter pour un autre choix que celui imposé aujourd'hui, le nom du père. Nous soutiendrons donc évidemment cette nouvelle liberté qui est donnée à chaque parent.

Nous ne nions aucun parent. Nous disons: "Si vous voulez transmettre le double nom de famille, faites-le!". Nous le souhaitons bien évidemment. Reconnaissons simplement cette double filiation. Est-ce une horreur pour certains partis de ce parlement? En tout cas, pour moi, ce n'est pas le cas.

Je dois préciser, madame la ministre, que mon groupe aurait d'ailleurs voulu aller plus loin et opter pour la transmission du double nom de famille en cas de désaccord ou par défaut du choix des parents. Cela n'a pas été possible cette fois, certains d'entre nous estimant nécessaire de maintenir un ancrage dans la tradition. Il ne nous semble pas légitime de freiner pour autant ce qui constitue déjà une avancée pour tous les parents et en termes d'égalité hommes-femmes.

J'en terminerai en déplorant une nouvelle fois que certains tentent aujourd'hui encore, par des moyens fallacieux et des discours aux allures bienveillantes, de maintenir une tradition patriarcale allant jusqu'à mettre en question les progrès constatés dans la grande majorité des pays européens. J'en appelle donc à un sursaut de progressisme et de raison pour adopter ce texte.

45.05 Sonja Becq (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, ik wil duidelijk zeggen dat de CD&V-fractie van bij het begin, en in overleg met de partij, in het parlementair debat hebben gezegd dat wij voor de naamgeving een eenvoudige, duidelijke en rechtszekere regeling willen. Wij willen een regeling die beantwoordt aan wat de Europese rechtspraak verwacht — het opheffen van een discriminatie — en die ervoor zorgt dat ook de moeder haar naam kan doorgeven aan haar kind.

Zoals het Grondwettelijk Hof duidelijk stelde in zijn arrest van 21 oktober 2010, moet de familienaam op een eenvoudige en uniforme wijze worden gegeven, gelet op de maatschappelijke functie die deze vervult. Ik citeer het Grondwettelijk Hof: "Iedereen moet een familienaam krijgen en dit op het tijdstip van de geboorte. Daarenboven moet de toekenning van een familienaam ook een zekere standvastigheid vertonen. Personen mogen niet van vandaag op morgen van naam veranderen of niemand kan nog geïdentificeerd worden. Dit brengt anders ook rechtsonzekerheid met zich mee." Dit om te zeggen dat het belangrijk is om een duidelijke en rechtszekere regeling te hebben.

Collega's, de mensen vragen zich af waarmee wij bezig zijn, want er zijn inderdaad belangrijkere zaken in dit leven. Wij stellen echter vast dat het debat rond de familienaam heel wat commotie veroorzaakt, wellicht veel meer dan wij oorspronkelijk hebben verwacht. Misschien zijn de gevoeligheden ook wat onderschat. De naam geeft een betekenis, schept een band en verwijst naar de grotere familie.

Wat nu aan het Parlement wordt voorgesteld, is de absolute keuzevrijheid met de familienaam van de vader als terugvalpositie. Indien vader en moeder akkoord gaan, dan kan alles. Indien er geen volledig akkoord is, ook niet over de gevolgen of de volgorde in de dubbele naam, dan wordt het de naam van de vader.

Er is altijd de mogelijkheid van een veto, een niet-akkoord van de vader, maar dat hoeft zeker niet. Ik paraphraseer nu niet enkel mezelf, maar dat zijn ook de woorden van collega Van Cauter. "Er is dan altijd het veto van de man". Dat waren de woorden van mevrouw Van Cauter toen zij de dubbele naam verdedigde als terugvalpositie. Dat is ook de regeling die vorige week in de commissie werd goedgekeurd. Voor alle

duidelijkheid, mevrouw Lalieux, de dubbele naam als terugvalpositie is vorige week in de commissie democratisch goedgekeurd. Dat was uiteindelijk de parlementaire wil die tot uiting is gekomen.

Gisteren moest de klok worden teruggedraaid. In geval van conflict, in geval van niet-akkoord wordt het de naam van de vader. Voor wie alles bij het oude wil laten, zal dit zeker in goede aarde vallen. Maar laten wij dan alstublieft ophouden met te zeggen dat een grote stap is gezet in het wegwerken van de discriminatie van vrouwen.

Wat vinden wij eigenlijk terug in dit voorstel?

Er is voorzien in de absolute keuzevrijheid. Een absolute keuzevrijheid die door veel partijen als dé oplossing wordt voorgesteld. Ik noem dit de mythe van de vrije keuze die duidt op de onmacht of het onvermogen van de politiek om een keuze te maken en om een standpunt in te nemen.

Mevrouw de minister, u verklaarde dat de ambtenaar van de burgerlijke stand bij de aangifte van de geboorte de verschillende keuzemogelijkheden moet voorstellen aan degene die de geboorte komt aangeven. U zult in een omzendbrief duidelijk uitleggen hoe dit moet gebeuren.

Ik zal dit even met een voorbeeld duidelijk maken.

De vader heet — u zult het mij niet kwalijk nemen, mevrouw de minister — Turtelboom en de moeder heet Becq. Dan is er voor de familienaam de keuze tussen Turtelboom, Becq, Turtelboom-Becq of Becq-Turtelboom. Ik weet wat ik zou kiezen, maar ik weet nog niet of wij tot een akkoord zouden komen. Dat is de keuze voor de eerste generatie.

Laten wij dan eens nagaan wat dit geeft bij de tweede generatie als er eerder reeds een dubbele naam werd toegekend. Ik neem als voorbeeld een vader met de naam Dewael-Turtelboom en een moeder met de naam Becq-Terwingen — ik weet van collega Terwingen dat het Becq-Terwingen mag zijn. Ik som de mogelijkheden even op: Dewael-Turtelboom, Becq-Terwingen, Dewael-Becq, Dewael-Terwingen, Turtelboom-Becq, Turtelboom-Terwingen, Becq-Dewael, Becq-Turtelboom, Terwingen-Dewael en Terwingen-Turtelboom. Kunt u nog volgen?

Er zal aan de ambtenaar van de burgerlijke stand worden gevraagd om uit te leggen wat de keuzemogelijkheden zullen zijn. Ik meen dat het belangrijk is, mevrouw de minister, dat u naast die omzendbrief ook nog zorgt voor een groot bord waarop die uitleg gegeven kan worden.

45.06 Gwendolyn Rutten (Open Vld): Mevrouw Becq, ik heb aandachtig geluisterd, maar ik ben u gaandeweg een beetje kwijtgeraakt.

45.07 Sonja Becq (CD&V): Dat begrijp ik volkomen. (*Gelach en applaus*)

45.08 Gwendolyn Rutten (Open Vld): Als het testosteron gekalmeerd is, dan kunnen wij misschien sereen en rustig het debat aangaan. (*Rumoer*)

45.09 Kristof Calvo (Ecolo-Groen): (...)

45.10 Gwendolyn Rutten (Open Vld): Het is onbegrijpelijk hoe moeilijk het is om over dit nochtans maatschappelijk relevante materie, het debat sereen en rustig te voeren. (*Rumoer*)

Doe het rustig nog eens opnieuw. Ik zal blijven proberen.

Mevrouw Becq, u zei bij de aanvang van uw betoog dat u een oplossing wil overeenkomstig het Europees recht. Het Europees recht laat keuzevrijheid. Daarmee bent u het eens? Vervolgens hebt u gezegd dat u niet gelooft in keuzevrijheid. U noemt het de mythe van de vrije keuze. Welnu, mevrouw Becq, dat is dan — en dat hoort zo in een democratie — onze fundamenteel verschillende visie.

45.11 Sonja Becq (CD&V): Dat is zo.

45.12 Gwendolyn Rutten (Open Vld): Wat u de mythe van de vrije keuze noemt, noemen wij het recht van iedereen om zelf te mogen kiezen. U mag voor mijn part alle voorbeelden opnoemen die u wil en kunt het zo belachelijk maken als u wil, maar het is een klap in het gezicht van de gezinnen die wel graag zelf kiezen en geen boodschap hebben aan het paternalisme van een partij die in de plaats van anderen beslist wat zij wel en niet mogen.

Weet u wat deze samenleving is? Deze samenleving is regelziek. Wij hebben te veel regeltjes. En dus, mevrouw Becq, komt dit voorstel erop neer om mensen vrijheid te geven in plaats van ze te betuttelen.

U bent dus op zijn minst weinig consequent met uzelf in uw redenering. Maar ga rustig door, noem alle mogelijkheden op, maar alstublieft, beledig de mensen niet voor wie dit echt een vrije keuze is: laat ze de vrijheid om dit te doen.

45.13 Meyrem Almaci (Ecolo-Groen): Mijnheer de voorzitter, ik heb het al eerder gezegd: dit dossier verdiende een sereen debat omdat het rijp was om te worden behandeld, maar het is helaas verrot door al wat er gebeurd is. Ik wil meteen ook zeggen dat ik voor een stuk het sentiment bij CD&V begrijp. Ik wil dit hier vandaag expliciet zeggen wegens de gebeurtenissen van gisteren met collega Terwingen, die een zeer consciëntieuze collega is, en waarvan ik vind dat de gang van zaken onaanvaardbaar was.

Over de gang van zaken zijn wij het wat dat betreft eens, maar over de fond van de zaak heb ik een vraag. Er is bij CD&V het wetsvoorstel-de Bethune dat eigenlijk qua keuzemogelijkheden even ver gaat als wat er nu in de Senaat voorligt. Collega de Bethune is vandaag voorzitter van de Senaat en heeft al jarenlang een voorstel dat dezelfde mogelijkheden toelaat in de tweede generatie. Er is ook de uiteenzetting geweest van uzelf en de heer Terwingen in de commissie voor de Justitie waarbij het voorstel van CD&V is de keuzemogelijkheden te beperken tot de combinatie vader-moeder, ook in geval van uitzondering. Dat laatste hebben wij gesteund, ook al is het voor ons niet ideaal. Het eerste steunen wij niet. De vraag is natuurlijk wat wij dan in de tweede generatie doen. Welke naam blijft er dan over? Welke naam wordt er dan gekozen in de tweede generatie? Daar meende ik begrepen te hebben dat dan gekozen wordt voor de eerste naam van de dubbele naam, namelijk die van de vader.

Dat betekent dat met het voorstel – het waren de collega's van cdH die met hun laatste amendement die optie hebben gecreëerd, meen ik – dat CD&V origineel heeft neergelegd, wij één generatie de positie van de moeder mee erkennen in de afstamming, waarna die onherroepelijk weer verdwijnt.

Voor mij is dat geen reflectie van een behoefte die bestaat bij mensen. Ik zou graag willen weten of ik goed heb begrepen dat dat de basispositie van CD&V was?

Dit wordt vaak voorgesteld als een debat tussen zij die voor vrije keuze zijn en zij die tegen vrije keuze zijn. Het debat gaat dan over de keuzestress die dit met zich zou brengen. Ik vind zelfbeschikking minstens even belangrijk als principe.

Ik wil hier bevestigen dat met het principe dat wij in dit wetsontwerp steunen – dat geldt niet voor alles wat gebeurd is in de modaliteiten, maar dat zal ik straks uitleggen – de progressieven in deze Kamer het mogelijk maken voor de conservatieven om hun traditie te blijven voortzetten, met name de naam van de vader doorgeven indien gewenst, maar de conservatieven met hun verschillende voorstellen in de commissie maken het voor de progressieven in de samenleving onmogelijk hun vrije keuze uit te oefenen. Daaraan doe ik niet mee.

45.14 Sonja Becq (CD&V): Ik wil daarmee het debat niet belachelijk maken. Ik geef alleen weer wat de mogelijkheden zijn. In een tweede generatie met een dubbele naam gaat dat om tien mogelijkheden. Die veelheid aan keuze zal door de ambtenaar van de burgerlijke stand moeten worden uitgelegd. Hij zal, zo heeft de minister in de commissie verklaard, aan de mensen moeten uitleggen welke keuzemogelijkheden hij of zij heeft. Ik doe niet meer of niet minder. Ik begrijp ook dat het moeilijk is om te volgen.

45.15 Zoé Genot (Ecolo-Groen): Madame Becq, j'entends que vous évoquez fréquemment les officiers de l'état civil. Je ne sais pas si vous avez assisté aux auditions: nous avons entendu des officiers de l'état civil.

Qu'ont-ils dit? Ils ont signalé que leur tâche serait un peu plus compliquée, mais que déjà, tous les jours, des personnes se présentaient à leurs guichets en demandant les raisons pour lesquelles elles ne pouvaient pas

attribuer le double nom à leur enfant. Ainsi, ces officiers nous ont demandé d'avancer dans le projet afin de pouvoir répondre positivement aux demandes des parents.

Écoutez réellement ce que demandent ces officiers de l'état civil plutôt que d'inventer ce qu'ils pensent!

45.16 Sonja Becq (CD&V): Ik meen dat het goed is dat u het hele verslag van die ambtenaar leest en op alle vragen even gretig ingaat. Ik zal daar straks een stukje uit voorlezen als u erom vraagt.

Ik gaf dus de 10 mogelijkheden en ik meen dat het belangrijk is dat die ambtenaar van de burgerlijke stand de mensen ook zegt dat, als de vader een dubbele naam heeft, alle volgende generaties een dubbele naam zullen houden en als het de moeder is die een dubbele naam heeft, die weggevaagd kan worden zoals dat nu in het voorstel voorligt. Als men geconfronteerd wordt met 10 keuzemogelijkheden hoef ik u niet te vertellen dat het gemakkelijk is om terug te vallen op de eenvoudigste keuze, datgene wat men kent. Ik meen dat de vrije keuze dus effectief een mythe is.

Een tweede reden waarom wij zeggen dat deze regeling niet beantwoordt aan de doelstelling, is datgene waarop u allemaal zo prat gaat, namelijk het opheffen van de discriminatie.

De regeling zoals zij nu voorligt beantwoordt daar niet aan. De moeder is er niet zeker van dat ze haar naam kan doorgeven. Onder de noemer van de absolute vrijheid wordt heel stilletjes het behoud van de naam van de man beoogd. Onder de noemer van de absolute vrijheid zorgt u ervoor dat stilletjes de naam van de man behouden kan blijven. Dat was immers de reden voor de hele soap van gisteren.

Volgens de regeling die hier vandaag voorligt heeft de moeder het akkoord van de vader nodig om haar familienaam te kunnen doorgeven. Ik hoop uit de grond van mijn hart dat alle moeders die hun naam willen doorgeven dat akkoord van de vader zullen krijgen. Als dat akkoord er echter niet is, dan is het sowieso de naam van de vader en komt de naam van moeder totaal niet in aanmerking.

45.17 Carina Van Cauter (Open Vld): Collega Becq, nadat uw fractie een bepaald standpunt had ingenomen en zich nadien heeft bedacht, hoor ik u nu pleiten voor een eenvoudige oplossing en een mogelijkheid waarbij de naam van de mama steeds kan worden doorgegeven.

Wilt u nu eens concreet zeggen wat dat betekent? Betekent dit dat u het wetsvoorstel van mevrouw de Bethune nog altijd steunt, namelijk altijd de dubbele naam en in de volgorde die de ouders zelf kiezen? Als u deze keuze maakt, mevrouw Becq, en dit steunt, dan kan ik net als u daarstraks een lijstje opnoemen van samengestelde namen. Wij kunnen dan misschien een karikatuur maken van wat een belangrijke keuze is voor ouders die het geluk hebben een kind geboren te zien worden en die de vrijheid hebben om het hun, haar of zijn naam te geven.

45.18 Sonja Becq (CD&V): Ik hoor dat u het antwoord van de minister zult geven, dat u de papieren hebt gekregen om te antwoorden. U mag het antwoord van de minister voorlezen.

45.19 Gwendolyn Rutten (Open Vld): Mevrouw Becq, opnieuw, ik heb goed geluisterd. U pleit voor eenvoud. Daarom is mijn vraag heel eenvoudig: wat is uw voorstel? Wat kan er volgens CD&V en wat kan er niet? De mensen hebben het recht om te weten wat u voorstelt.

45.20 Sonja Becq (CD&V): Natuurlijk, dat is geen enkel probleem. Dat hebben wij voortdurend gezegd. Wij hebben ook altijd dezelfde lijn aangehouden.

Voor ik daartoe kom, wil ik alleen even zeggen dat ik niet alleen sta met mijn kritiek dat het voorliggende voorstel geen discriminatie opheft. Dat zegt de Raad van State ook. In zijn advies verklaart hij dat het voorliggende voorontwerp niet volledig het doel bereikt dat de stellers ervan, luidens de memorie van toelichting, nastreven, te weten de invoering van de gelijkheid tussen man en vrouw bij wijze van naamsoverdracht enzovoort. De Raad van State stelt heel duidelijk dat het voorstel niet aan de doelstelling beantwoordt.

Welk voorstel formuleren wij? Mocht u *Ampersand* krijgen, dan had u het al kunnen lezen. Jammer genoeg echter bent u daar niet op geabonneerd.

Wij hebben altijd gezegd dat wij een duidelijke regeling willen, maar dat zij niet discriminatoir mag zijn. Dat betekent voor ons sowieso de naam van de vader gevolgd door de naam van de moeder, tenzij zij beiden de traditie willen voortzetten en de naam van de vader kiezen. Dat betekent dat als er geen akkoord is, geen enkele naam wordt uitgesloten. In het voorliggende voorstel evenwel is bij onenigheid sowieso de naam van de moeder uitgesloten.

45.21 Gwendolyn Rutten (Open Vld): Opnieuw, voor de duidelijkheid, mevrouw Becq, zal ik het iets duidelijker vertalen, in uw plaats. Wat CD&V betreft, is het dus ofwel de naam van de vader, en als allebei de ouders...

45.22 Sonja Becq (CD&V): Nee, u hebt niet goed geluisterd!

45.23 Gwendolyn Rutten (Open Vld): Momentje, ik kom ertoe. Rustig! Rustig!

Le **président**: Madame Lanjri, écoutez: Mme Becq donne une explication. Mme Rutten explique ce qu'elle a compris. Laissez-la expliquer ce qu'elle a compris, et puis nous verrons si vous comprenez. S'il vous plaît, madame!

45.24 Gwendolyn Rutten (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, ik was nog niet klaar. Ik begrijp dat het debat moeilijk sereen te voeren is. Dat is jammer.

Ik herhaal: ofwel de naam van de vader, ofwel de dubbele naam van moeder en vader. Wat ik u niet heb horen zeggen, mevrouw Becq, is dat de ouders er ook voor kunnen kiezen alleen de naam van de moeder te geven.

Wees eerlijk, zeg dat met uw voorstel moeders nooit alleen hun naam kunnen doorgeven en dat gezinnen dat niet mogen van CD&V. Ik ken daar een juridische term voor, mevrouw Becq – u hebt hem zelf verschillende keren gebruikt –, dat heet: discriminatie. Dat is de fond van uw betoog. Uw eigen voorstel discrimineert nog meer dan de regeling die vandaag bestaat.

Ik wil nog een opmerking maken. Ik heb goed geluisterd.

(...): (...)

Le **président**: D'accord, vous voulez réagir, mais vous n'êtes pas seul! Il y a 150 personnes ici, et j'essaie de donner la parole à tout le monde. Madame Rutten, terminez! Puis je donnerai la parole à Mme Brems.

45.25 Gwendolyn Rutten (Open Vld): Ik zal het kort houden.

Ik heb wel degelijk goed geluisterd. U hebt gezegd dat CD&V voorstander is van de dubbele naam. Met andere woorden, alle voorbeelden die u daarnet hebt gegeven om wat voorligt in het belachelijke te trekken, komen in uw eigen voorstel voor. (*Protest op de banken van CD&V*)

Toch wel. In plaats van verwarring te zaaien, in plaats eerst het hele huis in brand te steken en dan buiten te staan kijken en te zeggen dat het huis in brand staat, zouden we er beter aan doen een oplossing te zoeken voor de mensen die er echt om vragen.

45.26 Eva Brems (Ecolo-Groen): Mijnheer de voorzitter, mevrouw Becq, het stoort mij al een tijdje dat CD&V zich in dit dossier profileert alsof ze tegen is wegens die discriminerende bepaling in het geval van onenigheid, en een volledige gelijke behandeling wil, 100 %, zoals de Raad van State terecht adviseert.

Wat ik u nu hoor zeggen, is bijna niet te geloven. Zoals mevrouw Rutten zegt, is dat een nog veel meer discriminerende maatregel. U beperkt de discriminatie niet tot het enkele uitzonderingsgeval van de onenigheid. Laat ons eerlijk zijn: die gevallen zullen voorkomen, maar het aantal koppels dat dermate niet overeenkomt dat ze naar de burgerlijke stand trekken en zeggen dat ze niet overeenkomen, zal eerder beperkt zijn. U trekt dat evenwel door tot de algemene regeling. Men heeft dus keuze tussen de dubbele naam of de naam van de vader.

45.27 Sonja Becq (CD&V): Dat is niet juist. U bent helemaal niet correct. Wij hebben gezegd de dubbele

naam, tenzij men akkoord gaat – vrije keuze – met de naam van de vader.

Ofwel bepleit u de vrije keuze en zegt u dat u de keuze om voor de naam van de vader te kiezen als een vrije keuze erkent. Ofwel zegt u neen, wij vinden altijd ... Wat u zegt in uw voorstel...

Le **président**: N'êtes-vous pas capables de vous écouter les uns les autres? Ce débat est surréaliste! Madame Brems, je vais vous donner la parole, mais attendez que la personne ait terminé!

45.28 Eva Brems (Ecolo-Groen): Mevrouw Becq, u hebt uw standpunt verduidelijkt en herhaald. U biedt de keuze tussen de dubbele naam of de naam van de vader, weliswaar mits akkoord. Een koppel kan dus samen kiezen voor de naam van de vader of voor de dubbele naam, maar het kan samen niet kiezen voor de naam van de moeder. Dat is toch wat u zegt? (*Rumoer*)

U stelt dat het kind de dubbele naam krijgt, ook als het koppel geen keuze maakt. Het koppel kan echter niet kiezen voor de naam van de moeder.

Sorry, maar ik houd mij in bijberoep en binnenkort in hoofdberoep bezig met fundamentele rechten en vrijheden en met discriminatie. Ik garandeer voor 100 % dat uw voorstel een discriminerende regel is. Een koppel kan in uw voorstel immers wel kiezen voor de naam van de vader, maar niet voor de naam van de moeder. Stop dus met te doen alsof u de verdediger bent van het non-discriminatieprincipe, want dat bent u niet. (*Applaus*)

45.29 Steven Vanackere (CD&V): Mijnheer de voorzitter, het is blijkbaar bijzonder moeilijk om goed naar mekaars voorstellen te luisteren hier in het halfrond.

Ik vind dat de mensen die ons beluisteren, moeten beoordelen wat discriminerend is.

Wanneer een vader geen ingewikkelde dingen verkiest, maar wilt dat het kind de naam van de vader draagt, dan zal die man het halen in het ontwerp dat straks goedgekeurd zal worden. In het voorstel dat mevrouw Becq zonet heeft uitgelegd, is dat anders. Immers, wanneer de man op een of andere manier niet wil participeren aan het akkoord, dan zal de dubbele naam van man en vrouw de terugvalpositie zijn.

Welnu, ik laat de mensen die deze vergadering volgen, beoordelen wat het meest discriminerend is: een voorstel waarbij, in geval van niet-akkoord van het koppel, de naam van de vader automatisch wordt toegekend, ofwel het voorstel van CD&V, waarbij in ieder geval gekeken wordt naar datgene wat Europa vraagt.

Mevrouw Rutten heeft daarnet ten onrechte gezegd dat Europa keuzevrijheid vraagt. Dat vraagt Europa niet. Wel vraagt Europa de terechte plaats van de vrouw bij het geven van de naam aan het kind. Als wij mevrouw Rutten zouden geloven wanneer zij beweert dat Europa vindt dat het koppel moet kunnen kiezen, dan moet ik dringend naar mijn Spaanse collega bellen om te zeggen dat zij met een probleemwetgeving zitten. In Spanje is de kwestie immers heel eenvoudig. Daar vraagt de wetgever niet aan de koppels om uit te zoeken hoe ze de naamgeving het beste aanpakken. In Spanje wordt gewoon, van in het begin, de dubbele naam gegeven, in de volgorde zoals wij die kennen.

Zij die conservatieve en progressieve punten willen uitdelen, moeten eens goed luisteren naar wat mevrouw Becq heeft uitgelegd. In het voorstel van CD&V is er altijd de mogelijkheid om de naam van de vrouw mee te geven. Wat meer is, als de man niet akkoord gaat dan is de default wel degelijk de dubbele naamgeving.

45.30 Karine Lalieux (PS): Monsieur le président, je veux bien retourner le débat: si nous en sommes arrivés à ce point, c'est qu'à un moment, un ministre du gouvernement, M. De Crem, a accepté un projet de loi tel que déposé sur cette table. Il a accepté ce projet de loi. C'est à cause des chipotages du CD&V que nous en sommes arrivés à cette polémique aujourd'hui.

J'aimerais poser une question précise à Mme Becq: en réunion de majorité, vous aviez annoncé que, pour le CD&V, c'était le double nom ou le nom du père mais pas le nom de la mère.

Madame Becq, à la deuxième génération, avec le choix de deux noms de famille, quel sera le nom à transmettre? En effet, vous dites que c'est compliqué pour nous, mais quel nom transmettre quand deux parents ont choisi le double nom?

45.31 Bart Somers (Open Vld): Collega Vanackere, ik heb heel aandachtig naar u geluisterd. Als ik u goed begrepen heb, zegt u dat ook uw partij een volwaardige rol wil geven aan de vrouw bij de keuze van de naam en zegt u dat voor uw partij die volwaardige rol erin bestaat dat de vrouw de kans heeft om de tweede familienaam toe te voegen aan de naam van het kind.

Collega Vanackere, ik heb de rust van uw uiteenzetting goed begrepen en ik heb die gewaardeerd. Ik probeer u nu even rustig één heel concrete vraag te stellen: een modern gezin dat op zeker moment wil dat het kind de naam heeft van de moeder en alleen de naam van de moeder, kan dat voor CD&V?

45.32 Steven Vanackere (CD&V): Mijnheer Somers, in het voorstel dat mevrouw Becq heeft toegelicht, is de winst dat men reeds gegarandeerd de dubbele naam heeft, dus dat men de naam van de moeder heeft.

In uw geval, als ik de tegenvraag meteen mee mag sturen met mijn antwoord, in het omgekeerde geval is het perfect denkbaar dat het kind niet de naam van de moeder heeft. Het is juist dat voor ons de basis van de wet de dubbele naam is, tenzij het koppel samen beslist om dat anders te doen.

45.33 Meyrem Almaci (Ecolo-Groen): Het begint op een debat over het geslacht der engelen te lijken. Als u gewoon het voorstel had behouden zoals het was, hadden wij niet gedebatteerd over wat het meest verregaand is.

CD&V heeft in de commissie gepleit voor een dubbele naam *by default*, waarbij de naam van de vrouw effectief op de tweede plaats staat en in de uitzondering geldt hetzelfde. Na een hele vaudeville hebben we een situatie gekregen waarbij *by default* vier keuzes mogelijk waren: naam van vader, naam van moeder of een combinatie van beide, en in de uitzondering de dubbele familienaam.

Dat is door een regeringsamendement teruggedraaid, waardoor wij nu bij een tekst belanden die ervoor zorgt dat er in principe vier mogelijkheden zijn en bij uitzondering de naam van de vader wordt genomen, zijnde het aangehaalde vetorecht. Nu debatteren wij dus... (*Protest op de banken van CD&V*)

Collega's, wij hebben ook tegengestemd. Ik had graag uw collega bij de stemming gehad, dat weten wij. Daar staan we.

U speelt hier een pingpongspel over wat er is gebeurd en er zal in de feiten geen situatie ontstaan die meer rechten voor vrouwen zou genereren, want dit is wat CD&V onderstreept, namelijk dat het voorstel in de feiten voor vrouwen zal betekenen dat zij meer kansen zullen krijgen dan in het voorliggende voorstel het geval is om ook hun naam mee te geven. Dat heb ik dus goed begrepen. Ik heb de hele tijd goed geluisterd en heb dat goed begrepen. Dat is waarover wij debatteren.

Welnu, collega's van de CD&V, had u ingestemd met het principe van het wetsontwerp, zoals het voorlag, en had Open Vld ingestemd met het behoud van het amendement waarmee in geval van uitzondering de dubbele naam werd gegeven, dan hadden wij de minst discriminerende wetgeving van allemaal gehad.

Het principe dat CD&V hanteert, is in aanvang meer discriminerend dan wat nu voorligt. De uitzondering die CD&V voorstelt en die wij steunden en deelden, is dan weer minder discriminerend dan wat voorligt. Tel echter één plus één op.

Feit is dat hier het volgende had moeten voorliggen: een ontwerp waarbij het principe de vrije keuze was en de uitzondering de dubbele naam. Dergelijk ontwerp hebben wij niet gekregen wegens allerlei pingpongspelletjes in de meerderheid, daarin vrolijk gesteund door de rechtse krachten in de oppositie. Dat betreurt ik ten zeerste.

Het enige slachtoffer van dergelijke spelletjes is de vrouw die bij u op de tweede plaats komt en de koppels die vandaag de keuze willen maken en bij uitzondering worden teruggeworpen op een regeling die de toets van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens niet zal doorstaan.

Ik ben ervan overtuigd dat de uitzondering van de huidige meerderheid wegens juridisch onhoudbaar zichzelf zal vernietigen. Daar hebben alle meerderheidspartijen heel veel mee te maken. Het is spijtig dat wij het ontwerp dan ook moeten goedkeuren zoals het nu voorligt.

Collega's van CD&V, het principe dat voorligt, gaat wel degelijk veel verder en is veel minder discriminerend dan wat u voorstelt.

Le **président**: Madame Almaci, avez-vous terminé?

45.34 Meyrem Almaci (Ecolo-Groen): Oui.

Le **président**: En ce cas, je redonne la parole à Mme Becq.

45.35 Sonja Becq (CD&V): Beste collega's, weet u wat mij zo verwondert? Het verwondert mij dat u er geen enkel probleem mee hebt dat de vrouw haar naam niet kan doorgeven, als de partner geen instemming geeft, maar dat u er wel een probleem mee hebt wanneer wij ervoor zouden zorgen dat de vrouw altijd haar naam kan doorgeven. Wij stellen dat ook bij een conflict geen enkele naam wordt uitgesloten.

U hebt er geen probleem mee dat de moeder haar naam niet kan doorgeven, als de partner niet akkoord gaat, maar u vindt het een vreselijk probleem als dat in een tweede generatie zou gebeuren. Dat het in de eerste niet kan, tenzij er een akkoord is, daarmee hebt u blijkbaar geen probleem. Ik begrijp dat totaal niet.

45.36 Eva Brems (Ecolo-Groen): Ik moet toch even reageren, want dat niemand daarmee een probleem heeft, is uiteraard niet correct. De uitzonderingsregel in het amendement dat gisteren goedgekeurd werd, had in de praktijk geen meerderheid in de commissie. Mevrouw Lalieux heeft daarjuist al gezegd dat zij het betreurt. Onze fractie heeft ook tegengestemd. De reden waarom wij toch met de wet instemmen, is dat wij, anders dan u, in de eerste plaats niet aan de uitzonderingsregel denken, maar wel aan de algemene regel.

Door de wet niet goed te keuren, komen wij in een situatie zoals die nu is, waarin altijd alleen de naam van de vader gegeven wordt. Als wij vandaag de wettekst goedkeuren, dan zal die regel opgeheven zijn, behalve voor dat beperkte aantal gevallen waarin koppels niet overeenkomen. Welnu, in dat geval hoop ik dat de eerste vrouw die dat meemaakt – een vrouw wil haar naam doorgeven, want dat vinden wij een heel valabele optie, en niet een dubbele naam –, de regeling aanvecht bij het Grondwettelijk Hof. Zij mag mij bellen. Ik zal haar dossier gratis voorbereiden.

45.37 Sonja Becq (CD&V): Ik meen dat u wijst op het probleem dat wij ook aankaarten. Zonder akkoord kan men de naam van de moeder immers nooit doorgeven.

45.38 Maya Detiège (sp.a): Ik wil een correctie aanbrengen. Vandaag kan een moeder wel haar naam doorgeven aan haar kind als ze ongehuwd is.

45.39 Sonja Becq (CD&V): Dat is inderdaad correct en daar hebben wij geen enkel probleem mee.

45.40 Maya Detiège (sp.a): En ik heb dat gedaan.

45.41 Sonja Becq (CD&V): Ook op juridisch-technisch vlak hebben wij een aantal vragen. Wij hebben die in de commissie gesteld, mevrouw de minister.

De ambtenaar van de burgerlijke stand zal de mensen moeten informeren, volgens de minister. De ambtenaar van de burgerlijke stand moet aan de ouders zeggen dat zij duidelijke keuzemogelijkheden hebben. De manier waarop de ambtenaar dit moet doen, zal hij te lezen krijgen in een omzendbrief. Wij hopen dat hij er ook een groot bord bij krijgt.

Er is echter geen duidelijkheid over de manier waarop de ambtenaar het akkoord tussen de ouders en de keuze die zij maken, moet vaststellen. Is het voldoende dat de vader komt zeggen dat er een akkoord is over de naam van het kind, om te vermoeden dat er een akkoord is? Geldt er een voldoende vermoeden als de vader, die het kind komt aangeven, zegt enkel te opteren voor zijn familienaam. Zo ja, dan moet dit in de wet staan.

In de overgangsperiode moet er een gemeenschappelijke verklaring zijn. Over de manier waarop de keuze

moet worden meegedeeld, is er geen duidelijkheid. Die duidelijkheid komt er volgens de minister echter met de omzendbrief.

Collega's, uit het verslag, en uit de commentaren en vragen van de Vlaamse Vereniging voor Ambtenaren en Beambten van de Burgerlijke Stand blijkt heel duidelijk dat zij vragen om een duidelijke en heldere regeling. Zij vragen dat duidelijk wordt bepaald hoe het akkoord van de ouders moet worden vastgesteld. Momenteel weet men dit niet en dit zal ongetwijfeld dan ook aanleiding geven tot discussies.

Kan men van mening veranderen? Zeker tijdens de overgangperiode wordt voorzien in een periode van een jaar om minderjarige kinderen een nieuwe naam te geven. Ik zal mij tot dat artikel inzake de overgangperiode beperken. Volgens artikel 12 kunnen beide ouders, zolang alle kinderen minderjarig zijn, in een gemeenschappelijke verklaring voor hun drie kinderen een andere familienaam kiezen. Zij moeten dit doen binnen de twaalf maanden na de inwerkingtreding van de wet, of in het geval van de geboorte van een kind, binnen de drie maanden.

Dat betekent dat beide ouders binnen die termijn van een jaar naar de ambtenaar van de burgerlijke stand kunnen gaan om hun kinderen van 15, 16 en 8 jaar allen de naam van de moeder te geven. Als er binnen een jaar nog een kindje bijkomt, het vierde in de rij, en alle kinderen zijn nog minderjarig, dan kan de vader terug naar de ambtenaar van de burgerlijke stand gaan om voor de vier kinderen toch nog een nieuwe, andere naam te vragen. Daarover is geen duidelijkheid.

Volgens het verslag antwoordt de minister daarop "dat de ouders strikt genomen niet gebonden zijn door de eerste verklaring, maar dat het voortdurend terugkomen op eerder gemaakte keuzes niet strookt met de geest van de wet". Mevrouw de minister, wij zouden dit graag duidelijk in de wet zien staan. Morgen krijgen die ambtenaren van de burgerlijke stand nog meer vragen dan vandaag, over de regeling waarover straks zal worden gestemd. Die mensen zijn daarop niet voorbereid.

Wij vragen ons ook af wanneer de wet in werking zal treden en wanneer de rondzendbrief er zal zijn.

Ik wil tot slot duidelijk maken dat wij van bij de aanvang van de discussie in het Parlement een lijn hebben aangehouden binnen onze fractie en binnen onze partij, met name voor een heldere, duidelijke en rechtszekere regeling. Wij blijven dat zeggen. Wij hebben dat hier in het Parlement van in het begin gedaan. Als u vindt dat wij een draai hebben gemaakt, dan weet ik niet hoe u het noemt toen vorige week iedereen jubelde over het historisch moment, maar gisteren een bocht van 180 graden werd gemaakt. Dat historisch moment heeft een week geduurd. Toen nam men een bocht van 180 graden.

Op de verwijten die u maakt, kan ik alleen maar repliceren dat ik moet vaststellen dat in dit Parlement, waar overigens belangrijke discussies worden gevoerd en belangrijk werk wordt verricht, zonder problemen toch een bocht van 180 graden wordt gemaakt.

Voor ons is de regeling die voorligt te ingewikkeld. Zij geeft geen zekerheid aan de vrouw, aan de moeder, om haar naam te mogen doorgeven aan haar kind. Wij menen dat het veel eenvoudiger is te voorzien dat het sowieso de naam van de vader is, gevolgd door de naam van de moeder, en dat, als beiden het erover eens zijn, de naam van de vader wordt weerhouden. Dat betekent dat bij conflict of bij discussie noch de naam van de vader noch die van de moeder wordt uitgesloten. In het voorliggend voorstel wordt de naam van de moeder wel uitgesloten.

45.42 Daniel Bacquelaine (MR): Monsieur le président, madame la ministre, chers collègues, comme je l'ai dit, hier, en commission, il y a une réalité dont nous devons tenir compte, à savoir que l'enfant prend pratiquement toujours le nom du père. C'est la situation qui prévaut actuellement. Nous avons parfois tendance à l'oublier.

Que veut-on faire à partir de là? Vouloir imaginer un acte législatif qui s'inscrit en dehors de la réalité qui existe aujourd'hui n'a, selon moi, pas beaucoup de sens. Quel est donc l'objectif poursuivi? Donner une nouvelle liberté aux parents, restreindre – je dis bien "restreindre" – le champ de la discrimination; il ne s'agit sans doute pas de la supprimer complètement. Mais soit on est révolutionnaire soit on travaille au progrès. En général, je suis plutôt partisan du travail en faveur du progrès. Je ne crois pas beaucoup en une révolution qui fait table rase d'une situation existante pour construire un nouveau système qui serait soi-disant parfait. Nous allons donc progresser en faveur de davantage d'égalité et vers moins de discrimination. Tel est, selon moi, le but du projet qui nous est soumis aujourd'hui.

Il est vrai qu'il faut tenir compte du contexte européen qui nous pousse à agir. Il y a aussi l'engagement du gouvernement, la déclaration et la note de politique générale du 29 décembre 2011. C'est la raison pour laquelle j'ai parlé, hier, en commission, du projet de loi Turtelboom, Milquet, De Crem. En effet, c'est bien de cela dont il s'agit. C'est un projet de loi qui nous a été soumis par le gouvernement. Il n'y a pas de mystère, ni de secret en la matière. Nous examinons donc, ce soir, le projet de loi du gouvernement soutenu par tous les vice-premiers ministres et, par extension, par l'ensemble du gouvernement.

Il s'agit donc d'offrir une nouvelle liberté. C'est à chaque fois l'occasion de réfléchir à la notion même de la liberté.

Pour ma part, j'accepte facilement, sans aucun état d'âme, qu'autrui, que toute personne exerce une liberté qui aboutit à un choix qui ne serait pas le mien. C'est ma conception de la liberté. D'autres considèrent qu'autrui, qu'une autre personne ne peut exercer une liberté qui aboutirait à un choix contraire au sien. Il s'agit bien de deux conceptions différentes de la liberté; au moins, le choix est clair.

Personnellement, j'opte pour l'idée que si une loi permet à un grand nombre de personnes d'exercer leur liberté, même si le résultat aboutit à des choix différents du mien et qui ne correspondent pas à mes convictions, à la limite, cela ne me concerne pas. Et si nous raisonnions tous de cette manière, les choses en seraient grandement facilitées.

Dans le cas qui nous occupe, pour la grande majorité des parents et des citoyens, ce projet offre la possibilité de choisir.

C'est ainsi que j'ai vraiment été choqué par la vision extrêmement pessimiste, exprimée par certains dans ce parlement, de la capacité des parents et des couples qui décident d'un projet parental de se mettre d'accord sur le choix du nom de leurs enfants.

Si c'est vraiment si difficile, si c'est vraiment la règle de ne pas aboutir à un accord, alors, nous sommes effectivement en dehors des clous. Pourtant, dans la majorité des cas, probablement entre 90 et 100 % des parents trouveront un accord. Parfois même avant la conception, ils en discuteront. Et ma vision optimiste de la société me pousse à croire que les parents sont capables de discuter entre eux et que ce n'est pas à ce point compliqué. Évidemment, une vision pessimiste de l'humanité qui considérerait que tout le monde est égaré sur terre et est incapable d'opérer le moindre choix, alors, oui, il conviendrait de tout imposer et de ne plus jamais laisser une quelconque liberté de choix.

Ce n'est pas ma vision de la société. Au contraire, j'ai tendance à faire confiance aux gens; selon moi, ils sont capables de poser des choix. Dans ce cas-ci, selon la situation, l'énorme majorité utilisera ou non la liberté de choix qui leur est laissée. En cas de non-utilisation du choix, l'option actuelle demeurera, c'est-à-dire le nom du père.

Que certains appellent cette attitude une discrimination ou un manque d'égalité, peut-être: nous ne sommes pas dans la perfection.

Mais je ne crois pas à la perfection! De ce fait, je suis tout à fait libre vis-à-vis de cette proposition. Je pense que cela amène une plus grande liberté de choix pour les gens et cela me paraît donc foncièrement positif.

Certains auraient voulu imposer directement le double nom. C'était alors restreindre la liberté de choix. De plus, cela ne résolvait en rien le problème de la discrimination parce qu'à la génération suivante, on aurait dû éliminer soit deux grands-mères, soit deux grands-pères, soit un grand-père et une grand-mère. Sur base de quoi? Je vous le demande!

Il n'y a pas de perfection en la matière. On ne pourra pas avoir un projet qui, une fois pour toutes, atteint la perfection! L'important, aujourd'hui, est de permettre aux parents d'avoir une discussion entre eux pour savoir quel nom ils souhaitent donner à leur enfant et, à l'issue de cette discussion, de faire un choix dans le cadre d'une loi qui offre une très large liberté. Et dans les cas marginaux, dans les quelques pourcents où un accord n'interviendra pas, soit parce qu'il y a une séparation en cours de grossesse, soit parce qu'il y a une mésentente dans le couple, nous restons à la situation actuelle, qui est celle du nom du père.

Nous sommes dans ce cadre-là. Pour ma part, il est utile de voter ce texte aujourd'hui car il va dans le sens

du progrès, dans le sens d'une plus grande liberté.

Je remercie à nouveau Mme Turtelboom, Mme Milquet et M. De Crem de nous avoir fourni ce projet de loi que nous pourrions voter ensemble.

45.43 Carina Van Cauter (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, is dit ontwerp het belangrijkste ontwerp dat wij deze legislatuur zullen goedkeuren? Nee. Voor ons was de justitiehervorming prioritair, maar die is ondertussen goedgekeurd. Daarnaast zoeken wij naar ruimte en thema's die ons allen aanbelangen. Een naam is daar ongetwijfeld één van. Niet alleen dragen wij allemaal een naam en geven wij een naam door, als wij dat geluk hebben, maar ik heb vastgesteld dat sedert 1999 alle fracties in dit Parlement voorstellen hebben ingediend om de bestaande regelgeving te remediëren. Ik neem aan dat u dat niet hebt gedaan omdat u dat belachelijk of futiliteiten vond. Ik neem aan dat alle fracties ervan overtuigd waren dat dit thema een debat vergde. Dat is ook de reden waarom de regering met een ontwerp kwam, dat in consensus was aangenomen door alle meerderheidsfracties.

Collega's, het ontwerp is zeer eenvoudig uit te leggen. Vandaag voorzien wij voor jonge ouders, zoals in bijna alle andere landen van Europa, niet alleen in de toekenning van de naam van de vader, maar ook in de naam van de moeder en, indien de ouders dit wensen, de dubbele naam. Zo eenvoudig is het.

Collega's, mama of papa worden is een groot geluk. Ik heb stoere mannen zachte woorden horen spreken. Ik weet dat mama of papa worden ook een moment is van grote verantwoordelijkheid, van gezamenlijke keuzes maken – gezamenlijk ouderlijk gezag – in het belang van de kinderen. Ik ben er vast van overtuigd dat alle ouders niet alleen de voornaam, maar ook de familienaam kunnen kiezen. Wanneer ouders om één of andere reden geen keuze willen maken, en willen voortbouwen op traditie, dan kan dit voor ons blijven bestaan. De weg van de geleidelijkheid, collega Bacquellaine.

Collega's, tot slot wil ik nog het volgende meegeven. De waarheid heeft immers haar rechten.

Het is bijzonder jammer dat de heer Terwingen hier op dit moment opnieuw niet aanwezig is. Ik kan in de spiegel kijken. Ik had hem graag hier in plenum erop willen wijzen dat hij gisteren effectief heeft deelgenomen aan een meerderheidsoverleg binnen een tijdsbestek dat ons door de voorzitter van de commissie voor de Justitie is toegekend. Iedereen, met uitzondering van de heer Terwingen, is op tijd terug de zaal binnengekomen. Ik heb een verlenging van de schorsing met tien minuten gevraagd. Ik werd daarbij niet gesteund door mevrouw Becq. Uiteindelijk is de zitting hernomen met de stemming over het ontwerp.

45.44 Sonja Becq (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mevrouw Van Cauter, ik meen dat daarstraks door uw partijvoorzitter is gevraagd om hier een sereen debat te voeren.

Ik heb inderdaad het lijstje van de namen gegeven zoals dat in het voorstel staat.

Ik stel vast dat u nu de hele polemiek van gisteren wil herbeginnen. Er was gisteren inderdaad grote chaos in de commissie, vanaf het moment dat duidelijk werd dat de N-VA het amendement niet zou goedkeuren. Toen moest er een schorsing komen en moest nog eens worden bijeengekomen.

45.45 Carina Van Cauter (Open Vld): Mevrouw Becq, hebt u al dan niet de schorsing gevraagd om de heer Terwingen toe te laten de commissie te vervoegen?

45.46 Sonja Becq (CD&V): Ik heb nooit ontkend dat de schorsing is gevraagd. Ik stond aan de deur te wachten om naar Raf Terwingen uit te kijken. Er werd mij ook door uw collega's gevraagd naar buiten te komen. Ik durfde echter niet naar buiten te gaan, omdat ik wist dat CD&V dan helemaal niet aanwezig zou zijn.

45.47 Carina Van Cauter (Open Vld): Mevrouw Becq, ik heb mij tot de essentie beperkt. Ik moet nu vaststellen dat ik tijdens het huidige plenum wordt gebeld. Ik moet op de sites van de kranten vaststellen dat ons wordt verweten CD&V te hebben buitengelokt en te hebben verschalkt. In dat geval heb ik hier in het halfrond het recht uiteen te zetten hoe de zaken daadwerkelijk zijn verlopen.

45.48 Muriel Gerkens (Ecolo-Groen): Monsieur le président, madame la ministre, chers collègues, ce débat devrait être un débat important. C'est en effet un moment où l'on devrait concrétiser une dimension

nouvelle dans la politique pour plus d'égalité entre les hommes et les femmes mais aussi au niveau de la conception de la politique de la famille.

Certains citoyens, certains membres de ce parlement considèrent que les politiques sociales et économiques en faveur de l'égalité hommes-femmes sont prioritaires et que nous perdons notre temps à discuter du projet sur la transmission du nom. En tant qu'écologiste, ces propos me heurtent.

Lorsque nous avons participé à la majorité gouvernementale de 1999 à 2003, avec les libéraux et les socialistes - la majorité Arc-en-ciel -, nous avons travaillé à la mise en place d'institutions comme l'Institut pour l'égalité des chances entre les hommes et les femmes, ou encore le SECAL (le Service des créances alimentaires).

Nous avons travaillé sur le *gender mainstreaming*, même s'il a fallu attendre jusqu'à aujourd'hui pour que cela se concrétise dans les lois.

Nous avons introduit l'analyse de genre dans les données de santé. Auparavant, lors de la collecte des données, on ne savait pas si on parlait d'hommes ou de femmes. Or cela permet de mieux orienter les politiques en matière de santé.

Nous avons soutenu et activement participé à des politiques comme la modification de la loi sur le divorce, l'hébergement égalitaire entre les parents en cas de séparation.

Nous avons également travaillé pour une présence accrue des femmes dans les conseils d'administration des entreprises cotées en bourse et des entreprises publiques autonomes.

Enfin, nous nous sommes aussi impliqués dans la loi visant à supprimer l'écart salarial.

Par contre, nous avons refusé de travailler avec le gouvernement et les partis de la majorité depuis fin 2011 dans les politiques sociales qui ont été mises en place, politiques qui touchent le chômage, les allocations d'insertion, la dégressivité, l'accès au crédit-temps, les conséquences sur la pension pour les personnes qui n'ont pas une carrière complète. Qui rencontre toutes ces difficultés? Ce sont majoritairement des femmes travaillant à temps partiel et aux carrières incomplètes. Si l'on ne peut nous accuser de ne pas nous préoccuper de ces politiques sociales et économiques, nous refusons, par ailleurs, de soutenir ces politiques-là.

Est-il symbolique de travailler sur la transmission du nom de l'enfant? Bien entendu, c'est symbolique! Mais rappelons-nous: lorsqu'on a arrêté l'obligation pour les femmes de prendre le nom de leur mari, lorsqu'on les a autorisées à travailler sous leur nom de jeune fille, on a aussi considéré à ce moment que c'était symbolique! Or, c'était une manière de reconnaître non seulement l'égalité mais aussi l'identité de la femme en tant qu'individu, en tant que travailleuse.

En travaillant maintenant à la transmission du nom de l'enfant, c'est aussi sur l'identité que nous travaillons! Nous allons permettre à un enfant de construire son identité en considérant qu'il est le résultat d'un homme et d'une femme égaux entre eux, qui ont opté pour des choix et qui lui permettent de se construire à partir de là. Nous sommes donc dans la concrétisation, dans la traduction d'une politique familiale qui se veut égalitaire et émancipatrice.

Que signifie "égalitaire"? Cela signifie égalité évidemment entre les membres du couple, le partage du temps et le partage des tâches: les tâches à destination des enfants, les tâches familiales, les fonctions extérieures, les fonctions de représentation. C'est aussi le partage de l'autorité. C'est aussi le partage du nom dans la dénomination qu'on va transmettre à son enfant.

Une vision émancipatrice de la famille est une vision qui implique la reconnaissance du choix. L'on ne va pas considérer d'office que le choix est un acte compliqué, que les gens ne pourront jamais poser de manière autonome et intelligente.

Un choix n'est pas forcément compliqué ou difficile. Et puis c'est l'incapacité de reconnaître à un couple la possibilité de poser des choix, mais aussi de construire un projet.

Il y a une dernière dimension que je voudrais bien aborder. Certains disent que les psychologues considèrent qu'en ne laissant pas uniquement le nom du père à l'enfant, on va déliter, porter atteinte au lien

entre le père et l'enfant, parce que ce père n'a pas de lien naturel avec son enfant. C'est une conception freudienne qui refuse d'évoluer. Dans la société de l'époque de Freud, c'était effectivement le père qui avait le rôle d'autorité, la fonction extérieure, qui représentait la loi; la mère était celle qui avait ce lien parfois fusionnel et castrateur avec son enfant.

Les psychologues sont nombreux maintenant à évoluer et à intégrer cette nouvelle conception de la famille et de la société et à avoir une conception tout à fait différente. Je trouve regrettable de ne pas accepter cette intégration et cette évolution de notre société. Notre rôle, en tant que politiques, est de soutenir l'évolution sociétale qui voudra que le lien entre le père et son enfant, un lien affectif, affectueux, puisse se développer plutôt que le rôle qu'avait antérieurement le père.

Enfin, je voudrais rendre hommage aux femmes parlementaires de cette assemblée qui déjà entre 1999 et 2003 se sont battues pour travailler sur cette loi et sur la transmission du nom. Il y avait au VLD, dans les membres actives, Maggie De Block mais surtout Fientje Moerman. Il y avait sur le banc du MR Pierrette Cahay, qui malheureusement nous a quittés. Il y avait également Jacqueline Herzet. Il y avait Joëlle Milquet.

Ce groupe de parlementaires s'est activé pour aboutir à une proposition qui consistait à choisir le nom du père, le nom de la mère ou le nom du père et de la mère dans l'ordre souhaité. C'est au niveau du choix par défaut que les choses ont coïncé. Ces femmes qui se sont battues voulaient que la solution par défaut soit le double nom avec choix.

Il y avait également Magda De Meyer pour le sp.a, Karine Lalieux pour le PS et Claudine Drion, Marie-Thérèse Coenen et Christine Grauwels pour Ecolo-Groen. Ces femmes se sont battues jusqu'au bout pour défendre cette proposition. Elles n'ont pas accepté le compromis final: la solution par défaut aurait été le double nom avec le nom du père en premier. S'étant battues jusqu'au bout, ce projet n'est jamais passé en séance plénière et nous avons dû abandonner.

Il a fallu plus de dix ans pour que nous revenions sur le sujet. Au vu des discussions aujourd'hui autour de ce projet, Ecolo-Groen se dit que le mieux serait d'avoir le double nom comme solution par défaut. Ce n'est pas accepté; ce n'est pas passé. Nous nous sommes alors posé la question de savoir si nous allions faire comme ces femmes courageuses et vaillantes en 2003: renoncer au compromis et, dès lors, renoncer à la possibilité de choix qui existe dans ce projet. De fait, aujourd'hui, tous les parents auront la possibilité de choisir le nom qu'ils donneront à leur enfant. Quitte à ce que la solution par défaut ne soit pas la bonne, nous aurons au moins cette avancée. Laisser passer cette occasion, c'est repartir pour dix ans sans savoir quel sera l'aboutissement.

Pour cette raison, bien que regrettant que le choix par défaut soit le nom du père, les écologistes accepteront et voteront le projet de loi aujourd'hui soumis au vote. Nous voulions que la solution par défaut soit le double nom dans le but de maintenir l'objectif d'égalité, une égalité par rapport à la place du père et de la mère autour de l'enfant. Il est regrettable que cette dimension égalitaire n'apparaisse plus dans la solution retenue par défaut.

Ce sera pour la prochaine fois.

Nous voulons faire confiance aux jeunes couples qui vont avoir des enfants. Je peux vous dire que la demande sociétale, dont certains doutent, existe bel et bien et que de nombreux jeunes couples que je rencontre souhaitent effectivement pouvoir donner le double nom à leur enfant. Voilà pourquoi nous soutiendrons ce projet, malgré cette petite déception.

Le **président**: Je vais donner la parole à M. Schoofs.

45.49 Bert Schoofs (VB): Mijnheer de voorzitter, het is goed dat ik niet Terwingen heet.

Collega's, mevrouw de minister, verwarring en chaos troef omtrent de naamgeving, een belangrijk gegeven binnen ons rechtsbestel. Zij bepaalt immers de identiteit van een persoon, maar ook de samenhang binnen gezinnen en de continuïteit van families doorheen verschillende generaties. Dat zou althans moeten, tot vandaag.

Voor alle duidelijkheid: het Vlaams Belang heeft consequent, zowel in de Kamer als de Senaat, gepleit voor het behoud van de bestaande regelgeving. Het is niet dat er geen wijzigingen in kunnen worden

aangebracht of dat er geen dubbele naamgeving mogelijk is. Ik zal daar echter niet over uitweiden. Wij passen in elk geval voor het voorliggende ontwerp. Op geen enkel moment hebben wij daarover verschillende opvattingen geuit in de Kamer of de Senaat.

Voor alle duidelijkheid: wij zijn allemaal individuele volksvertegenwoordigers of senatoren. Het is dan ook geen schande dat mensen in een bepaalde politieke formatie een ander standpunt verkondigen. Er bestaat bij ons een individueel spreekrecht, waarvan misschien wat meer gebruik mag worden gemaakt.

Wat echter leidt tot plaatsvervangende schaamte, zijn de uitleg bij de verschillende standpunten, het bochtenwerk van de politieke partijen en de vage communicatie ten aanzien van de pers en het publiek. In een bepaalde commissie vertolkt men een bepaald standpunt, terwijl men in een andere commissie beweert dat het zo niet was bedoeld en dat men verkeerd is begrepen. Het komt in feite neer op pure kontendraaij. Dat stoort de burger, en dat stoort ons.

Over zo'n belangrijke materie had men het best binnen de partijen overlegd om te bekijken welk standpunt zou worden ingenomen. Wij hebben dat bijvoorbeeld gedaan, maar misschien is dat wel iets te democratisch. Dat is echter niet gebeurd, wat heeft geleid tot een enorme vaudeville rond de bespreking van het voorliggende wetsontwerp.

Men zegt dat men een discriminatie wil opheffen. Dat was in het begin al zeer duidelijk een drogreden, want uit twee redenen blijkt dat dit niet zo is. Men moet van progressieve zijde toch enigszins consequent zijn met zichzelf. Wij onderschrijven het standpunt van CD&V niet, maar CD&V is wel consequent in zijn uitleg, want twee discriminaties zullen in elk geval blijven bestaan.

Ten eerste, wie voor een dubbele naam kiest, kan in de volgende generatie niet terugkeren naar een enkele naam. Sommige mensen zullen dat als een discriminatie ervaren.

Ten tweede, de vader heeft het vetorecht zodra men niet tot een akkoord komt. Dat is nu eenmaal zo. Als conservatieven kunnen wij er blij mee zijn dat de vader toch zijn stempel kan blijven drukken, niet omdat wij de man hoger inschatten dan de vrouw of omdat de geslachten ongelijkwaardig zouden zijn, maar wel omdat de vader verantwoordelijkheid moet dragen. Dit is ons belangrijkste argument: de vader moet zijn verantwoordelijkheid opnemen. Daardoor geeft hij de naam.

Geef mij eender welke regel, wet, traditie of gewoonte. Ik kan er u wel een discriminatie bij verzinnen. Discriminaties zijn oneindig. Iedereen heeft wel een soort detector om discriminaties te ontdekken. Wij kunnen die elke dag ontdekken in het dagelijkse leven. Leg deze regeling in godsnaam echter niet uit als de keuzevrijheid om een bepaalde discriminatie weg te werken. Een keuze impliceert trouwens altijd een vrijheid. Vrijheid is altijd gebaseerd op het feit dat men keuzes kan maken. Ik heb het woord 'keuzevrijheid' altijd een soort pleonasme of tautologie gevonden.

Als u spreekt over keuzevrijheid, de keuzevrijheid die mensen willen in het dagelijkse leven, is bijvoorbeeld de keuzevrijheid van vrouwen om pepperspray te gebruiken tegen aanranders. Waarom geeft u hen die keuzevrijheid niet? Waarom geeft u personen die met wapens kunnen omgaan niet de vrijheid om het wapen, onder bepaalde voorwaarden, te gebruiken, bijvoorbeeld als iemand hen berooft of hun eigendom komt stelen? Die keuzevrijheid om zijn goederen te verdedigen, heeft men tegenwoordig niet. De keuzevrijheid om bepaalde belastingen niet te hoeven betalen, omdat die worden aangewend voor personen die nooit aan het systeem hebben bijgedragen, zouden ik en vele andere mensen wel eens willen hebben.

Waar is de keuzevrijheid voor een slachtoffer om een veroordeelde de vrijheid te ontzeggen zolang de schadevergoeding aan de burgerlijke partijen niet betaald is? Ik meen dat dit een keuzevrijheid is die veel slachtoffers wel eens zouden willen. Verder is er de keuzevrijheid van Verhofstadt in zijn "Burgermanifesten" destijds. Ik kan u verzekeren dat ik die verslonden heb. Het gaat dan om de keuzevrijheid om uit de samenleving te treden wanneer profitariaat hoogtij viert en wanneer men met een overheid te maken krijgt die niet meer efficiënt werkt. Dat was een keuzevrijheid van Verhofstadt. Waar blijft u daarmee?

Dat zijn echte keuzevrijheden, dat is het debat waarover het in de samenleving kan gaan, niet dit non-debat. Dit is immers een non-debat. Waarom is dit een non-debat? Er wordt in de samenleving niet over gesproken. Datgene waar burgers over spreken, daar moeten wij hier een debat over voeren. Daarom zijn wij volksvertegenwoordigers. Dit lijkt echter meer op een veredelde lobbyclub die minderheden allerhande keuzevrijheden toekent. Ik zit hier al lang. Ik heb het debat over het homohuwelijk meegemaakt en het debat

over de holebiadoptie. Ik ontzeg die mensen geen rechten. Dat was telkens de keuzevrijheid die kwam kijken. Het was echter telkens een welbepaalde, selectieve keuzevrijheid die grenst aan hypocrisie. Voor bepaalde groepen in de samenleving die zeer sterk lobbywerk leveren kan hier een debat gevoerd worden. We zouden echter over heel veel andere zaken kunnen debatteren om de burgers keuzevrijheid toe te kennen.

Dit is de willekeur van de partijpolitiek, het dictaat van de tierlantijntjes, de folietjes van toevallige politieke meerderheden. Het gaat dan wel degelijk om toevallige politieke meerderheden in dit halfroond. Gisteren hebben we dat nog eens kunnen vaststellen in de commissie. Heel veel parlementaire tijd en energie worden nu gestoken in zaken die er in feite alleen komen omdat de ene of de andere die er al jarenlang mee aan het rondzeulen was nu de kans schoon zag om er het debat over te voeren.

Waar is het belang van het kind? Ik heb dat geen enkele fractie op de onze na horen aanhalen. Hierdoor kunnen conflicten binnen gezinnen ontstaan en het gezin is de hoeksteen van de samenleving. Excuseert u mij, maar in de 15 jaar dat ik hier zetel heb ik vooral gezinsafbraak gezien, vooral voortdurend stampen tegen die hoeksteen van de samenleving. Nu dit weer. Dit zal conflicten teweegbrengen in gezinnen.

Sommige personen, die niet zo mondig zijn als wij, zullen misschien verblind worden door de mogelijkheden, die het ontwerp biedt, en minder oog hebben voor elkaar en meer voor het conflict, waartoe de tekst kan leiden.

De bevolking krijgt er als toemaatje een schertsvertoning van de meerderheid bovenop. Dat is het spijtige van het hele debat. Ik herhaal het, het is een non-debat.

Ik rond af zoals ik gisteren mijn betoog in de commissie begon. De meerderheid verdient wel een dubbele naam. Ik herhaal hem, met verontschuldiging aan de mensen die met die dubbele naam door het leven zullen gaan: Billen-Uittebroek.

45.50 Daphné Dumery (N-VA): Mijnheer de voorzitter, collega's, onze fractie is verontwaardigd, niet enkel over het schouwspel van gisteren, maar ook over het schouwspel van daarnet. Wij zijn ook verontwaardigd, omdat in tegenstelling tot wat minister Turtelboom graag denkt, het niet gaat om haarzelf, maar om ons allemaal. Wij zijn verontwaardigd over de profileringsdrang van onder andere de minister, die schaamteloos onderhavig voorstel wil doordrukken. Het parlementaire debat wordt hier, nu de verkiezingen in zicht komen, misbruikt om zich te kunnen profileren.

Het wetsontwerp raakt aan de fundamenteën van onze samenleving. Het is duidelijk dat het debat niet uitgeput is. Aan het schouwspel hier was te zien dat de tekst niet doordacht is. Iedereen geeft er een andere interpretatie aan. Hij kan dus niet nog snel voor de verkiezingen door de strot van het Parlement geduwd worden.

Bovenal, er is geen draagvlak voor bij de bevolking. Integendeel, de burgers vragen zich af waar hun democratische vertegenwoordigers in het Parlement mee bezig zijn, en, geachte collega's, ik kan hen geen ongelijk geven. Duizenden jobs staan op de helling, maar het Parlement moet zich al urenlang bezighouden met de discussie over de wet betreffende de naamgeving.

Gisteren hebben wij de cijfers van Eurostat gezien en waarmee houdt de regering zich bezig? Ik krijg het niet uitgelegd, zeker niet wanneer wij zien dat de andere zogenaamde realisaties van de minister van Justitie vooral de verdienste hebben dat zij zich profileert, terwijl het Parlement zich bezig moet houden met de reparaties van die wetten. Zij noemt het coördinaties, wij noemen het reparaties. Wij voorspellen dat dergelijke reparaties of coördinaties ook nog in de volgende legislatuur nodig zullen zijn.

Met onderhavige wetgeving, die raakt aan de fundamenteën van onze identiteit, kunnen wij ons dat echt niet permitteren. De minister blijft erbij dat zij weet wat er leeft in de samenleving, maar blijkbaar weet ze niet goed wat er in de eigen meerderheid leeft en daar kunnen wij als oppositie alleen maar naar kijken.

Voor alle duidelijkheid, mocht iemand daar nog aan twifelen, de N-VA zal tegen stemmen, niet omdat wij niet akkoord zijn met het basisprincipe. Europa vraagt immers van ons dat aan ouders een keuzemogelijkheid moet worden geboden. Europa vraagt ook dat kinderen de naam van de moeder zouden kunnen krijgen en dat bepaalde discriminaties zouden kunnen worden weggewerkt. Daarin kan onze fractie zich vinden. Wij hebben dat ook heel duidelijk gezegd in de commissie.

Wij stemmen echter tegen, omdat de voorgestelde wetgeving niet waterdicht is. Collega Degroote heeft er al naar verwezen en ook andere sprekers hebben een aantal voorbeelden opgesomd. Ook ambtenaren van de burgerlijke stand en notarissen hebben voorbeelden gegeven die aantonen dat de regeling niet waterdicht is. De minister zei daarop dat het allemaal wel zou worden opgelost in een omzendbrief. Dat kan voor ons niet.

Andere landen zouden een gelijkaardige wetgeving hebben, maar ik betwijfel of andere landen een dergelijke bric-à-bracwetgeving hebben voor hun naamgeving.

Wij zullen vooral ook tegen stemmen wegens het ongeziene schouwspel die het Parlement over het thema heeft moeten meemaken. Het voorstel wordt duidelijk niet gedragen. Het is duidelijk dat hiervoor geen draagvlak is in het Parlement, laat staan in de samenleving. Daaraan werken wij niet mee.

Collega's, als de voorgelegde tekst vandaag wordt goedgekeurd, een wet waarvoor in Vlaanderen geen draagvlak bestaat, dan is dat dankzij maximaal 31 van de 88 Vlaamse stemmen in het Parlement. Ik moet dan – ironisch bedoeld – misschien zeggen: dank u, sp.a, Groen en Open Vld!

45.51 Catherine Fonck (cdH): Monsieur le président, madame la ministre, chers collègues, donner un nom à un enfant n'est pas anecdotique. Donner un nom à un enfant, c'est lui donner une identité. Changer la transmission du nom à un enfant n'est donc pas à prendre à la légère.

Les éléments les plus importants qui se dégagent du texte qui nous est soumis, aujourd'hui, c'est sa complexité, mais aussi le risque de conflits au sein des familles.

Le texte est complexe car la solution proposée est une solution alambiquée: quatre noms à la première génération, et, à la deuxième génération, c'est une formule de dix noms qui est proposée, soit un casse-tête qui risque de devenir plus important encore.

Le texte à l'examen risque également d'être à l'origine de conflits au sein des familles, tout d'abord, à l'occasion du choix initial lors de la première génération. Les parents, les beaux-parents pourraient également se mêler de la question. Des conflits existent déjà régulièrement, aujourd'hui, au sein des familles. Il est inutile de vouloir en ajouter plus encore et, plus particulièrement, au sujet du nom à donner.

Le projet risque également de créer des conflits si un enfant devenu adolescent demandera à ses parents de justifier leur choix et leurs motivations. Comment réagira un enfant, si son père n'a pas souhaité transmettre son nom? Quelles explications les parents pourront-ils fournir à leur enfant, plus encore s'ils n'étaient pas d'accord sur la question? Tout cela risque de créer du ressentiment et de l'amertume. Est-ce le rôle du législateur d'édicter des lois qui suscitent de nouveaux conflits? Il est clair que non.

Certains affirment que ce texte constitue une avancée pour le droit des femmes. Est-ce vrai?

Je n'en crois rien par rapport à la solution présentée au vote. En effet, vous transformez la transmission automatique du nom, comme imposée par la tradition, en un possible match de boxe entre les parents, mais dont on connaît à l'avance le vainqueur: il est désigné par la loi; c'est le père.

Est-ce donc une avancée pour le droit des femmes alors que les priorités dans leur combat d'aujourd'hui est, tout d'abord, de faire avancer des mesures concrètes et ô combien fondamentales, comme l'égalité salariale, la lutte contre les violences faites aux femmes ou encore le fait de faciliter la conciliation entre la famille et le travail. D'autant plus pour les femmes qui jonglent entre leurs différentes "casquettes" au quotidien?

Et n'oublions pas non plus, quand certains invoquent pour cette question précise le moment qui entoure la naissance, que les hommes et les femmes ne seront jamais vraiment égaux lors de la naissance de leur enfant.

La maternité et la paternité ne s'établissent pas de la même manière; elles ne s'établiront jamais de la même manière. Naturellement, la mère occupe déjà une place importante à la naissance, via la maternité; pour les hommes, transmettre le nom de famille est pour eux une manière symbolique d'entrer dans la paternité.

D'autres affirment que ce texte avance dans le sens d'un renforcement des libertés.

Je leur demande alors de quelles libertés il s'agit. En effet, la liberté que vous offrez est celle pour les parents de décider à la place de l'enfant d'écarter et de renoncer au nom d'un des deux parents. Ce n'est pas vraiment une liberté.

La Cour constitutionnelle, dans son arrêt du 21 octobre 2010, est très claire. Elle dit ceci: "Contrairement au droit de porter un nom, celui de donner son nom de famille à son enfant ne peut être considéré comme un droit fondamental".

Nous pouvons être d'accord et avancer vers une solution qui proposerait de laisser un choix aux parents, mais pas un choix à ce point multiple. Ce serait intéressant de proposer un choix limité et si nous ne sommes pas favorables à un choix aussi multiple (les quatre et puis les dix solutions - les dix formules possibles à la deuxième génération), c'est parce qu'il y a un autre principe fondamental à respecter, comme le rappelle aussi la Cour constitutionnelle dans le même arrêt du 21 octobre 2010.

La Cour dit: "L'attribution du nom de famille vise, d'une part, à déterminer le nom de famille de manière simple et uniforme et, d'autre part, à conférer à ce nom de famille une certaine invariabilité".

Proposer, dès lors, un choix à ce point multiple (4 et puis 10) en devient absurde quand on voit les principes sur lesquels insiste la Cour constitutionnelle. Même dans les questionnaires à choix multiples, les fameux QCM, on ne propose pas autant de possibilités de réponse. Force est donc de constater que le texte qui nous est soumis est loin de répondre aux objectifs que les auteurs ont eux-mêmes fixés.

Depuis la tenue des débats, ce texte a suscité de nombreuses réactions tant parmi la population que parmi les bancs politiques. Le moins que l'on puisse dire après cela, c'est que le débat n'est pas mûr. Ces preuves sont nombreuses. D'abord, parce que tous les partis ont déposé des amendements après le passage au gouvernement. Tous les partis ont déposé des amendements!

Mais ce n'est pas tout! Même après les votes sur les articles en commission, j'ai entendu de multiples réactions au sein des partis. J'ai sous les yeux des citations *verbatim* d'émissions télévisées. Tout d'abord, à la RTBF, le dimanche 2 mars, Mme Lalieux disait: "J'aurais préféré une obligation des deux noms de famille".

Le même jour, Armand De Decker, pour le MR, toujours après les votes sur les articles en commission, dit: "Je suis pour les deux noms mais pas pour devoir choisir entre dix formules après une génération". Il poursuit: "Reynders est, comme moi, en faveur du double nom".

Chers collègues, je suis convaincue qu'il y a au sein de cette assemblée, au sein de chacun de vos partis, des avis qui ne sont pas unanimes. Loin de là! Certains nous en ont parlé dans les couloirs, dans les coulisses. Pas au micro, c'est vrai. Mais cela démontre tout simplement que ce débat n'est pas mûr.

En réaction aux commentaires que j'ai entendus ces derniers jours, je voudrais aussi poser quelques questions très simples.

Est-il glorieux pour un législateur d'organiser quelque chose d'archicomplexe? La réponse est non.

Est-il ringard de vouloir la simplicité, quitte à proposer un choix, simple, aux familles? Non.

Est-il ringard de veiller à l'intérêt de l'enfant? Non.

Est-il ringard de ne pas vouloir rajouter des conflits potentiels au sein des familles? Là encore, la réponse est non.

Chers collègues, avec mon groupe, nous pensons qu'il aurait été beaucoup plus judicieux et plus sage de renvoyer ce débat à plus tard et de nous occuper, en cette fin de législature, des vraies préoccupations de la population.

Chers collègues, le cdH ne soutiendra pas ce texte.

45.52 Muriel Gerkens (Ecolo-Groen): Monsieur le président, j'aurais voulu réagir aux propos de Mme Fonck et formuler deux remarques.

Est-il respectueux envers les citoyens de considérer qu'ils ne sont pas capables de poser des choix, de penser que parce qu'ils ont dix possibilités, il leur sera plus difficile de se mettre d'accord que s'ils en avaient quatre? Non! Ce n'est pas respectueux de la capacité des citoyens à poser des choix.

Est-ce que s'occuper des vrais problèmes d'égalité hommes-femmes et des vrais problèmes des femmes, c'est porter atteinte aux allocations d'insertion et aux droits de la pension de ces femmes parce qu'elles ont des temps partiels? Non! Vous avez pris des dispositions qui diminuent leurs droits. Alors, ne venez pas faire la leçon ici au Parlement.

45.53 Meyrem Almaci (Ecolo-Groen): Collega's, "what's in a name?" is een mooi citaat van Juliet uit *Romeo and Juliet* van Shakespeare. Dat is het thema dat vandaag centraal staat, maar eigenlijk is het ook een beetje het kind van de rekening geworden in de vaudeville die zich hier afspeelt.

Op allerlei moment heb ik veel plaatsvervangende schaamte gevoeld, en gisteren werd het dieptepunt bereikt. Plaatsvervangende schaamte voor een dossier dat na 15 jaar rijp was om op de banken van deze Kamer te worden besproken. Het dossier was rijp, collega's, maar helaas hebben de regeringspartijen het vakkundig laten verrotten. Mevrouw Fonck, daaraan bent u mee schatplichtig!

De tijd was rijp voor een sereen debat, maar het heeft niet mogen zijn. De tijd was rijp voor het zoeken naar een draagvlak voor vooruitgang en verandering, omdat wij sinds 15 jaar in Europa stilaan een minderheid zijn geworden. U hoort het goed. Ons land dat een voortrekkersrol speelt voor heel wat ethische kwesties, behoort tot de minderheid van de Europese landen waar automatisch de naam van de vader aan het kind wordt doorgegeven.

Het is daarnet al gezegd, in de ons omringende landen, van het zuiden naar het noorden, is de discriminatie in de naamgeving weggewerkt de voorbije 15 jaar, terwijl wij zijn blijven stilstaan. In onder andere Portugal, Spanje, Frankrijk, Duitsland, Luxemburg, Denemarken, Oostenrijk, Griekenland, IJsland, is dat het geval; alleen wij staan stil.

Collega's, een naam krijgen wij allemaal, willen of niet. Die naam weerspiegelt vandaag slechts een aspect van de realiteit, die van de afstamming en de erkenning van de rol van vader in naam van het kind. *What's in a name?*

Alvorens u zich vergaloppeert, mijn fractie en ikzelf vinden hoegenaamd niet dat er iets verkeerd is met de naam van de vader. Voor mijn fractie en mijzelf mag dat gerust blijven bestaan en is dat waardevol, maar wij vinden wel de tijd rijp om mensen meer opties te geven door hen te laten kiezen.

Dat was steeds de aard van ons voorstel dat al sinds 1999 klaarligt om te worden goedgekeurd, keuzevrijheid zonder dat de regering voor u bepaalt welk aspect van uw afstamming u moet doorgeven. Collega's, dat is immers de kern van de zaak.

Los van alle debatten over de praktische uitwerking en de modaliteiten, waarover ook wij ernstige vragen hebben gesteld, moet elke fractie zich uitspreken over de grond van de zaak, en bekijken of die baat heeft bij wat wij hier vandaag doen. Willen wij voor mensen beslissen of mogen zij dat zelf? Dat is waar het om draait.

En ja, er zijn vragen te stellen over de rommelige manier waarop de ingediende consensustekst van de regering werd geamendeerd en vervolgens opnieuw onderuit werd gehaald. Het is een cirkelredenering geweest waarbij wij terug naar de start zijn gegaan. Ondertussen werd er heel wat maatschappelijke schade veroorzaakt. Wat nu voorligt, is een wetsontwerp dat beter had kunnen en moeten zijn. Dat is nu het spijtige van de zaak.

Wij hadden het arrest van het Europees Hof kunnen aangrijpen voor een degelijk debat. Het tegendeel is echter gebeurd. Er is heel veel desinformatie gebracht. Voor al degenen die dit vandaag aan het volgen zijn, wil ik even uitleggen waarom dat arrest zo belangrijk is.

Het arrest kwam er na een klacht — en dit is belangrijk, zowel voor de uitzonderingsamendementen als voor het basisprincipe, collega Becq — van een van de lidstaten die op dat moment nog geen vrije keuze toeliet, met name Italië.

In 2006 waren Alessandra Cusan en Luigi Fazzo uit Milaan van plan hun dochter de achternaam van de moeder te geven omdat zij haar de lachwekkende familienaam van de vader wilden besparen. Zij die Italiaans kennen, zullen weten dat *fazzo* zakdoek betekent. De Italiaanse rechters waren het niet eens met de ouders, omdat het immers gebruikelijk en historisch gegroeid was om het kind naar de vader te noemen. Waar hebben wij dat vandaag nog gehoord? Nochtans bestaat er in Italië geen wettelijke verplichting om het kind naar de vader te noemen.

Die ouders zijn naar Straatsburg gestapt. Intussen heeft Italië hen de mogelijkheid gegeven — luister goed, collega's van CD&V — het kind een dubbele familienaam te geven. Volgens de rechters in Straatsburg is die tegemoetkoming echter onvoldoende als een echtpaar de wens heeft om het kind alleen naar de vrouw te noemen.

De hoogste Italiaanse rechtbank behandelde de zaak die de bijnaam “de zaak-zakdoek” kreeg, in 2006. De rechters van het Italiaanse hof stelden dat het een zaak was van het Parlement om de ongelijke behandeling van man en vrouw te beëindigen, ook qua naamgeving.

Dit voorjaar viel dan het uiteindelijk verdict bij het Europees Hof voor de Rechten van de Mens: als een kind uitsluitend de naam van de vader mag krijgen, is dat discriminerend voor de moeder; dat is de uitspraak. De consequentie van die uitspraak is dat een land geen voorkeur mag uitspreken voor één van beide seksen, niet in een uitzondering en niet in een principe. In de uitzondering doet deze meerderheid dat en in principe doet CD&V dat.

Mijnheer Jambon, ik was even afgeleid. Het wetsvoorstel van Inge Faes is exact hetzelfde als dat van deze meerderheid en waarover wij hier vandaag zullen stemmen. Toch zult u tegen stemmen, dat is een beetje vreemd.

45.54 Jan Jambon (N-VA): Mijnheer de voorzitter, ik wil even een misverstand uit de wereld helpen.

Het staat toch iedere verkozene des volks vrij om een wetsvoorstel in te dienen. Het is niet omdat één iemand een wetsvoorstel indient, dat dit heel de partij en heel de fractie vat.

Mevrouw Faes heeft een initiatief genomen waarvoor zij zelf verantwoordelijk is. Onze partij heeft andere inzichten ter zake. Dat is perfect legitiem.

45.55 Meyrem Almaci (Ecolo-Groen): Nu heb ik zo'n spijt dat ik mijn verslag van de commissie heb laten liggen! Nu hebt u het over de grond van de zaak, mijnheer Jambon. De N-VA heeft daar in de commissie heel veel rond gefietst. Nu hebt u het over de grond van de zaak en zegt u dat u het ten gronde niet eens bent met het voorstel. Dank u wel.

Op pagina 11 van het verslag staat: “Mevrouw Dumery kan zich wel vinden in het voorstel het kind automatisch de familienaam van de vader te geven indien er geen keuze wordt gemaakt of indien de ouders het over de naamgeving niet eens zijn.” Laten wij even verder gaan in het verslag. Als het amendement van de meerderheid is aangenomen om de dubbele familienaam te geven — het eerste deel van de vaudeville: de meerderheid amendeert het wetsontwerp in die zin dat bij uitzondering de dubbele familienaam kan worden gegeven — zegt mevrouw Dumery dat zij het met het vorige eens waren, maar met dit niet meer.

Nu moet u mij eens uitleggen hoe het volgende mogelijk is. Mevrouw Faes dient in de Senaat exact hetzelfde voorstel in als dat waarover wij vandaag stemmen; in de commissiebesprekingen in de Kamer zegt mevrouw Dumery dat zij het eens is met de grond van het wetsvoorstel op dat moment, maar niet meer nadat het geamendeerd is om de dubbele naam toe te kennen; vervolgens, als dat amendement wordt teruggedraaid, stemt zij tegen het nieuw amendement; uiteindelijk stemt u tegen het voorstel zoals u het zelf hebt neergelegd in de Senaat, maar waarvoor u pleitte in de Kamercommissie. *Il faut le faire !*

Dat gaat over de fond, mijnheer Jambon. De bochten van de N-VA zijn niet te tellen.

45.56 Jan Jambon (N-VA): Mevrouw Almaci, aan een wet zijn twee kanten.

45.57 Meyrem Almaci (Ecolo-Groen): Nu gaat het niet meer over de fond.

45.58 Jan Jambon (N-VA): Een wet heeft een boodschap. Een wet moet ook uitvoerbaar zijn.

Daarstraks heeft mevrouw Dumery heel duidelijk uiteengezet dat wij akkoord gaan met het principe dat hier is voorgesteld. Wij willen echter de kramakkingheid van voorliggende wet niet op ons geweten hebben. Dat is de enige reden waarom wij het ontwerp niet zullen goedkeuren. U kunt zoeken wat u wil. De reden waarom wij het ontwerp niet zullen goedkeuren is dat er veel te veel technisch-legistische bezwaren tegen de voorliggende wet zijn.

45.59 Meyrem Almaci (Ecolo-Groen): Mijnheer de voorzitter, collega's van de N-VA, soms hoeven wij niet te zoeken wanneer het zo overduidelijk is dat het pijnlijk wordt.

Mijnheer Jambon, dat is immers het punt. Vijf minuten geleden werpt u op dat het om de grond van de zaak gaat en dat mevrouw Faes ter zake alleen staat. Wanneer daarna blijkt dat mevrouw Dumery over de grond van de zaak heeft gedebatteerd, begint u over andere elementen. Dat is bijzonder pijnlijk.

(...): (...).

45.60 Meyrem Almaci (Ecolo-Groen): Collega, ik denk het niet. Indien immers één fractie in de commissie heel consequent heeft gehandeld, is het wel onze fractie geweest. Het Vlaams Belang heeft ons daar nog op aangesproken, hoewel het heel duidelijk is dat ons maatschappijbeeld echt wel fundamenteel verschilt.

In het arrest hebben de rechters in Straatsburg gesteld dat het niet voldoende is om, wanneer een echtpaar de wens heeft het kind alleen naar de vrouw te noemen, in de dubbele familienaam te voorzien. U merkt meteen ook het probleem met de uitzondering die nu in de wet aanwezig is en waarmee u het eerder eens was.

Collega's, de uitleg over de reden waarom is dat er de voorbije weken ontzettend veel desinformatie is geweest. Het helpt ons ook weg te gaan van de polemiek die sommigen tijdens de bespreking maar al te graag hebben opgepookt. Het houdt ons tevens weg van alle drogredenen die in het debat de kop opsteken.

Eerst en vooral maakt de uitspraak van het Europees Hof duidelijk dat het niet om een futiliteit gaat. Het gaat om gelijke rechten voor beide ouders, waarbij de wetgever geen van beide boven de andere stelt.

Mevrouw Becq, de wetgever stelt geen van beide boven de andere en beslist dus niet in de plaats van de ouders wiens naam eerst moet komen of moet worden gegeven. Het uitgangspunt van voorliggend wetsontwerp komt daaraan tegemoet. Ouders komen zelf overeen hoe zij hun kinderen zullen noemen. Er is keuzevrijheid qua voornaam, qua familienaam komt die er ook.

De enige fundamentele vraag die rest is wat er moet gebeuren bij onenigheid. Wij delen uw mening dat ook op dat vlak de gelijkheid had moeten worden volgehouden. In de ons omringende landen bestaat een systeem van alfabetisch werken of met loting werken. Dat is niet in het ontwerp meegenomen. Zelfs de dubbele familienaam is niet meegenomen.

Collega's, het hele politieke schouwspel over die uitzondering is absoluut schabouwelijk. Het doet ons land en het Parlement oneer aan. Het gaat immers om een uitzondering, iets wat niet vaak zal voorkomen. Het zal voorkomen en moet worden geregeld, maar het is een uitzondering. Het is een uitzondering die volgens ons ook niet zal standhouden in haar huidige vorm.

Wij zijn bijzonder consequent geweest omdat wij de vrije keuze en de gelijke behandeling altijd hebben aangehouden, ook voor de uitzondering. *We expect that this exception will selfdestruct.* Zij komt immers niet tegemoet aan de eis van het Europees Hof.

Een andere reden is dat wij tegelijkertijd in de Senaat debatteren over mee-ouderschap voor halebikoppels. Waarom is dat belangrijk? Ik geef het voorbeeld van een koppel met twee ouders van hetzelfde geslacht – twee mannen of twee vrouwen – die evenwaardig zijn als ouders. Wie is dan de vader in zo'n koppel? Als dat voorstel wordt goedgekeurd – wij zijn daar grote voorstanders van – ziet u meteen dat er een probleem is met het voorliggende ontwerp en dat het zal moeten worden aangepast.

Het is onze verwachting, mevrouw Becq, dat iemand in dat dossier naar de rechtbank stapt. Collega Brems heeft daarnet gezegd dat zij daarvoor zeer graag het voorbereidende werk zal doen. Het kan ook zijn dat de

tekst sowieso moet worden aangepast gezien de evolutie in een ander dossier dat wij ten volle steunen.

Ook daarvoor is vanuit de meerderheid een amendement ingediend en ook daar zorgen de politieke spelletjes ervoor dat het dossier verzandt. Ook daar is het onduidelijkheid troef, terwijl ook dat dossier dat niet verdient. U hebt de kans om ten minste dat nog recht te trekken. Ik hoop dat u dat doet.

Het is maar de vraag welke positie CD&V, N-VA, Open Vld en alle andere partijen die de uitzondering genegen zijn, zullen innemen.

De uitzondering die gisteren is goedgekeurd doorstaat volgens ons de toets van de wettelijkheid niet en doorstaat volgens ons ook de toets aan het andere wetsontwerp niet. Het is de uitzondering die volgens ons zal sneuvelen. Het gevolg is dat het basisprincipe waaraan wij veel belang hechten overeind blijft. Het loont de moeite dat dit overeind blijft.

Een tweede zaak die wij de voorbije maanden veel hebben gehoord tijdens de debatten is het respect voor tradities.

Geachte collega's, ik ben het oneens met zij die beweren dat wat wij nu doen de beschaving en de *way of life* van veel mensen zal bedreigen. Integendeel, wat wij nu doen laat de mensen die de traditie van naamgeving volgens de vader willen behouden het volle recht om dat nog steeds te doen. Inderdaad, zij die dat wensen kunnen er nog steeds voor opteren om enkel de naam van de vader door te geven. Ze doen dat dan na erover nagedacht te hebben; dat is het verschil. Ze doen het niet omdat de wetgever zegt dat het moet. Het kan, deze wet dwingt niemand tot iets. Ze is niet tegen de naam van de vader. Ze is vooral vóór: vóór de vrije keuze, vóór het zelfbeschikkingsrecht van ouders. Zoals ik al heb gezegd, ik kies voor zelfbeschikking in plaats van bevoogding door een overheid. Dit laat ook toe in te gaan op actuele vragen zoals de wens van koppels om de moedersnaam mee te kunnen geven. Wij hebben er als fractie het volste vertrouwen in dat ouders, net zoals bij het geven van de voornaam, net zoals bij het maken van belangrijke opvoedingskeuzes, zullen uitgaan van het beste voor hun kind, in plaats van hun eigenbelang.

Een derde argument dat aangehaald wordt in de debatten is het idee dat door deze bespreking andere en belangrijkere dingen op de plank blijven liggen, ook wat de gelijkheid van man en vrouw betreft. Sommigen hebben dat ook aangehaald.

Collega's, de behandeling van deze wet betekent geenszins dat wij andere dossiers over gelijkheid niet belangrijk vinden. Ik wil de debatten over de quota maar even in herinnering brengen. Niets is minder waar. Ik heb voor de discussie over deze wetgeving gependeld tussen drie commissies die allemaal heel belangrijke wetsontwerpen behandelden. De voorbije weken hebben wij in dit gremium tientallen bijzonder verregaande wetten goedgekeurd. In de voorbije jaren kwamen ook wetten tot stand die vrouwen disproportioneel hard treffen. Wij vonden toen als fractie bijzonder weinig medestanders inzake gelijke rechten, de rechten van vrouwen, alleenstaande moeders en gepensioneerden.

Ik wil vandaag toch gezegd hebben dat zij die in dit Parlement vlotjes de beperking van de uitkeringen in de tijd goedkeuren, recent nog wat het overlevingspensioen van achterblijvende echtgenotes betreft, vandaag willens en wetens heel wat vrouwen in de armoede duwen. Hetzelfde geldt voor hen die het systeem van tijdskrediet aanvallen, waarvan vooral vrouwen gebruikmaken om de combinatie arbeid/gezin te kunnen volhouden of de zorg voor een ziek familielid op zich te kunnen nemen. Het was onze collega Wouter De Vriendt die als enige wees op de disproportionele mate waarin vrouwen worden getroffen door de asociale maatregelen van deze regering, daarin overigens opgejaagd door N-VA. Dat deel van het verhaal wordt vandaag niet verteld en wordt heel gemakkelijk weggemoffeld.

Voor ons is het opkomen voor gelijke rechten niet iets waarop wij met dit wetsvoorstel zijn gekomen of iets dat wij het ene moment wel en het andere moment niet steunen, al naargelang wat ons het beste lijkt ten opzichte van de publieke opinie. Net zoals met dit wetsontwerp zijn wij, wat dat betreft, over de hele lijn consequent geweest.

Wat mij in dit verhaal vooral is opgevallen, is dat de tegenstanders van vooruitgang op het ene moment schermen met de praktische zaken en op het andere moment met de zogenaamde futiliteit van dit dossier en vervolgens vlotjes overgaan naar de gevaren voor ruzie bij de gezinnen en, bij uitbreiding, voor onze tradities. Sommigen hebben gezegd "noem mij dan maar conservatief". *Il faut le faire*.

Collega's, ik geloof in de mensen en in hun gezond verstand. Ik geloof niet dat gezinnen *en masse* zullen uiteenvallen door het goedkeuren van dit ontwerp en de statistieken uit het buitenland bevestigen dat. Tegen al wie schermt met negatieve reacties wil ik het volgende zeggen. Informeer de mensen en stop met de negatieve polemië. De keuze wordt gewoon uitgebreid, niets wordt afgepakt of verboden. Dit is een logische evolutie in Europa, waarin wij stilaan de uitzondering vormen. In de realiteit van vandaag, met veel alleenstaande ouders en nieuw samengestelde gezinnen, is dit voor hen een vooruitgang.

Het klopt dat deze wet nog heel wat praktische uitwerking nodig heeft om werkbaar te zijn op het terrein. Wij delen die bekommernis wel degelijk. Ook wij stellen ons ernstige vragen bij de modaliteiten. Er werden door de Vlaamse Vereniging voor Ambtenaren en Beambten van de Burgerlijke Stand verschillende terechte vragen gesteld over de noodzaak aan concrete richtlijnen voor de beambten, voor de situatie in geval van adoptie. Wij delen die bekommernissen. De minister verwees naar een omzendbrief die hierop antwoord moet bieden. Wij dringen aan op een snelle en efficiënte procedure en betreuren dat die terechte vragen niet werden voorbereid.

Collega's, het mag duidelijk zijn dat wat hier voorligt niet ons ideaal is wat betreft de vrije keuze van familienaam. Wij hebben kansen gemist om draagvlak te creëren, om duidelijke modaliteiten uit te werken en om volledige neutraliteit te realiseren, ook in die uitzonderlijke gevallen waar ouders niet overeenkomen. Collega's van CD&V, dat blijft een uitzondering en daarvoor gooi ik een principe niet overboord.

Het schouwspel van de voorbije weken is niet voor herhaling vatbaar. Het is het Parlement onwaardig. Het bochtenwerk, de voortdurende wisseling van standpunten, toont aan dat sommigen liever politieke spelletjes speelden dan een eerlijk en fundamenteel debat tot het einde te voeren. Wij betreuren dat.

45.61 Daphné Dumery (N-VA): Mevrouw Almaci, dat wij het niet met elkaar eens zijn, verbaast mij niet. Ik deel wel uw bekommernis dat deze wet niet goed is. Ik weet dat dit onderwerp later zal terugkomen.

Is het dan niet beter dat wij dit debat in een volgende legislatuur goed voeren zodat de details opgelost raken en er uiteindelijk een goede wetgeving komt in plaats van er nu over te stemmen? U bent blijkbaar tevreden met wat voorligt. Wij kunnen het niet goedkeuren omdat wij niet tevreden zijn met wat voorligt. Dit is te belangrijk. Reparaties aan wat voorligt, vinden wij eigenlijk niet mogelijk.

Vandaar dat ik u de vraag stel of het niet beter is dit debat nu te sluiten en later te heropenen om het fatsoenlijk te voeren en alles dan door te spreken?

45.62 Meyrem Almaci (Ecolo-Groen): Mevrouw Dumery, ik zou geneigd zijn "ja" te antwoorden op uw vraag als de positie van de N-VA in dit dossier niet zo onvoorstelbaar ondoorzichtig geweest was en als wij niet al 15 jaar hadden moeten wachten op vooruitgang in dit dossier. Onze fractie heeft de overweging gemaakt dat de uitzondering ook kon sneuvelen en dat de praktische modaliteiten dan later zouden komen. Wij doen liever nu een stap vooruit dan opnieuw door de mist van de geschiedenis uit te kijken naar wanneer een volgende meerderheid eventueel een standpunt ontwikkelt over de richting die moet worden gekozen.

U hebt gezien hoe het debat is verlopen. U hebt er zelf enkel mist aan toegevoegd, moet ik zeggen. De grote vraag is of de volgende regering het onderwerp weer zou oppikken. Weet u hoeveel tijd er voorbijgegaan is sinds de vorige poging, toen het hier besproken is maar net niet goedgekeurd werd? Twaalf jaar, mevrouw Dumery, van 2003 tot 2014. Twaalf jaar!

Sorry, mevrouw, maar deze kans laten wij niet schieten omdat uw fractie nog niet weet wat zij wil en de populistische toer opgegaan is en ook niet omdat er ruzie is binnen de meerderheid of omdat er elementen inzitten die de tand des tijds toch niet zullen weerstaan. Hier wordt een reuzenstap vooruit gedaan, en eindelijk zal België bij de landen horen die hiervoor een oplossing hebben, die naam waardig. Daarom zullen wij nu voor stemmen, en niet nog eens 12 jaar wachten.

45.63 Sonja Becq (CD&V): Mevrouw Almaci, misschien heb ik u niet goed begrepen, maar dat de man in het koppel altijd kan zeggen dat hij niet akkoord gaat en dat de vader dus een vetorecht heeft, dat vindt u eigenlijk een futiliteit? U gaat daarover, u hebt daarmee geen enkel probleem? De naam van de moeder kan altijd opzijgeschoven worden. U vindt dat een futiliteit? Dat heb ik toch goed begrepen?

45.64 Meyrem Almaci (Ecolo-Groen): Zopas heeft CD&V in al het tumult verschillende keren geroepen dat

er geluisterd moest worden. U hebt niet geluisterd.

Ik heb gezegd dat wij een fundamenteel probleem hebben met die uitzondering, maar dat het een uitzondering is. Op het einde moet de afweging gemaakt worden of de regeling in 90 % en meer van de gevallen een vooruitgang betekent. Dat is het geval. Ik ga niet akkoord met een voorstel waarin CD&V voor de mensen bepaalt dat zij per definitie de naam van de vader en de moeder moeten kiezen – dat houdt juridisch geen stand en het is ook mijn filosofische overtuiging niet –, om dan in de tweede generatie te zien dat die naam van de moeder eraf valt. Wat voor schijnbaarheid is dat? Dan is heel uw voorstel weg.

Zodra men tegen uw voorstel naar het Europees Hof trekt, zal men gelijk krijgen. Ik verwijs naar het arrest dat ik daarnet heb voorgelezen. Misschien is het de moeite om het eens te lezen. Het feit dat de naam van de moeder niet kan worden doorgegeven, is een discriminatie. Wat bepaalt het voorstel van CD&V? Dat de naam van de moeder niet kan worden doorgegeven. U verliest volledig. Hier verliezen wij een uitzondering en zetten wij een stap vooruit. De winst is toch duidelijk? Wij zijn consequent. CD&V probeert zich het imago aan te meten van redder van de vrouwen, terwijl zij in de tweede generatie zelfs niet meer zullen bestaan. // *faut le faire*.

45.65 Sonja Becq (CD&V): Ik vrees een beetje dat de vrouwen in de eerste generatie niet meer zullen bestaan, maar ik had een andere vraag.

45.66 Meyrem Almaci (Ecolo-Groen): Dat is paniekzaaijerij en populisme.

45.67 Sonja Becq (CD&V): Hoe kunt u nu zeggen dat er in 90 % van de gevallen een vooruitgang is, als in Frankrijk in 90 % van de gevallen de naam van de vader gegeven wordt?

45.68 Meyrem Almaci (Ecolo-Groen): Dat is desinformatie. U moet erbij zeggen dat het daar gaat over de vrije keuze tussen de vier mogelijkheden. De mensen kiezen dan vrij om de naam van de vader geven.

Voor alle duidelijkheid – ik heb het daarnet al gezegd, geachte collega's: ik heb daarmee geen problemen. Ik vind namelijk dat mensen die die traditie willen volgen, dat perfect moeten kunnen. De andere groep heeft voor het eerst de mogelijkheid, die men bij ons niet heeft, om verder te gaan dan het bevoogdende principe van CD&V, waarbij de naam van de andere partner, in dit geval de vrouw, verdwijnt. Het spijt mij, maar in dat soort categorie wil ik niet terechtkomen.

Men heeft ten minste bewust kunnen kiezen en nadenken. Als een koppel dan voor een traditie kiest, wie ben ik om daar tegen te zijn?

45.69 Sonja Becq (CD&V): En de terugvalpositie?

45.70 Meyrem Almaci (Ecolo-Groen): Laat ze doen! Dat is het verschil tussen u, collega's van CD&V, die mensen iets wil verplichten en in een bepaald carcan wil duwen, en anderen, die de zaken laten gebeuren zoals de mensen dat zelf willen.

Als een koppel volgens de traditie de naam van de vader wilt geven, laat dat dan gebeuren. Wat dan nog? Het komt mij niet toe om dat te beoordelen en eigenlijk vind ik dat het ook u niet toekomt. U vindt zelf echter van wel en daarin verschillen wij fundamenteel van mening.

Mijnheer de voorzitter, collega's, ik rond mijn betoog af. Hoewel het nu voorliggend wetsontwerp onvolmaakt is – dat hebt u goed gehoord –, is het fundamenteel principe erin onze steun waard. Er liggen twee wegen voor, die ik uitgelegd heb. Al de rest zijn veel praatjes voor de vaak.

U moet kleur bekennen. Wij zullen in ieder geval kleur bekennen door voor het ontwerp te stemmen, omdat het per definitie de keuzevrijheid uitbreidt. Weliswaar hebben wij grote bedenkingen omtrent de gang van zaken, de uitzonderingsregeling en de modaliteiten, maar wij zijn voorstander van het principe dat voor de overgrote meerderheid van onze burgers, voor ouders, zal gelden, namelijk dat van de vrije keuze.

45.71 Olivier Maingain (FDF): Monsieur le président, madame la ministre, je croyais que ce débat aurait pu connaître un climat plus favorable. Sans doute que le climat préélectoral n'est pas indifférent à la manière

dont la majorité gouvernementale se divise lamentablement sur cette question. On se demande d'ailleurs quel est le nom du gouvernement. Turtelboom-Di Rupo? De Crem-Milquet? Vande Lanotte-Reynders? Je ne sais plus quel est le nom de ce gouvernement, je ne sais plus comment il faut le composer, tant cette majorité est en train de révéler ses véritables faiblesses!

On aurait pu espérer qu'à tout le moins, la majorité garde une certaine cohérence. En temps normal, pour une majorité qui se divise sur un projet de loi gouvernemental, le gouvernement a deux choix. Soit il retire son projet, soit il va présenter sa démission. C'est la logique parlementaire d'une majorité gouvernementale! Bien entendu, ici, dans ce gouvernement évanescent, tout est permis. Cette majorité est en train de terminer assez lamentablement sa législature.

J'ai déposé une proposition de loi en son temps pour rencontrer ce que nous rappellent la jurisprudence de la Cour européenne des droits de l'homme et le Conseil de l'Europe: l'égalité parfaite entre homme et femme pour l'octroi du nom aux enfants. Mais ce projet de loi-ci est une illusion d'égalité! C'est même le projet le plus rétrograde que je connaisse en matière de rapports entre père, mère et enfant! Ce projet dit explicitement que le père a un droit de veto quant au nom de famille de ses enfants!

(...): (...)

45.72 Olivier Maingain (FDF): Non! La réalité discriminante, vous la renforcez par votre projet de loi! Car, qu'en ce début de XXIe siècle, vous osiez écrire dans une loi que le père a le pouvoir du dernier mot...

Monsieur Bacquelaine, que ça vous plaise ou non, votre fausse liberté est un arriérisme lamentable par rapport à l'exigence de la Cour, pas par rapport à la loi actuelle, par rapport à l'exigence de la parfaite égalité entre homme et femme pour le patronyme.

Et en ce début de XXIe siècle, vous avez le culot d'écrire dans une loi que le droit de veto du père, le pouvoir du dernier mot, peut l'emporter dans la relation entre homme et femme au sein d'un couple et à l'égard de l'enfant. Je n'ai jamais connu un tel pas en arrière par rapport à l'exigence de l'égalité homme-femme.

Vous n'avez pas eu le courage de faire ce qu'il fallait faire, de dire qu'obligatoirement, par la force de la loi, le nom de l'enfant était nécessairement composé du nom du père et de la mère ou inversement. C'est cela la vraie égalité homme-femme! C'est cela, quand il veut vraiment atteindre un objectif, que doit faire le législateur, et non de dire "Liberté, liberté!" pour finalement laisser les choses en l'état parce que ce sera le plus souvent la lâcheté d'un des conjoints qui s'imposera à l'autre. Et donc vous créez et une fausse liberté et une fausse égalité.

Alors évidemment, vous venez invoquer, pour laisser cette fausse liberté, le fait qu'à la troisième, quatrième, cinquième génération, il faut encore pouvoir composer le patronyme de l'enfant à sa guise pour qu'il ait la chance peut-être de se souvenir de l'aïeule ou du trisaïeul dans sa généalogie.

Mais la vérité, monsieur Bacquelaine, comme ceux qui vont voter ce projet de loi, c'est que la véritable égalité, c'est à la première génération qu'il faut la vivre! C'est dans le rapport entre l'enfant et ses parents à la première génération, et pas à la cinquième ou à la sixième génération, sous prétexte qu'il faut pouvoir retrouver le nom de la trisaïeule qu'on aurait éventuellement oubliée.

Quelle lâcheté! Vous n'avez pas rencontré les objectifs du Conseil de l'Europe! Vous n'avez pas rencontré les objectifs de la Cour européenne des droits de l'homme. Vous avez simplement trouvé une fois de plus, comme trop souvent dans cette fausse majorité, une fausse solution pour tenter de vous donner bonne conscience, alors qu'en réalité, vous ne faites qu'un mauvais travail législatif!

45.73 Eva Brems (Ecolo-Groen): Mijnheer de voorzitter, collega's, het is inderdaad een beschamende vaudeville geweest, maar ik zal daarop niet te veel ingaan, om het kort te houden. Ik wil benadrukken dat ik persoonlijk en ook in naam van mijn fractie al bij al oprecht blij ben dat wij vandaag over deze wet zullen stemmen en ik zal uitleggen waarom.

Er wordt gezegd dat weinig mensen op deze wet zitten te wachten en in Frankrijk blijkt inderdaad dat 82 % van de kinderen nog steeds de naam van de vader krijgt en dat dus slechts 18 % gebruikmaakt van de keuzenvrijheid. Is 18 % weinig? Als u het mij vraagt, er zijn in dit Parlement niet veel fracties in de positie om

18 % weinig te vinden, maar liefst tien partijen in dit halfroond vertegenwoordigen minder dan 18 % van de bevolking van het relevante landsgedeelte. Niettemin halen wij, terecht, alles uit de kast, reeds vier jaar lang, om die mensen en hun belangen te vertegenwoordigen. Dus, nee, zo weinig is dat eigenlijk niet; 18 % is een belangrijk deel van de bevolking, waarvoor men zijn best moet doen.

Los van die aantallen is het sowieso een belangrijke wet. Er werd reeds gesproken over het Europees Hof voor de Rechten van de Mens, ik kan daarover uren doorgaan, maar ik zal dat niet doen. Het is belangrijk dat wij hier vandaag een discriminatie zullen wegwerken en onze wetgeving in de lijn van het verdrag zullen brengen.

Nog belangrijker, voor mij dan, is dat deze wetswijziging vandaag de voltooiing betekent van een evolutie in het familierecht, van een rechtstak die niet alleen de uitdrukking was van een patriarchale samenleving maar die de patriarchale samenleving ook in stand hield, naar een rechtstak die steunt op gelijkheid en autonomie. Want daarover gaat het hier, over autonomie en keuzevrijheid, dat is de kern van emancipatie. Het gaat er niet om een mannelijk model te vervangen door een vrouwelijk model of verplichte eenheidsworst van identiek samengestelde namen. Nee, het gaat erom dat wij als gelijke en vrije burgers en als vrije en gelijke partners in een relatie de familienaam van ons nageslacht kunnen kiezen.

Collega's, ons Burgerlijk Wetboek kwam tot stand in het begin van de 19de eeuw onder Napoleon, een man die over de vrouwen zei: "La nature a fait de nos femmes nos esclaves." In zijn visie was de macht van de man over de vrouw en over zijn gezin zonder meer een pijler van maatschappelijke orde of om het met de woorden van rechtshistoricus Dirk Heirbaut te zeggen "elke huisvader werd een kleine Napoleon." Zo werd een stelsel gecreëerd waarin een gehuwde vrouw handelingsonbekwaam was en alleen de vader het gezag had over de kinderen.

Pas in 1976 amendeerde men het Burgerlijk Wetboek en stelde men: "Het huwelijk wijzigt de handelsbekwaamheid van de echtgenoten niet." 1976 is bij wijze van spreken gisteren, ik was toen zeven jaar, de meesten hier aanwezig zijn geboren op een ogenblik dat onze moeders nog geen gelijke rechten hadden binnen het huwelijk.

Dat patriarchale stelsel van Napoleon is maar heel traag en heel recent afgebouwd. Wat wij vandaag doen, is het voltooiën ervan.

45.74 Steven Vanackere (CD&V): Mevrouw Brems, u zegt dat er iets wordt voltooid. Wij zullen hierover straks stemmen. Er komt hiermee ook een vetorecht voor de papa. U kunt toch echt niet beweren, na alles wat u hebt verteld over Napoleon en daarvoor, dat u hiermee iets voltooit?

U stemt hier van ganser harte mee in en meent dat hiermee iets wordt voltooid, maar u geeft hiermee aan een van beide partners, de man, een vetorecht. Noem dit toch geen voltooiing. Ik heb een aantal van uw collega's van Groen horen zeggen dat zij genoeg nemen met het mindere kwaad. Vervolgens kwam er een lange uitleg en werd de schuld op de meerderheidspartijen geschoven. U gaat dit echter wel goedkeuren.

Mevrouw Brems, als ik u dan hoor spreken van een voltooiing dan breekt mijn klomp. Dit wil dus zeggen dat het met deze wet voor u goed zal zijn.

45.75 Eva Brems (Ecolo-Groen): Nee, mijnheer Vanackere.

45.76 Carina Van Cauter (Open Vld): Collega Vanackere, mijn klomp breekt wanneer ik u nu hoor pleiten voor een volledige keuzevrijheid. In de commissie hebt u wel een amendement goedgekeurd waardoor, bij gebrek aan een keuze, de dubbele naam wordt toegekend aan het kind. Vervolgens wil u echter niet tot de finish gaan en zult u zich bij de eindstemming onthouden. Dat begrijp ik absoluut niet meer!

45.77 Steven Vanackere (CD&V): Wanneer men een vervelend argument hoort, moet men de redenering blijkbaar nog eens omdraaien.

Ik heb gewoon geluisterd naar mevrouw Brems die het had over de voltooiing van een systeem. Ik probeer de logica te begrijpen van zij die dit systeem willen invoeren. Als men voltooiing zegt, bedoelt men eigenlijk dat dit niet meer kan worden verbeterd. Ik stel vast dat in het voorliggende wetsontwerp een vetorecht zit. En

nee, dat vetorecht zat nooit in het voorstel van CD&V.

Ik weet dus niet precies wat u mij vertelt als u beweert dat ik voor keuzevrijheid pleit. Net zoals de heer Maingain daarnet op een excellente manier deed, pleit ik ervoor dat de wetgever zijn verantwoordelijkheid opneemt en zelf een regeling uitwerkt waarin de rechten van de papa's en de mama's op een correcte manier worden bepaald, en waarbij men niet aan de private situatie overlaat om daarover keuzes te maken.

U hoort mij niet zeggen dat wij voor de perfecte grote keuzevrijheid zijn. U bent daarvoor. Draai het niet om. Wij willen dat de wetgever een duidelijk systeem maakt waarin de rechten van de moeder ook worden gerespecteerd. Die worden gerespecteerd door ervoor te zorgen dat wij in het geval van twijfel of een niet-akkoord zeker weten dat de naam van de mama ook meegaat in de dubbele naam.

45.78 Eva Brems (Ecolo-Groen): Als voltooiën voor u betekent dat de wet perfect is, goed, dan had ik moeten zeggen dat wij bezig zijn naar voltooiing toe te werken. Ik zal het zo formuleren.

In elk geval, wat u wil doen, is nog een halve Napoleon in de wet houden, terwijl wij hem er helemaal uit willen krijgen. Wij willen vrouwen ook de kans geven om hun naam aan hun kind te geven.

Er zijn best wel wat juristen in deze assemblee. Velen van u lezen misschien de *Juristenkrant*. In 2010 heeft men een wedstrijd georganiseerd, waarbij het meest verwerpelijke wetsartikel moest worden gevonden. Mijn collega, Gerd Verschelden van de UGent, heeft die wedstrijd toen gewonnen met zijn voordracht van het artikel dat wij hier vandaag gaan hervormen, artikel 335, eerste lid van het Burgerlijk Wetboek, precies om die reden. Gerd Verschelden noemde dat een anachronisme en een norm die vrouwen als tweederangsburgers beschouwt. Dit meest verwerpelijke federaal wetsartikel is inderdaad het laatste restje Napoleon in ons Burgerlijk Wetboek.

Ja, ik betreur het dat wij dit niet op een perfecte manier kunnen doen. Dat spijt mij heel erg, maar toch, verdorie, wat wij vandaag gaan doen is wel heel belangrijk in dat historisch perspectief dat ik net heb geschetst. Het patriarchaal model bannen wij bijna helemaal uit.

Sommigen in onze samenleving, niet alleen in dit Parlement, vinden dat allemaal nergens voor nodig. Het mooie van deze wet is dat ze niemand tot iets verplicht. Dat is een wet die past in een pluralistisch kader, waarvan wij in dit land een mooie traditie hebben, die ruimte laat voor ieders wereldbeeld.

Veel mensen vinden het een mooie traditie dat de kinderen de familienaam van de vader dragen. Zij kunnen dat voortzetten. Als dat erin resulteert dat 90 % van de kinderen de familienaam van de vader draagt, dan is dat voor mij toch een heel groot verschil met de huidige situatie, want die naam zal dan het resultaat zijn van een keuze voor het overgrote deel van de gevallen en niet meer van een opgelegd patriarchaal model. Nogmaals, emancipatie gaat over keuzevrijheid en dat is het verschil. Men mag ervoor kiezen om een huisvrouw te zijn, men mag ervoor kiezen om zijn kinderen de naam van de vader te geven!

Sommigen in onze samenleving en in dit Parlement vinden de keuzevrijheid een probleem. In *De Morgen* van vandaag schrijft Sofie Mulders: "De grenzen zijn stilaan bereikt, wat kiezen betreft. Keuzestress maakt depressief."

Als boodschap aan de wetgever kan dat tellen. Regel alstublieft alles voor mij, want het is al moeilijk genoeg dat ik mijn cornflakes en televisiestation zelf moet kiezen. Zij voegt eraan toe dat de overheid haar burger geen dienst bewijst door het geven van deze keuze. Ik citeer: "De kans dat koppels ruziënd over straat rollen over de achternaam nog voor hun nageslacht ter wereld is gekomen, is reëel." Tja...

Wie kinderen krijgt, zal wel meer beslissingen moeten nemen dan de naam. Het begint al met de keuze om al dan niet kinderen te krijgen, hoeveel kinderen men krijgt en wanneer. Het gaat voort met levensbeschouwelijke keuzes, schoolkeuzes, het bedenken van regels over snoep, uitgaan, tv en internet. Alvast in mijn gezin zijn over die laatste twee elementen de onderhandelingen en discussies heel wat complexer en langduriger gebleken dan die over de dubbele familienaam. Daar was op vijf minuten consensus over.

Moet de overheid in de plaats van de burger al die dingen beslissen om hem keuzestress en partnerconflicten te besparen? Dat kan theoretisch. Er zijn een aantal landen waar men dat heeft geprobeerd, en nog altijd probeert. Dat is uiteraard niet wenselijk. Het is een absurd idee. Wij moeten

volwassenen als volwassenen behandelen.

Sommigen vinden het te complex worden als twee mensen met dubbele familienamen samen kinderen krijgen. Ik denk dat dat nogal relatief is. De meeste wetten die wij hier wekelijks goedkeuren, zijn heel wat complexer. Het blijft trouwens een systeem dat men in een paar zinnen kan uitleggen.

Ten eerste, men kan kiezen tussen de naam van de vader, van de moeder of van beiden. Men moet er geen andere namen bijhalen.

Ten tweede, het is beperkt tot één of twee namen, niet meer dan dat.

Ten derde, alle kinderen van dezelfde ouders dragen dezelfde naam.

Dat is toch niet ongelooflijk ingewikkeld.

Er is wel een smet op de nieuwe wet – wij hebben het er al over gehad – en dat is de regeling in geval van het ontbreken van keuze of conflict tussen partners. Het ontbreken van keuze zal niet veel voorkomen. Er zijn bij mijn weten ook geen gevallen van mensen die geen voornaam kiezen voor hun kind. Veel hangt af van de praktische organisatie, die uiteraard nog moet worden geregeld.

Er zullen ongetwijfeld een aantal gevallen van conflict zijn. Ik denk specifiek aan koppels waarvan de relatie is beëindigd vooraleer het kind ter wereld is gekomen, maar waarbij de ouders allebei betrokken willen zijn bij de opvoeding van het kind. De Raad van State had daar een heel goed genderneutraal voorstel voor: de dubbele familienaam en de volgorde wordt alfabetisch, bij loting of bij beslissing van de rechtbank bepaald. Het was echt een heel goed idee geweest om het zo te regelen. Dat ligt nu niet voor, wij betreuren dat.

Collega Almaci heeft al uitgelegd dat wij van mening zijn dat dit geen duurzaam element van de wet is. Ofwel zal het uit de wet worden verwijderd wanneer het lesbisch meemoederschap eindelijk wordt erkend, omdat het in het geval van twee moeders niet relevant is naar een vader te verwijzen en men dan iets anders moet bedenken, ofwel zodra iemand naar het Grondwettelijk Hof of het Europees Hof voor de Rechten van de Mens trekt. Ik heb al gezegd dat ik van ganzer harte hoop dat iemand dat gauw doet en ik zal daar heel graag aan meewerken.

Wij denken dus inderdaad dat die uitzondering discriminerend is en ik wil dat graag uitdrukkelijk in het verslag hebben staan, wat de juristen van het Grondwettelijk Hof alweer helpt wanneer zij de zaak voorbereiden. Ik denk inderdaad dat het een discriminatie is, in strijd met de Grondwet en in strijd met het EVRM, dat in geval van onenigheid tussen de ouders automatisch de naam van de vader wordt toegekend.

Die uitzondering vormt volgens ons echter een tussenstadium. De wet in zijn geheel is een zeer grote stap in de goede richting. De hoofdmoot van die wet steunen wij dan ook van ganzer harte. In naam van heel veel mensen die op deze wet zitten te wachten – zo zijn er wel degelijk heel wat – wil ik uitdrukkelijk ook de overgangsregeling toejuichen die het mogelijk maakt om aan minderjarige kinderen, dus aan kinderen die al geboren zijn, toch nog een andere familienaam te geven.

Mevrouw de minister, ik moedig u aan om heel spoedig werk te maken van die toepassingsmodaliteiten, zodat heel wat mensen hun naamfeestjes kunnen beginnen te plannen.

45.79 Laurent Louis (indép.): Monsieur le président, madame la ministre, chers collègues, c'est pitoyable, honteusement pitoyable! Depuis des semaines et depuis près de quatre heures, cet après-midi, des élus de ce parlement traitent d'un sujet primordial qui, à les écouter, va révolutionner le pays.

Est-il question de l'instauration du référendum en Belgique? Non! Est-il question de l'interdiction de l'usure au niveau bancaire? Non! Est-il question de la sortie de l'Union européenne et de l'euro? Non! S'agit-il de la remise en état de nos frontières ou d'une Banque nationale libérée des diktats de la finance mondiale? Bien sûr que non! S'agit-il de la création d'un parlement citoyen, avec des citoyens tirés au sort? Que nenni! S'agit-il de la sortie du nucléaire? S'agit-il de l'augmentation des allocations familiales? S'agit-il de l'instauration d'un salaire parental? Non, non, non! Trois fois non et encore non!

Depuis des semaines, nous tournons en rond sur une question fondamentale, à savoir le mode de transmission du nom à l'enfant. Doit-on donner à l'enfant qui naît le nom du père, le nom de la mère, le nom

des deux? Soyons fous! Pourquoi ne pas inventer un troisième nom par contraction du nom du père et du nom de la mère? Pourquoi pas? En effet, on est déjà en train de jouer au petit alchimiste en herbe, et on peut dire que l'on balbutie!

Voilà une question fondamentale qui intéresse les citoyens que je rencontre tous les jours dans la rue et qui se plaignent de voir leur frigo vide, leur compte en banque de plus en plus souvent en négatif à la fin du mois. Ces parents ne s'inquiètent pas du nom que porteront leurs enfants. Ils s'en foutent! Ils s'inquiètent pour ces derniers parce qu'ils ne savent pas comment ils vont faire pour payer leurs impôts, rembourser leurs crédits tout en leur offrant de la viande, des vêtements ou parfois même – et c'est beaucoup plus courant que vous ne le pensez – un toit. Voilà ce qui intéresse nos concitoyens!

Si ceux-ci étaient dans ce parlement, à la tribune réservée au public, s'ils étaient libres de dire ce qu'ils pensent et s'ils n'étaient pas contraints au silence par les services d'ordre, ils vous hueraient et vous jetteraient des tomates!

Le parlement est totalement déconnecté de la réalité. Vous parlez de sujets qui n'intéressent personne et vous laissez de côté l'essentiel, ce qui intéresse tout le monde.

Le débat de ce jour est stérile, puéril et fait honte à la politique. Vous pourriez dire que c'est moi qui fais honte à la politique. Je peux vous certifier que tous les citoyens dans la rue estiment que c'est vous qui faites honte à la politique. Vous avez abandonné le peuple et tous les jours, vous le confirmez au sein de ce parlement. Ce qui intéresse nos concitoyens, c'est le pouvoir d'achat, pas le nom de famille de leur enfant. Un enfant, vous savez, on l'aime, peu importe son nom!

Le gouvernement, une fois de plus, travaille dans la précipitation pour traiter d'un sujet qui n'est absolument pas prioritaire. Vous recherchez tout simplement une nouvelle loi symbolique à accrocher à votre chapeau avant les élections. Et vous recherchez la loi symbolique au lieu de prendre le temps de faire une bonne loi. À chaque fois, vous nous enfumez de parité, mais jamais personne au sein de ce parlement ne garantit l'égalité, qu'elle soit entre tous les citoyens ou l'égalité hommes-femmes. Vous faites véritablement n'importe quoi!

Ce que les parents veulent, c'est avoir assez d'argent que pour offrir une vie digne à leur enfant. Et là, vous ne faites rien, si ce n'est toujours nous imposer plus de taxes, plus d'impôts! Je trouve cela particulièrement honteux! Et par cette loi, comme celle que vous avez votée et qui permet d'euthanasier les enfants, vous vous attaquez à l'institution familiale, vous vous attaquez à la famille. Vous faites tout pour que nos enfants ne sachent plus d'où ils viennent. Mais c'est vrai qu'une députée socialiste en France avait dit que les enfants n'appartiennent pas aux parents, qu'ils appartiennent à l'État. Cela se comprend! Cela se comprend une fois de plus, puisque vous parlez de ce qui concerne les enfants, de ce qui concerne les familles sans jamais demander l'avis des personnes concernées. Ici, en outre, vous vous attaquez à la généalogie, ce qui est très grave!

Aussi, parce que cette loi est inutile, parce que vous n'avez même pas demandé aux parents ce qu'ils souhaitaient par référendum ... Je pense quand même que c'est ce que font les démocrates! Mais non, non, non, pas en Belgique! Les politiciens savent tout ce que les citoyens pensent. Pas question de les interroger!

Parce que vous estimez aussi être légitimes pour décider de ce qui ne vous regarde pas et parce que cette loi s'attaque de plein fouet à la filiation et à la famille, je voterai contre en vous rappelant que notre mission, votre mission est de vous occuper des problèmes du peuple et de les résoudre, de les résoudre surtout; pas de créer de nouveaux problèmes ou de niveaux clivages!

Cessez donc de perdre votre temps en futilités et occupez-vous enfin de ce que veulent les Belges qui, dans les rues de Charleroi, dans les rues du Borinage ou de Bruxelles, sont bien souvent en train de crever la bouche ouverte! Et vous ne les voyez pas!

En fait, ici, vous êtes trop protégés. Vous n'avez aucune connaissance de la réalité. Ce que vivent les citoyens vous est totalement étranger.

Pour le dire clairement, il est temps que les citoyens se choisissent enfin des élus qui les représentent.

45.80 Renaat Landuyt (sp.a): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, op algemeen verzoek

van mijn fractie geef ik even een uiteenzetting. Ik heb evenwel drie redenen die mij doen aarzelen om dat te doen.

Ten eerste, ik ben in de voorliggende materie en in alle andere materies een man, wat ter zake een risico is.

Ten tweede, iedere uiteenzetting die ik hier de komende dagen of weken geef, riskeert mijn laatste uiteenzetting voor de komende vijf jaar te zijn, wat mij bij de derde reden brengt.

Ten derde, de voorliggende problematiek verdient een beter debat.

Ik ben in alle bescheidenheid en met al mijn ervaring niet zeker of ik het debat op een beter niveau kan brengen. Niettemin doe ik een poging.

De basisstelling ter zake is dat er geen enkele andere methode bestaat om bij de keuze van de familienaam gelijkheid tussen man en vrouw te bekomen, dan door de vrijheid toe te staan. Zodra daaromtrent geen akkoord is, is er een probleem. Ieder alternatief is desgevallend mogelijks een toekomstig discussiepunt voor een hof voor de rechten van de mens, die de gelijkheid moet beoordelen. Ieder alternatief dat zich buiten de vrije keuze situeert, behoudt dergelijk risico.

In eerste instantie is het heel belangrijk dat wij maatschappelijk de keuze voor de vrijheid maken. Zij die tegen de idee zijn dat de ouders niet in onderling overleg kunnen kiezen welke familienaam zij aan hun kinderen geven, zijn mensen die geen vertrouwen in hun medemensen hebben.

Wij maken hier een maatschappelijke keuze. Wij stappen steeds verder weg van het oorspronkelijke systeem van 1804-1809. Wij evolueren naar een maatschappij waarin wij vertrouwen in het individu hebben.

Op dit vlak is voorliggende tekst een heel belangrijke tekst en een heel belangrijke maatschappelijke stap die wij hier zetten.

Wat gebeurt er indien er geen akkoord is? Die vraag is het enige discussiepunt dat wij hier kunnen hebben.

Stel u voor dat wij in geval van niet-akkoord voor een alternatief kiezen, namelijk voor de naam van de vrouw. We zouden dan kunnen zeggen dat de vrouw een vetorecht heeft.

Stel u voor dat we kunnen kiezen voor eerst de naam van de vrouw en dan de naam van de man. Dan zouden we kunnen spreken van een mogelijke discriminatie omwille van een vetorecht, omdat één van de twee namen minstens op de eerste plaats zou kunnen komen.

Mochten we de namen boven of onder elkaar kunnen zetten, dan nog zouden we discussiëren over wie bovenaan of wie onderaan moet staan. Met andere woorden, ook deze keuze...

(...): (...)

45.81 **Renaat Landuyt** (sp.a): Ik heb u gezegd dat het altijd enig risico is als u aan mij vraagt om het debat op een hoger niveau te brengen, omdat men altijd op twee niveaus kan lezen.

Terugkerend naar de fundamentele stelling: er is geen systeem mogelijk, opgelegd door de wetgever. Een keuze door de wetgever gemaakt, houdt altijd het risico in dat het in dezen een discriminatie zou kunnen zijn. Wat is het alternatief? Een verschrikkelijk alternatief. U moet zich de situatie in vele gezinnen voorstellen, waar men ruzie maakt omwille van de familienaam. Laten we er van uitgaan dat dit een relatief kleine groep zou kunnen zijn. Laten we er van uitgaan dat we vertrekken vanuit een positiever mensbeeld en van een positiever beeld van partners onder elkaar. Als er geen akkoord is, dan heeft men maar één alternatief. Als men geen keuzes wilt maken, maakt de wetgever een keuze, met het risico van discriminatie. Wil men dat vermijden, zonder dat ik weet of dit de goede weg is, moet men daarvan een procedure voor een rechter maken. Ik denk niet dat we vandaag deze maatschappelijke keuze willen maken.

De vandaag voorliggende tekst zet de juiste stap naar vrije keuze, met maatschappelijk het minste risico door bij gebrek aan akkoord het oude systeem te behouden. Maatschappelijk is dit het kleinste risico. Laten we hopen dat de wereld inderdaad bestaat uit partners die een kind krijgen en die ook nadien overeen blijven komen.

45.82 Minister **Annemie Turtelboom**: Mijnheer de voorzitter, beste collega's, aan het einde van het debat wil ik heel graag een synthese maken, tot de feiten terugkeren en trachten een perspectief aan te reiken voor de toekomst.

Wat houdt het wetsontwerp in?

Vandaag is het ons systeem dat men alleen de naam van de papa kan doorgeven. Dat is het systeem sinds de Franse revolutie en de invoering van de burgerlijke stand.

Wat willen wij nu invoeren?

Wij willen er nu voor zorgen dat een kind nog altijd de naam van de papa kan krijgen en daar voegen wij twee keuzemogelijkheden aan toe: de naam van de mama of de dubbele naam wanneer ouders dat willen, in een volgorde die ze zelf kunnen kiezen. Wanneer er geen keuze is, heeft Duitsland beslist om daar een familierechtbank over te laten oordelen. Dat vond ik echter eigenlijk geen verstandig idee. Daarom zeggen de meeste van onze buurlanden dat, als men niet kiest, het de naam van de vader wordt. Zo gebeurt dat in de meeste Europese landen en zo doen wij het ook.

Tot slot, zeggen we dat er eenheid moet zijn in de familie. Wanneer men gekozen heeft, is dat de keuze die men maakt voor alle kinderen van het gezin. We hebben uiteraard ook overgangsbepalingen. Ouders kunnen gedurende een bepaalde periode als ze alleen minderjarige kinderen hebben, ook de naam van die kinderen nog veranderen. Ik kan u niet zeggen hoeveel mails ik daarover al gekregen heb. Dat is het huidige systeem en dat is het systeem dat wij voorstellen. We behouden het huidige systeem en we voegen er twee keuzemogelijkheden aan toe.

Collega's, tijdens het parlementair debat en de hoorzittingen die er geweest zijn, zowel in deze legislatuur als de vorige, waren nagenoeg alle politieke partijen, op een na, het eens over de analyse. Dat ziet men in de talrijke wetsvoorstellen die bij het Parlement werden ingediend. Het allereerste wetsvoorstel dateert van 1999. Collega's, als men na 15 jaar nadenken, waarin bijna elke politieke fractie in het Parlement, uitgezonderd een fractie, voorstellen heeft gedaan en er hoorzittingen zijn gehouden, zowel in de vorige legislatuur als nu, niet tot een besluit kan komen, dan durf ik te stellen dat degenen die zeggen dat de tijd niet rijp is, eigenlijk bedoelen dat ze een wijziging niet willen. Ze willen die discriminatie tussen mannen en vrouwen gewoon niet opheffen, omdat ze bij het bestaande patriarchale systeem willen blijven.

Ik heb daar geen moeite mee, maar zeg dat gewoon en gebruik geen nepargumenten als zou de tijd niet rijp zijn.

Laat ik de verschillende wetsvoorstellen even overlopen. Er zijn wetsvoorstellen ingediend door mijn fractie, door MR, door sp.a, door Groen en Ecolo, op verschillende momenten door de PS, en door het FDF. Vanuit CD&V zijn er vier verschillende wetsvoorstellen ingediend, met telkens een verplichte keuze voor een dubbele naam en met de mogelijkheid voor de 18-jarige om terug te gaan naar de oorspronkelijke keuze. Tot slot, heeft ook de N-VA, jawel, zelf een voorstel ingediend, dat een driedelige keuze bood. Dat voorstel komt à propos overeen met datgene wat nu voorligt. Kortom, elke politieke partij heeft een analyse gemaakt en kwam tot het besluit dat de naamwetgeving veranderd moest worden.

Doorgaans werden er in die voorstellen twee keuzemogelijkheden geboden: ofwel de dubbele naam, ofwel de driedelige keuze, zoals wij vandaag voorstellen. Op het moment vind ik een uitspraak van Einstein gepast: enkel als je verward bent in je doelen en de perfectie nastreeft in de middelen, geraak je nooit ergens. Om die reden vond ik, na vijftien jaar, dat we toch wel een duidelijk keuze moesten durven te maken.

Beste collega's, wij doen niets schokkends. Wij doen net hetzelfde als in Duitsland, Nederland, Frankrijk, het Verenigd Koninkrijk en het Groothertogdom Luxemburg, waar mannen en vrouwen samen kunnen beslissen welk van hun beide namen zij doorgeven aan hun kinderen. In Frankrijk bestaat bovendien het systeem waar wij voor geopteerd hebben. Wij willen geen dubbele naam opleggen aan onze burgers, maar bieden hun de keuzevrijheid. Ook in de Scandinavische landen, in Oostenrijk, in Zwitserland en op het Iberisch schiereiland bestaan de mogelijkheden om de naam van de mama effectief door te geven. In Denemarken krijgt het kind de naam van de moeder als er geen overeenstemming wordt bereikt en in de meeste andere landen wordt in dat geval de naam van de vader gegeven.

Misschien denken we dat we nu schokkende zaken goedkeuren, want we praten er ook veel over, maar we doen eigenlijk gewoon wat onze buurlanden al doorgevoerd hebben op basis van het internationaal recht. In 1979 kwam er een VN-verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van discriminatie van vrouwen. Artikel 16 van dat verdrag stelt dat aan de echtgenotes ook het recht gegeven moet worden om een achternaam, een familienaam, te geven, op gelijke voet met de partner, met de man. Op basis van een aantal uitspraken van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens heeft ook de Raad van Europa al verschillende resoluties aangenomen opdat die discriminatie ten gevolge van naamkeuze zou worden opgeheven.

België is vandaag het laatste West-Europese land, samen met Italië, dat daarvoor werd veroordeeld, omdat het geen gehoor gaf aan een evolutie in het recht die resulteert in een minder discriminerende regeling en de mogelijkheid voor de vrouw om ook haar familienaam aan haar kind te geven.

Wij hebben dus alle redenen om die keuze vandaag wel te maken, onze nek uit te steken en op die manier een einde te maken aan een discriminatie.

C'est ce dernier aspect qui est le plus objectif, selon moi. Si la jurisprudence internationale, nos pays voisins et même presque tous nos partis reconnaissent le caractère discriminatoire de la législation existante, pourquoi ne pas changer cette loi?

En ce sens, le projet est en effet plus émancipateur que je ne l'avais imaginé. C'est un sujet fort sensible pour un très grand nombre de femmes et d'hommes, sans que je ne veuille généraliser. Il s'agit donc bien d'une étape importante dans la liquidation d'une discrimination existante.

Collega's, ik heb beloofd mijn betoog kort te houden. Ik zal mijn betoog afsluiten met de vraag dit wetsontwerp goed te keuren en te doen wat al gebeurt in de meeste West-Europese landen.

Wij creëren een keuzevrijheid, zonder verplichting. Wie het oude systeem wil behouden, kan het behouden. Ik heb meermaals het voorbeeld gegeven van Frankrijk, waar 82 % blijft bij het systeem van enkel de familienaam van de papa te geven. 18 % van de mensen heeft dus nood aan een andere keuze, heeft er nood aan de naam van de mama aan het kind te kunnen doorgeven of de dubbele naam te kunnen geven.

Ik meen dat keuzevrijheid eigen is aan onze samenleving van vandaag. Wij reizen de wereld rond, wij kiezen uit honderden tv-kanalen, wij kopen op de wereldmarkt via internet, wij krijgen 90 soorten kaas of yoghurt voorgeschoteld. Waarom zouden wij dan niet mogen kiezen voor wat het meest dierbaar is in ons leven, met name de familienaam van ons kind?

Kennedy zei ooit al: "Life in freedom is not easy." Zelf verantwoordelijk zijn, zelf keuzes maken, is natuurlijk moeilijker dan wanneer een externe instantie bepaalde keuzes oplegt. Ik meen dat net daarom onze grootouders gevochten hebben om stemrecht voor vrouwen te hebben, om vrijheid van meningsuiting te hebben, om onderwijs voor iedereen te hebben. Zij hebben een strijd gevoerd tegen onmondigheid.

Vroeger, beste collega's, kon men in het gemeentehuis alleen de voornaam kiezen uit een lijst van bijbelse namen of namen van katholieke heiligen. Dat veranderen was toen ook niet evident, net zomin het ooit evident was dat vrouwen mochten studeren voor dokter of advocaat, of zich mochten inschrijven aan de balie. Dat was ook allemaal niet evident, maar wij kunnen ons vandaag niet meer inbeelden dat dit niet zou bestaan. Als wij daarmee vandaag zouden lachen, zou dit een zeer ernstig feit zijn voor velen van ons.

Elke vorm van keuzevrijheid is in het verleden steeds op verzet gestoten, maar hopelijk kunnen wij over 10 jaar lachen met het debat dat wij vandaag gevoerd hebben en kunnen wij ons over 10 jaar gewoon niet meer indenken dat een mama haar naam niet zou kunnen doorgeven aan haar kinderen.

Collega's, ik besluit met de Indische dichter Tagore: "Je kan de zee nooit oversteken door er alleen naar te staren, je moet altijd een keuze maken."

45.83 Daphné Dumery (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, u sprak over de vraag of de tijd rijp is voor dit wetsontwerp, wel, de debatten van de voorbije weken hebben eigenlijk uitgewezen dat na 15 jaar misschien inderdaad de tijd nog niet rijp is, zeker niet in het Parlement maar ook niet in de maatschappij.

U had het over wetgeving in onze buurlanden en in andere EU-landen, maar daar hebben ze sluitende wetgeving en dat is hetgeen wij hier willen. U mag van ons niet verwachten dat wij een slechte wetgeving zullen goedkeuren.

45.84 Koenraad Degroote (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, zowel in commissie als hier heb ik u een aantal voorbeelden gegeven en een aantal technische vragen gesteld. Ik kreeg daarop geen antwoord.

In de commissie hebt u zitten schuddebollen en hier hebt u aan de voorzitter gezegd dat u op het einde zou antwoorden, zelfs over de omzendbrieven en over van alles en nog wat. Ik heb geen enkel antwoord gekregen. Dat doet mij meer en meer inzien dat wat wij zeggen – er wordt hier slechte wetgeving gemaakt – de werkelijkheid is. Zoals mijn collega ook al heeft gezegd, daaraan werken wij niet mee.

45.85 Sonja Becq (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, ik wil alleen nog zeggen dat ik niet goed begrijp waarom u op onze vragen geen antwoord geeft.

Ik begrijp ook niet goed dat u verwijst naar een eventueel gewijzigde houding in de loop van achttien jaar, als er binnen een week een compleet ander voorstel kan komen.

Hoe kunt u zeggen dat dit een stap vooruit is als de vader alleen kan beslissen dat de moeder haar naam niet kan doorgeven?

Ik begrijp ook de oncollegiale houding niet. Wij voelen ons gepakt door de werkwijze van gisteren, maar daarop wil ik verder niet ingaan. Ik wil nogmaals onze collegialiteit ten aanzien van onze collega Raf Terwingen beklemtonen.

45.86 Minister Annemie Turtelboom: Mijnheer Degroote, ik heb in de commissie meermaals op de technische vragen geantwoord. (*Rumoer*)

Mevrouw Dumery, ik was ontzettend blij en fier dat u in de commissie het lef had om uw nek uit te steken en te zeggen dat u dit voorstel een goed voorstel vindt, dat dit het voorstel is dat de N-VA-fractie ooit heeft ingediend in het Parlement. *Chapeau* dat u dat lef hebt gehad. Het is jammer dat uw fractie dit onder druk van de publieke opinie niet meer doet.

Ik heb gisteren in de commissie geciteerd uit alle mails van mensen die zeggen dat zij bij de 18 % van de mensen in Frankrijk horen die een andere keuze willen. Ik wil die mensen recht in de ogen kijken. Ik wil zeggen dat ik alles heb gedaan om hen die keuzemogelijkheid te geven.

Mevrouw Becq, over collegialiteit heb ik in dit dossier van u echt geen lessen te leren – na IKW's, na Ministerraden, na kernkabinetten.

45.87 Sonja Becq (CD&V): Ik wil ook die moeder in de ogen kunnen kijken die haar naam niet kan doorgeven omdat haar echtgenoot daarmee niet akkoord gaat.

45.88 Daphné Dumery (N-VA): Er zijn nog een aantal zekerheden in dit Parlement. Een daarvan is dat het Parlements lid het laatste woord krijgt.

Mevrouw de minister, het debat van de laatste uren is werkelijk onder de gordel. Hetgeen ik daarstraks op de tribune heb gezegd, heb ik ook in de commissie gezegd. Ons standpunt blijft hetzelfde: dit wetsontwerp is volgens ons juridisch niet sluitend en wij kunnen het ons niet permitteren om in een dergelijke materie nadien reparatiewetten te moeten goedkeuren.

Le **président**: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles
Bespreking van de artikelen

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion.
(Rgt 85, 4) **(3145/9)**

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(3145/9)**

Le projet de loi compte 13 articles.
Het wetsontwerp telt 13 artikelen.

* * * * *

Amendement redéposé:
Heringediend amendement:

Art. 2

- 9 - Olivier Maingain (3145/6)

* * * * *

La discussion des articles est close. Le vote sur l'amendement et l'article réservés ainsi que sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het aangehouden amendement, over het aangehouden artikel en over het geheel zal later plaatsvinden.

* * * * *

Besluit van de artikelsgewijze bespreking:

Conclusion de la discussion des articles:

Réservé: le vote sur l'amendement et l'article 2.

Aangehouden: de stemming over het amendement en artikel 2.

Artikel per artikel aangenomen: de artikelen 1, 3 tot 13.

Adoptés article par article: les articles 1, 3 à 13.

* * * * *

46 **Prise en considération de propositions**

46 **Inoverwegingneming van voorstellen**

Vous avez pris connaissance dans l'ordre du jour qui vous a été distribué de la liste des propositions dont la prise en considération est demandée.

In de laatst rondgedeelde agenda komt een lijst van voorstellen voor waarvan de inoverwegingneming is gevraagd.

S'il n'y a pas d'observations à ce sujet, je considérerai la prise en considération comme acquise et je renvoie les propositions aux commissions compétentes conformément au Règlement.

Indien er geen bezwaar is, beschouw ik ze als aangenomen; overeenkomstig het Reglement worden die voorstellen naar de bevoegde commissies verzonden.

Pas d'observation? (*Non*)

Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? (*Nee*)

Aldus wordt besloten.

Conformément à l'avis de la Conférence des présidents du 19 mars 2014, je vous propose également de prendre en considération:

- la proposition de loi (M. Bart Somers) modifiant la loi du 30 mars 1994 portant des dispositions sociales en ce qui concerne le subventionnement des maisons de justice, n° 3458/1;
- la proposition de loi (Mme Carina Van Cauter et consorts) portant modifications dans Titre XIII, Chapitre VI,

de la loi-programme (I) du 24 décembre 2002 concernant la tutelle des mineurs étrangers non accompagnés, n° 3469/1.

Renvoi à la commission de la Justice

- la proposition de loi (MM. Gerald Kindermans et Kristof Waterschoot) modifiant la loi du 28 février 2007 fixant le statut des militaires et des candidats militaires du cadre actif des forces armées en ce qui concerne l'âge maximum de certains sous-officiers de complément pour la participation à des cours, n° 3460/1;
- la proposition de loi (M. Gerald Kindermans) modifiant diverses lois dans le cadre de l'engagement volontaire militaire, n° 3461/1.

Renvoi à la commission de la Défense nationale

- la proposition (M. André Flahaut) de modifications techniques du Règlement en vue de son adaptation à la diminution du nombre de fonctions spéciales, n° 3462/1;
- la proposition (M. André Flahaut) de modifications techniques du Règlement de la Chambre des représentants à la suite de la sixième réforme de l'Etat, n° 3463/1;
- la proposition (M. André Flahaut) de modifications du Règlement de la Chambre des représentants qui résultent de diverses modifications législatives, n° 3464/1;
- la proposition (M. André Flahaut) de modification des articles 39 et 149 du Règlement de la Chambre des représentants, n° 3465/1.

Renvoi à la commission spéciale du Règlement et de la Réforme du travail parlementaire

Overeenkomstig het advies van de Conferentie van voorzitters van 19 maart 2014, stel ik u ook voor in overweging te nemen:

- het wetsvoorstel (de heer Bart Somers) tot wijziging van de wet van 30 maart 1994 houdende sociale bepalingen wat de subsidiëring van de justitiehuisen betreft, nr. 3458/1;
- het wetsvoorstel (mevrouw Carina Van Cauter cs) houdende wijzigingen in Titel XIII, Hoofdstuk VI, van de programmawet (I) van 24 december 2002 inzake voogdij over niet-begeleide minderjarige vreemdelingen, nr. 3469/1.

Verzonden naar de commissie voor de Justitie

- het wetsvoorstel (de heren Gerald Kindermans en Kristof Waterschoot) tot wijziging van de wet van 28 februari 2007 tot vaststelling van het statuut van de militairen en kandidaat-militairen van het actief kader van de krijgsmacht wat de maximumleeftijd van bepaalde aanvullingsonderofficieren voor deelname aan cursussen betreft, nr. 3460/1;
- het wetsvoorstel (de heer Gerald Kindermans) tot wijziging van de wetgeving wat de vrijwillige militaire inzet betreft, nr. 3461/1.

Verzonden naar de commissie voor de Landsverdediging

- het voorstel (de heer André Flahaut) van technische wijzigingen van het Reglement met het oog op de aanpassing ervan aan de vermindering van het aantal bijzondere functies, nr. 3462/1;
- het voorstel (de heer André Flahaut) van technische wijzigingen van het Reglement van de Kamer van volksvertegenwoordigers ten gevolge van de zesde staatshervorming, nr. 3463/1;
- het voorstel (de heer André Flahaut) van wijzigingen van het Reglement van de Kamer van volksvertegenwoordigers die voortvloeien uit diverse wetswijzigingen, nr. 3464/1;
- het voorstel (de heer André Flahaut) tot wijziging van de artikelen 39 en 149 van het Reglement van de Kamer van volksvertegenwoordigers, nr. 3465/1.

Verzonden naar de Bijzondere commissie voor het Reglement en voor de Hervorming van de parlementaire werkzaamheden

Pas d'observation? (Non)

Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? (Nee)

Aldus wordt besloten.

Je vous propose également de prendre en considération:

- la proposition de loi (M. Jan Van Esbroeck) modifiant la loi du 13 janvier 2014 modifiant la loi du 10 avril 1990 réglementant la sécurité privée et particulière, n° 3471/1;
- la proposition de loi (MM. Josy Arens, Laurent Devin et Bart Somers et Mmes Bercy Slegers et Karin Temmerman) modifiant la loi du 10 avril 1990 réglementant la sécurité privée et particulière, n° 3472/1.

Renvoi à la commission de l'Intérieur, des Affaires générales et de la Fonction publique

Ik stel u eveneens voor in overweging te nemen:

- het wetsvoorstel (de heer Jan Van Esbroeck) tot wijziging van de wet van 13 januari 2014 tot wijziging van de wet van 10 april 1990 tot regeling van de private en bijzondere veiligheid, nr. 3471/1;
- het wetsvoorstel (de heren Josy Arens, Laurent Devin en Bart Somers en de dames Bercy Slegers en

Karin Temmerman) tot wijziging van de wet van 10 april 1990 tot regeling van de private en bijzondere veiligheid, nr. 3472/1.

Verzonden naar de commissie voor de Binnenlandse Zaken, de Algemene Zaken en het Openbaar Ambt

Pas d'observation? (*Non*)

Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? (*Nee*)

Aldus wordt besloten.

47 Demandes d'urgence

47 Urgentieverzoeken

47.01 Bart Somers (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, ik vraag het woord voor een urgentieverzoek. Ik vraag de urgentie voor wetsvoorstel nr. 3458 met betrekking tot de justitiehuisen.

L'urgence est adoptée par assis et levé.

De urgentie wordt aangenomen bij zitten en opstaan.

47.02 Carina Van Cauter (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, ik vraag de urgentie voor wetsvoorstel nr. 3469 met betrekking tot de voogdij over de niet begeleide minderjarige vreemdelingen.

Le **président**: Je vous propose de nous prononcer sur cette demande par assis et levé.
Ik stel u voor om ons bij zitten en opstaan over de vraag uit te spreken.

Il est procédé au vote par assis et levé.

Er wordt overgegaan tot de stemming bij zitten en opstaan.

Étant donné la difficulté à déterminer le résultat, nous allons voter.

Début du vote / Begin van de stemming.

Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote? / Heeft iedereen gestemd en zijn stem gecontroleerd?

Fin du vote / Einde van de stemming.

Résultat du vote / Uitslag van de stemming.

(Vote/stemming 28)

Oui	70	Ja
Non	58	Nee
Abstentions	0	Onthoudingen
Total	128	Totaal

L'urgence est adoptée.

De urgentie wordt aangenomen.

47.03 Raf Terwingen (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik vraag de urgentie voor de wetsvoorstellen nr. 3460 en nr. 3461 van de heer Kindermans.

L'urgence est adoptée par assis et levé.

De urgentie wordt bij zitten en opstaan aangenomen.

Le **président**: Puis-je me permettre de vous demander de vous prononcer sur l'urgence pour les propositions de modification du Règlement (n°s 3462 à 3465)?

L'urgence est adoptée par assis et levé.

De urgentie wordt bij zitten en opstaan aangenomen.

Votes nominatifs (continuation)

Naamstemmingen (voortzetting)

48 Motions déposées en conclusion de l'interpellation de M. Fouad Lahssaini sur "les soins de santé dispensés en prison" (n° 117)

48 Moties ingediend tot besluit van de interpellatie van de heer Fouad Lahssaini over "de gezondheidszorg in de gevangenis" (nr. 117)

Cette interpellation a été développée en réunion publique de la commission de la Justice du 12 mars 2014. Deze interpellatie werd gehouden in de openbare vergadering van de commissie voor de Justitie van 12 maart 2014.

Deux motions ont été déposées (MOT n°117/1):

- une motion de recommandation a été déposée par M. Fouad Lahssaini;
- une motion pure et simple a été déposée par Mme Carina Van Cauter.

Twee moties werden ingediend (MOT nr. 117/1):

- een motie van aanbeveling werd ingediend door de heer Fouad Lahssaini;
- een eenvoudige motie werd ingediend door mevrouw Carina Van Cauter.

La motion pure et simple ayant la priorité de droit, je mets cette motion aux voix.

Daar de eenvoudige motie van rechtswege voorrang heeft, breng ik deze motie in stemming.

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote?

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring?

C'est deux minutes, monsieur Lahssaini. Je vous connais maintenant.

48.01 **Fouad Lahssaini** (Ecolo-Groen): Monsieur le président, je vous connais aussi. J'espère que vous n'allez pas recommencer cela, parce que cela m'agace un petit peu.

Le **président**: Oui, mais tant pis.

48.02 **Laurent Louis** (indép.): Cela l'agace, monsieur le président.

48.03 **Fouad Lahssaini** (Ecolo-Groen): En ce qui concerne cette interpellation et cette motion, je pense, chers collègues, que vous êtes tous conscients de l'état dans lequel se trouvent les prisons aujourd'hui en Belgique, et en particulier, les soins de santé qui y sont prodigués.

Depuis plusieurs mois, les médecins dans les prisons arrêtent de prester un certain nombre d'heures parce qu'ils ne sont pas payés, parce que leurs conditions de travail sont déplorables. Depuis des années, plusieurs instances internationales et des instances nationales recommandent que les soins de santé retournent ou soient transférés aux Affaires sociales et au SPF Santé publique, afin qu'il y ait une cohérence entre les soins qui seraient pris en charge par un ministère ad hoc et l'aspect sécuritaire qui serait pris en charge par le ministère de la Justice.

Donc, c'est pour plus de cohérence, pour espérer une amélioration des soins de santé, que nous avons déposé cette interpellation. J'espère qu'au moins tous les collègues sensibles à cette question et qui défendent les intérêts des détenus et une meilleure gestion de la détention en Belgique vont comprendre le sens de mon interpellation.

Le **président**: Monsieur Lahssaini, je vous remercie d'avoir respecté votre temps de parole.

48.04 **Catherine Fonck** (cdH): Monsieur le président, chers collègues, les professionnels de la santé travaillant dans les prisons ont maintenant repris le travail. Nous avons sollicité, ces derniers mois, à de très nombreuses reprises, la ministre sur ces points. Elle a pris des engagements. Ils doivent, bien évidemment, être respectés.

Le fait est qu'ils ont maintenant repris le travail. Des points doivent encore être résolus, mais il faut avancer.

48.05 Fouad Lahssaini (Ecolo-Groen): Monsieur le président, il ne s'agit pas ici de créer un clivage entre la majorité et l'opposition. Il est question de dignité humaine, de cohérence au niveau de la gestion de la question pénitentiaire.

Je ne crois pas me tromper en disant que l'association des médecins qui travaillent dans les prisons revendique le transfert de la compétence des soins de santé au SPF des Affaires sociales et de la Santé.

J'estime donc que l'objectif de l'intervention de Mme Fonck n'est pas louable. Il s'agit plutôt d'une parade pour protéger le gouvernement.

Cela dit, je rappelle que l'objet de ma motion n'est pas de créer un clivage ou de semer la zizanie. Il s'agit d'une question de bon sens.

Le **président**: Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 29)

Ja	88	Oui
Nee	41	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	129	Total

La motion pure et simple est adoptée. Par conséquent, la motion de recommandation est caduque.
De eenvoudige motie is aangenomen. Bijgevolg, vervalt de motie van aanbeveling.

49 Amendement et article réservés du projet de loi modifiant le Code civil en vue d'instaurer l'égalité de l'homme et de la femme dans le mode de transmission du nom à l'enfant et à l'adopté (3145/1-9)

49 Aangehouden amendement en artikel van het wetsontwerp tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek met het oog op de invoering van de gelijkheid tussen mannen en vrouwen bij de wijze van naamsoverdracht aan het kind en aan de geadopteerde (3145/1-9)

Vote sur l'amendement n° 9 de Olivier Maingain à l'article 2. **(3145/6)**

Stemming over amendement nr. 9 van Olivier Maingain op artikel 2. **(3145/6)**

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 30)

Ja	1	Oui
Nee	101	Non
Onthoudingen	27	Abstentions
Totaal	129	Total

En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 2 est adopté.
Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 2 aangenomen.

50 Ensemble du projet de loi modifiant le Code civil en vue d'instaurer l'égalité de l'homme et de la femme dans le mode de transmission du nom à l'enfant et à l'adopté (3145/9)

50 Geheel van het wetsontwerp tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek met het oog op de invoering van de gelijkheid tussen mannen en vrouwen bij de wijze van naamsoverdracht aan het kind en aan de geadopteerde (3145/9)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (Non)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (Nee)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 31)

Ja	71	Oui
Nee	50	Non
Onthoudingen	8	Abstentions
Totaal	129	Total

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera transmis au Sénat. **(3145/10)**

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Senaat worden overgezonden. **(3145/10)**

51 Adoption de l'ordre du jour

51 Goedkeuring van de agenda

Nous devons nous prononcer sur le projet d'ordre du jour que vous propose la Conférence des présidents.
Wij moeten ons thans uitspreken over de ontwerpagenda die de Conferentie van voorzitters u voorstelt.

Pas d'observation? *(Non)* La proposition est adoptée.

Geen bezwaar? *(Nee)* Het voorstel is aangenomen.

La séance est levée. Prochaine séance le mercredi 26 mars 2014 à 14.15 heures.

De vergadering wordt gesloten. Volgende vergadering woensdag 26 maart 2014 om 14.15 uur.

La séance est levée à 21.06 heures.

De vergadering wordt gesloten om 21.06 uur.

*L'annexe est reprise dans une brochure séparée,
portant le numéro CRIV 53 PLEN 191 annexe.*

*De bijlage is opgenomen in een aparte brochure
met nummer CRIV 53 PLEN 191 bijlage.*

DETAIL DES VOTES NOMINATIFS**DETAIL VAN DE NAAMSTEMMINGEN**

Vote nominatif - Naamstemming: 001

Oui	140	Ja
-----	-----	----

Almaci Meyrem, Annemans Gerolf, Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Bonni Véronique, Bonte Hans, Boulet Juliette, Brems Eva, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Calvo y Castañer Kristof, Caverenne Valérie, Clarinval David, Clerfayt Bernard, Colen Alexandra, Collard Philippe, Coudyser Cathy, Dallemagne Georges, De Bont Rita, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Dedecker Peter, Dedecker Jean Marie, Degroote Koenraad, Delizée Jean-Marc, De Man Filip, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhail, Demol Elsa, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detière Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, De Wit Sophie, D'haeseleer Guy, Dierick Leen, Drèze Benoît, Ducarme Denis, Dumery Daphné, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Francken Theo, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Genez Caroline, Genot Zoé, George Joseph, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Goyvaerts Hagen, Grosemans Karolien, Gustin Luc, Henry Olivier, Jabour Mohammed, Jadin Katrin, Jadot Eric, Jambon Jan, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lahssaini Fouad, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Logghe Peter, Louis Laurent, Lutgen Benoît, Luyckx Peter, Maertens Bert, Maingain Olivier, Marghem Marie-Christine, Mathot Alain, Mayeur Yvan, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Pas Barbara, Perpète André, Ponthier Annick, Rutten Gwendolyn, Sampaoli Vincent, Schiltz Willem-Frederik, Schoofs Bert, Seminara Franco, Senecaut Manuella, Slegers Bercy, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaud Eric, Thierry Damien, Tobback Bruno, Tuybens Bruno, Uyttersprot Karel, Valkeniers Bruno, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Vandeput Steven, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Esbroeck Jan, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Vanheste Ann, Van Moer Reinilde, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Veys Tanguy, Vienne Christiane, Weyts Ben, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank, Wollants Bert, Wouters Veerle

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	000	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 002

Oui	140	Ja
-----	-----	----

Almaci Meyrem, Annemans Gerolf, Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Bonni Véronique, Bonte Hans, Boulet Juliette, Brems Eva, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Calvo y Castañer Kristof, Caverenne Valérie, Clarinval David, Clerfayt Bernard, Colen Alexandra, Collard Philippe, Coudyser Cathy, Dallemagne Georges, De Bont Rita, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Dedecker Peter, Dedecker Jean Marie, Degroote Koenraad, Delizée Jean-Marc, De Man Filip, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhail, Demol Elsa, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detière Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, De Vriendt Wouter, Dewael

Patrick, De Wit Sophie, D'haeseleer Guy, Dierick Leen, Drèze Benoît, Ducarme Denis, Dumery Daphné, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Francken Theo, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, Genot Zoé, George Joseph, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Goyvaerts Hagen, Grosemans Karolien, Gustin Luc, Henry Olivier, Jabour Mohammed, Jadin Katrin, Jadot Eric, Jambon Jan, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lahssaini Fouad, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Logghe Peter, Louis Laurent, Lutgen Benoît, Luykx Peter, Maertens Bert, Maingain Olivier, Marghem Marie-Christine, Mathot Alain, Mayeur Yvan, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Pas Barbara, Perpète André, Ponthier Annick, Rutten Gwendolyn, Sampaoli Vincent, Schiltz Willem-Frederik, Schoofs Bert, Seminara Franco, Senecaut Manuella, Slegers Bercy, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaut Eric, Thiéry Damien, Tobback Bruno, Tuybens Bruno, Uyttersprot Karel, Valkeniers Bruno, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Vandeput Steven, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Esbroeck Jan, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Vanheste Ann, Van Moer Reinilde, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Veys Tanguy, Vienne Christiane, Weyts Ben, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank, Wollants Bert, Wouters Veerle

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	000	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 003

Oui	140	Ja
-----	-----	----

Almaci Meyrem, Annemans Gerolf, Arens Joseph, Bacquelaïne Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Bonni Véronique, Bonte Hans, Boulet Juliette, Brems Eva, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Calvo y Castañer Kristof, Caverenne Valérie, Clarinval David, Clerfayt Bernard, Colen Alexandra, Collard Philippe, Coudyser Cathy, Dallemagne Georges, De Bont Rita, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Dedecker Peter, Dedecker Jean Marie, Degroote Koenraad, Delizée Jean-Marc, De Man Filip, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhail, Demol Elsa, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, De Wit Sophie, D'haeseleer Guy, Dierick Leen, Drèze Benoît, Ducarme Denis, Dumery Daphné, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Francken Theo, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, Genot Zoé, George Joseph, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Goyvaerts Hagen, Grosemans Karolien, Gustin Luc, Henry Olivier, Jabour Mohammed, Jadin Katrin, Jadot Eric, Jambon Jan, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lahssaini Fouad, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Logghe Peter, Louis Laurent, Lutgen Benoît, Luykx Peter, Maertens Bert, Maingain Olivier, Marghem Marie-Christine, Mathot Alain, Mayeur Yvan, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Pas Barbara, Perpète André, Ponthier Annick, Rutten Gwendolyn, Sampaoli Vincent, Schiltz Willem-Frederik, Schoofs Bert, Seminara Franco, Senecaut Manuella, Slegers Bercy, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaut Eric, Thiéry Damien, Tobback Bruno, Tuybens Bruno, Uyttersprot Karel, Valkeniers Bruno, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Vandeput Steven, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Esbroeck Jan, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Vanheste Ann, Van Moer Reinilde, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh

Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Veys Tanguy, Vienne Christiane, Weyts Ben, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank, Wollants Bert, Wouters Veerle

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	000	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 004

Oui	101	Ja
-----	-----	----

Almaci Meyrem, Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Bonni Véronique, Bonte Hans, Boulet Juliette, Brems Eva, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Calvo y Castañer Kristof, Caverenne Valérie, Clarinval David, Collard Philippe, Dallemagne Georges, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Delizée Jean-Marc, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, Dierick Leen, Drèze Benoît, Ducarme Denis, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, Genot Zoé, George Joseph, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Gustin Luc, Henry Olivier, Jabour Mohammed, Jadin Katrin, Jadot Eric, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lahssaini Fouad, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lutgen Benoît, Marghem Marie-Christine, Mathot Alain, Mayeur Yvan, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Perpète André, Rutten Gwendolyn, Sampaoli Vincent, Schiltz Willem-Frederik, Seminara Franco, Senecaut Manuela, Slegers Bercy, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaut Eric, Thiéry Damien, Tobback Bruno, Tuybens Bruno, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Vanheste Ann, Van Quickenborne Vincent, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vienne Christiane, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank

Non	026	Nee
-----	-----	-----

Clerfayt Bernard, Coudyser Cathy, Dedecker Peter, Degroote Koenraad, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhail, Demol Elsa, De Wit Sophie, Dumery Daphné, Francken Theo, Grosemans Karolien, Jambon Jan, Louis Laurent, Luyckx Peter, Maertens Bert, Maingain Olivier, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Uyttersprot Karel, Vandeput Steven, Van Esbroeck Jan, Van Moer Reinilde, Van Vaerenbergh Kristien, Weyts Ben, Wollants Bert, Wouters Veerle

Abstentions	013	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Annemans Gerolf, Colen Alexandra, De Bont Rita, Dedecker Jean Marie, De Man Filip, D'haeseleer Guy, Goyvaerts Hagen, Logghe Peter, Pas Barbara, Ponthier Annick, Schoofs Bert, Valkeniers Bruno, Veys Tanguy

Vote nominatif - Naamstemming: 005

Oui	090	Ja
-----	-----	----

Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Bonni Véronique, Bonte Hans, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Caverenne Valérie, Clarinval David, Collard Philippe, Dallemagne Georges, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Delizée Jean-Marc, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, Dewael Patrick, Dierick Leen, Drèze Benoît, Ducarme Denis, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, George Joseph, Goffin Philippe, Gustin Luc, Henry Olivier, Jabour Mohammed, Jadin Katrin, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lutgen Benoît, Marghem Marie-Christine, Mathot Alain, Mayeur Yvan, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Perpète André, Rutten Gwendolyn, Sampaoli Vincent, Schiltz Willem-Frederik, Seminara Franco, Senecaut Manuella, Slegers Bercy, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaud Eric, Thiéry Damien, Tobback Bruno, Tuybens Bruno, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Vanheste Ann, Van Quickenborne Vincent, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vienne Christiane, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	050	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Almaci Meyrem, Annemans Gerolf, Boulet Juliette, Brems Eva, Calvo y Castañer Kristof, Clerfayt Bernard, Colen Alexandra, Coudyser Cathy, De Bont Rita, Dedecker Peter, Dedecker Jean Marie, Degroote Koenraad, De Man Filip, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhail, Demol Elsa, De Vriendt Wouter, De Wit Sophie, D'haeseleer Guy, Dumery Daphné, Francken Theo, Genot Zoé, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Goyvaerts Hagen, Grosemans Karolien, Jadot Eric, Jambon Jan, Lahssaini Fouad, Logghe Peter, Louis Laurent, Luyckx Peter, Maertens Bert, Maingain Olivier, Pas Barbara, Ponthier Annick, Schoofs Bert, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Uyttersprot Karel, Valkeniers Bruno, Vandeput Steven, Van Esbroeck Jan, Van Moer Reinilde, Van Vaerenbergh Kristien, Veys Tanguy, Weyts Ben, Wollants Bert, Wouters Veerle

Vote nominatif - Naamstemming: 006

Oui	102	Ja
-----	-----	----

Almaci Meyrem, Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Bonni Véronique, Bonte Hans, Boulet Juliette, Brems Eva, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Calvo y Castañer Kristof, Caverenne Valérie, Clarinval David, Clerfayt Bernard, Collard Philippe, Dallemagne Georges, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Delizée Jean-Marc, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, Dierick Leen, Drèze Benoît, Ducarme Denis, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, Genot Zoé, George Joseph, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Gustin Luc, Henry Olivier, Jabour Mohammed, Jadin Katrin, Jadot Eric, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lahssaini Fouad, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lutgen Benoît, Maingain Olivier, Marghem Marie-Christine, Mathot Alain, Mayeur Yvan, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Perpète André, Rutten Gwendolyn, Sampaoli Vincent, Schiltz Willem-Frederik, Seminara Franco, Senecaut Manuella, Slegers Bercy, Snoy et d'Oppuers Thérèse,

Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaud Eric, Thiéry Damien, Tobback Bruno, Tuybens Bruno, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Vanheste Ann, Van Quickenborne Vincent, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vienne Christiane, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	037	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Annemans Gerolf, Colen Alexandra, Coudyser Cathy, De Bont Rita, Dedecker Peter, Dedecker Jean Marie, Degroote Koenraad, De Man Filip, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhail, Demol Elsa, De Wit Sophie, D'haeseleer Guy, Dumery Daphné, Francken Theo, Goyvaerts Hagen, Grosemans Karolien, Jambon Jan, Logghe Peter, Louis Laurent, Luyckx Peter, Maertens Bert, Pas Barbara, Ponthier Annick, Schoofs Bert, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Uyttersprot Karel, Valkeniers Bruno, Vandeput Steven, Van Esbroeck Jan, Van Moer Reinilde, Van Vaerenbergh Kristien, Veys Tanguy, Weyts Ben, Wollants Bert, Wouters Veerle

Vote nominatif - Naamstemming: 007

Oui	013	Ja
-----	-----	----

Annemans Gerolf, Colen Alexandra, De Bont Rita, De Clercq Mathias, De Man Filip, D'haeseleer Guy, Goyvaerts Hagen, Logghe Peter, Pas Barbara, Ponthier Annick, Schoofs Bert, Valkeniers Bruno, Veys Tanguy

Non	126	Nee
-----	-----	-----

Almaci Meyrem, Arens Joseph, Bacquelaïne Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Bonni Véronique, Bonte Hans, Boulet Juliette, Brems Eva, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Calvo y Castañer Kristof, Caverenne Valérie, Clarinval David, Clerfayt Bernard, Collard Philippe, Coudyser Cathy, Dallemagne Georges, De Bue Valérie, De Croo Herman, Dedecker Peter, Dedecker Jean Marie, Degroote Koenraad, Delizée Jean-Marc, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhail, Demol Elsa, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, De Wit Sophie, Dierick Leen, Drèze Benoît, Ducarme Denis, Dumery Daphné, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Francken Theo, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, Genot Zoé, George Joseph, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Grosemans Karolien, Gustin Luc, Henry Olivier, Jabour Mohammed, Jadin Katrin, Jadot Eric, Jambon Jan, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lahssaini Fouad, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lutgen Benoît, Luyckx Peter, Maertens Bert, Maingain Olivier, Marghem Marie-Christine, Mathot Alain, Mayeur Yvan, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Perpète André, Rutten Gwendolyn, Sampaoli Vincent, Schiltz Willem-Frederik, Seminara Franco, Senecaut Manuela, Slegers Bercy, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaud Eric, Thiéry Damien, Tobback Bruno, Tuybens Bruno, Uyttersprot Karel, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Vandeput Steven, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Esbroeck Jan, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Vanheste Ann, Van Moer Reinilde, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vienne Christiane, Weyts Ben, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank, Wollants Bert, Wouters Veerle

Abstentions	001	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Louis Laurent

Vote nominatif - Naamstemming: 008

Oui	012	Ja
-----	-----	----

Annemans Gerolf, De Bont Rita, Dedecker Jean Marie, De Man Filip, D'haeseleer Guy, Goyvaerts Hagen, Logghe Peter, Pas Barbara, Ponthier Annick, Schoofs Bert, Valkeniers Bruno, Veys Tanguy

Non	103	Nee
-----	-----	-----

Almaci Meyrem, Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Bonni Véronique, Bonte Hans, Boulet Juliette, Brems Eva, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Calvo y Castañer Kristof, Caverenne Valérie, Clarinval David, Clerfayt Bernard, Collard Philippe, Dallemagne Georges, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Delizée Jean-Marc, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, Dierick Leen, Drèze Benoît, Ducarme Denis, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, Genot Zoé, George Joseph, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Gustin Luc, Henry Olivier, Jabour Mohammed, Jadin Kattrin, Jadot Eric, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lahssaini Fouad, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lutgen Benoît, Maingain Olivier, Marghem Marie-Christine, Mathot Alain, Mayeur Yvan, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Perpète André, Rutten Gwendolyn, Sampaoli Vincent, Schiltz Willem-Frederik, Seminara Franco, Senecaut Manuella, Slegers Bercy, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaud Eric, Thiéry Damien, Tobback Bruno, Tuybens Bruno, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Vanheste Ann, Van Quickenborne Vincent, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vienne Christiane, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank

Abstentions	025	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Colen Alexandra, Coudyser Cathy, Dedecker Peter, Degroote Koenraad, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhail, Demol Elsa, De Wit Sophie, Dumery Daphné, Francken Theo, Grosemans Karolien, Jambon Jan, Louis Laurent, Luyckx Peter, Maertens Bert, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Uyttersprot Karel, Vandeput Steven, Van Esbroeck Jan, Van Moer Reinilde, Van Vaerenbergh Kristien, Weyts Ben, Wollants Bert, Wouters Veerle

Vote nominatif - Naamstemming: 009

Oui	103	Ja
-----	-----	----

Almaci Meyrem, Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Bonni Véronique, Bonte Hans, Boulet Juliette, Brems Eva, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Calvo y Castañer Kristof, Caverenne Valérie, Clarinval David, Clerfayt Bernard, Collard Philippe, Dallemagne Georges, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Delizée Jean-Marc, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, Dierick Leen, Drèze Benoît, Ducarme Denis, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia,

Flahaut André, Fonck Catherine, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, Genot Zoé, George Joseph, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Gustin Luc, Henry Olivier, Jabour Mohammed, Jadin Katrin, Jadot Eric, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lahssaini Fouad, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lutgen Benoît, Maingain Olivier, Marghem Marie-Christine, Mathot Alain, Mayeur Yvan, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Perpète André, Rutten Gwendolyn, Sampaoli Vincent, Schiltz Willem-Frederik, Seminara Franco, Senecaut Manuella, Slegers Bercy, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaud Eric, Thiéry Damien, Tobback Bruno, Tuybens Bruno, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Vanheste Ann, Van Quickenborne Vincent, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vienne Christiane, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank

Non	010	Nee
-----	-----	-----

Annemans Gerolf, De Bont Rita, D'haeseleer Guy, Goyvaerts Hagen, Logghe Peter, Pas Barbara, Ponthier Annick, Schoofs Bert, Valkeniers Bruno, Veys Tanguy

Abstentions	026	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Colen Alexandra, Coudyser Cathy, Dedecker Peter, Dedecker Jean Marie, Degroote Koenraad, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhail, Demol Elsa, De Wit Sophie, Dumery Daphné, Francken Theo, Grosemans Karolien, Jambon Jan, Louis Laurent, Luyckx Peter, Maertens Bert, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Uyttersprot Karel, Vandeput Steven, Van Esbroeck Jan, Van Moer Reinilde, Van Vaerenbergh Kristien, Weyts Ben, Wollants Bert, Wouters Veerle

Vote nominatif - Naamstemming: 010

Oui	101	Ja
-----	-----	----

Almaci Meyrem, Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Bonni Véronique, Bonte Hans, Boulet Juliette, Brems Eva, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Calvo y Castañer Kristof, Caverenne Valérie, Clarinval David, Collard Philippe, Dallemagne Georges, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Delizée Jean-Marc, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, Dierick Leen, Drèze Benoît, Ducarme Denis, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, Genot Zoé, George Joseph, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Gustin Luc, Henry Olivier, Jabour Mohammed, Jadin Katrin, Jadot Eric, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lahssaini Fouad, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lutgen Benoît, Marghem Marie-Christine, Mathot Alain, Mayeur Yvan, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Perpète André, Rutten Gwendolyn, Sampaoli Vincent, Schiltz Willem-Frederik, Seminara Franco, Senecaut Manuella, Slegers Bercy, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaud Eric, Thiéry Damien, Tobback Bruno, Tuybens Bruno, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Vanheste Ann, Van Quickenborne Vincent, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vienne Christiane, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank

Non	001	Nee
-----	-----	-----

Louis Laurent

Abstentions	036	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Annemans Gerolf, Clerfayt Bernard, Colen Alexandra, Coudyser Cathy, De Bont Rita, Dedecker Peter, Dedecker Jean Marie, Degroote Koenraad, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhail, Demol Elsa, De Wit Sophie, D'haeseleer Guy, Dumery Daphné, Goyvaerts Hagen, Grosemans Karolien, Jambon Jan, Logghe Peter, Luykx Peter, Maertens Bert, Maingain Olivier, Pas Barbara, Ponthier Annick, Schoofs Bert, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Uyttersprot Karel, Valkeniers Bruno, Vandeput Steven, Van Esbroeck Jan, Van Moer Reinilde, Van Vaerenbergh Kristien, Veys Tanguy, Weyts Ben, Wollants Bert, Wouters Veerle

Vote nominatif - Naamstemming: 011

Oui	090	Ja
-----	-----	----

Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Bonni Véronique, Bonte Hans, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Caverenne Valérie, Clarinval David, Collard Philippe, Dallemagne Georges, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Delizée Jean-Marc, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, Dewael Patrick, Dierick Leen, Drèze Benoît, Ducarme Denis, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, George Joseph, Goffin Philippe, Gustin Luc, Henry Olivier, Jabour Mohammed, Jadin Katrin, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lutgen Benoît, Marghem Marie-Christine, Mathot Alain, Mayeur Yvan, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Perpète André, Rutten Gwendolyn, Sampaoli Vincent, Schiltz Willem-Frederik, Seminara Franco, Senecaut Manuella, Slegers Bercy, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaud Eric, Thiéry Damien, Tobback Bruno, Tuybens Bruno, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Vanheste Ann, Van Quickenborne Vincent, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vienne Christiane, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	050	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Almaci Meyrem, Annemans Gerolf, Boulet Juliette, Brems Eva, Calvo y Castañer Kristof, Clerfayt Bernard, Colen Alexandra, Coudyser Cathy, De Bont Rita, Dedecker Peter, Dedecker Jean Marie, Degroote Koenraad, De Man Filip, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhail, Demol Elsa, De Vriendt Wouter, De Wit Sophie, D'haeseleer Guy, Dumery Daphné, Francken Theo, Genot Zoé, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Goyvaerts Hagen, Grosemans Karolien, Jadot Eric, Jambon Jan, Lahssaini Fouad, Logghe Peter, Louis Laurent, Luykx Peter, Maertens Bert, Maingain Olivier, Pas Barbara, Ponthier Annick, Schoofs Bert, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Uyttersprot Karel, Valkeniers Bruno, Vandeput Steven, Van Esbroeck Jan, Van Moer Reinilde, Van Vaerenbergh Kristien, Veys Tanguy, Weyts Ben, Wollants Bert, Wouters Veerle

Vote nominatif - Naamstemming: 012

Oui	140	Ja
-----	-----	----

Almaci Meyrem, Annemans Gerolf, Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Bonni Véronique, Bonte Hans, Boulet Juliette, Brems Eva, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Calvo y Castañer Kristof, Caverenne Valérie, Clarinval David, Clerfayt Bernard, Colen Alexandra, Collard Philippe, Coudyser Cathy, Dallemagne Georges, De Bont Rita, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Dedecker Peter, Dedecker Jean Marie, Degroote Koenraad, Delizée Jean-Marc, De Man Filip, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhal, Demol Elsa, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, De Wit Sophie, D'haeseleer Guy, Dierick Leen, Drèze Benoît, Ducarme Denis, Dumery Daphné, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Francken Theo, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, Genot Zoé, George Joseph, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Goyvaerts Hagen, Grosemans Karolien, Gustin Luc, Henry Olivier, Jabour Mohammed, Jadin Katrin, Jadot Eric, Jambon Jan, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lahssaini Fouad, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Logghe Peter, Louis Laurent, Lutgen Benoît, Luyckx Peter, Maertens Bert, Maingain Olivier, Marghem Marie-Christine, Mathot Alain, Mayeur Yvan, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Pas Barbara, Perpète André, Ponthier Annick, Rutten Gwendolyn, Sampaoli Vincent, Schiltz Willem-Frederik, Schoofs Bert, Seminara Franco, Senecaut Manuella, Slegers Bercy, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaud Eric, Thiéry Damien, Tobback Bruno, Tuybens Bruno, Uyttersprot Karel, Valkeniers Bruno, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Vandeput Steven, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Esbroeck Jan, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Vanheste Ann, Van Moer Reinilde, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Veys Tanguy, Vienne Christiane, Weyts Ben, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank, Wollants Bert, Wouters Veerle

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	000	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 013

Oui	117	Ja
-----	-----	----

Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Bonni Véronique, Bonte Hans, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Caverenne Valérie, Clarinval David, Clerfayt Bernard, Collard Philippe, Coudyser Cathy, Dallemagne Georges, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Dedecker Peter, Dedecker Jean Marie, Degroote Koenraad, Delizée Jean-Marc, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhal, Demol Elsa, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, Dewael Patrick, De Wit Sophie, Dierick Leen, Drèze Benoît, Ducarme Denis, Dumery Daphné, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Francken Theo, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, George Joseph, Goffin Philippe, Grosemans Karolien, Gustin Luc, Henry Olivier, Jabour Mohammed, Jadin Katrin, Jambon Jan, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lanjiri Nahima, Lutgen Benoît, Luyckx Peter, Maertens Bert, Maingain Olivier, Marghem Marie-Christine, Mathot Alain, Mayeur Yvan, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Perpète André, Rutten Gwendolyn, Sampaoli Vincent, Schiltz Willem-Frederik, Seminara Franco, Senecaut Manuella, Slegers Bercy, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf,

Thiébaud Eric, Thiéry Damien, Tobback Bruno, Tuybens Bruno, Uyttersprot Karel, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Vandeput Steven, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Esbroeck Jan, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Vanheste Ann, Van Moer Reinilde, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vienne Christiane, Weyts Ben, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank, Wollants Bert, Wouters Veerle

Non	001	Nee
-----	-----	-----

Louis Laurent

Abstentions	023	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Almaci Meyrem, Annemans Gerolf, Boulet Juliette, Brems Eva, Calvo y Castañer Kristof, Colen Alexandra, De Bont Rita, De Man Filip, De Vriendt Wouter, D'haeseleer Guy, Genot Zoé, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Goyvaerts Hagen, Jadot Eric, Lahssaini Fouad, Logghe Peter, Pas Barbara, Ponthier Annick, Schoofs Bert, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Valkeniers Bruno, Veys Tanguy

Vote nominatif - Naamstemming: 014

Oui	112	Ja
-----	-----	----

Almaci Meyrem, Annemans Gerolf, Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Bonni Véronique, Bonte Hans, Boulet Juliette, Brems Eva, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Calvo y Castañer Kristof, Caverenne Valérie, Clerfayt Bernard, Colen Alexandra, Collard Philippe, Dallemagne Georges, De Bont Rita, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Dedecker Jean Marie, Delizée Jean-Marc, De Man Filip, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, D'haeseleer Guy, Dierick Leen, Drèze Benoît, Ducarme Denis, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Frédéric André, Geerts David, Gennez Caroline, Genot Zoé, George Joseph, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Goyvaerts Hagen, Gustin Luc, Henry Olivier, Jabour Mohammed, Jadin Katrin, Jadot Eric, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lahssaini Fouad, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lanjri Nahima, Logghe Peter, Lutgen Benoît, Maingain Olivier, Marghem Marie-Christine, Mathot Alain, Mayeur Yvan, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Pas Barbara, Perpète André, Ponthier Annick, Rutten Gwendolyn, Sampaoli Vincent, Schiltz Willem-Frederik, Schoofs Bert, Seminara Franco, Senecaut Manuela, Slegers Bercy, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaud Eric, Thiéry Damien, Tobback Bruno, Tuybens Bruno, Valkeniers Bruno, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Vanheste Ann, Van Quickenborne Vincent, Vanvelthoven Peter, Veys Tanguy, Vienne Christiane, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	024	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Coudyser Cathy, Dedecker Peter, Degroote Koenraad, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhail, Demol Elsa, De Wit Sophie, Dumery Daphné, Francken Theo, Grosemans Karolien, Jambon Jan, Louis Laurent, Luyckx Peter, Maertens Bert, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Uyttersprot Karel, Vandeput Steven, Van Esbroeck Jan, Van Moer Reinilde, Van Vaerenbergh Kristien, Weyts Ben, Wollants Bert, Wouters Veerle

Vote nominatif - Naamstemming: 015

Oui	139	Ja
-----	-----	----

Almaci Meyrem, Annemans Gerolf, Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Bonni Véronique, Bonte Hans, Boulet Juliette, Brems Eva, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Calvo y Castañer Kristof, Caverenne Valérie, Clarinval David, Clerfayt Bernard, Colen Alexandra, Collard Philippe, Coudyser Cathy, Dallemagne Georges, De Bont Rita, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Dedecker Peter, Dedecker Jean Marie, Degroote Koenraad, Delizée Jean-Marc, De Man Filip, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhail, Demol Elsa, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, De Wit Sophie, D'haeseleer Guy, Dierick Leen, Drèze Benoît, Ducarme Denis, Dumery Daphné, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Francken Theo, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Genez Caroline, Genot Zoé, George Joseph, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Goyvaerts Hagen, Grosemans Karolien, Gustin Luc, Henry Olivier, Jabour Mohammed, Jadin Katrin, Jadot Eric, Jambon Jan, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lahssaini Fouad, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lanjri Nahima, Louis Laurent, Lutgen Benoît, Luyckx Peter, Maertens Bert, Maingain Olivier, Marghem Marie-Christine, Mathot Alain, Mayeur Yvan, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Pas Barbara, Perpète André, Ponthier Annick, Rutten Gwendolyn, Sampaoli Vincent, Schiltz Willem-Frederik, Schoofs Bert, Seminara Franco, Senecaut Manuella, Slegers Bercy, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaud Eric, Thierry Damien, Tobback Bruno, Tuybens Bruno, Uyttersprot Karel, Valkeniers Bruno, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van den Bergh Jef, Vandeput Steven, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Esbroeck Jan, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Vanheste Ann, Van Moer Reinilde, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Veys Tanguy, Vienne Christiane, Weyts Ben, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank, Wollants Bert, Wouters Veerle

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	000	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 016

Oui	140	Ja
-----	-----	----

Almaci Meyrem, Annemans Gerolf, Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Bonni Véronique, Bonte Hans, Boulet Juliette, Brems Eva, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Calvo y Castañer Kristof, Caverenne Valérie, Clarinval David, Clerfayt Bernard, Colen Alexandra, Collard Philippe, Coudyser Cathy, Dallemagne Georges, De Bont Rita, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Dedecker Peter, Dedecker Jean Marie, Degroote Koenraad, Delizée Jean-Marc, De Man Filip, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhail, Demol Elsa, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, De Wit Sophie, D'haeseleer Guy, Dierick Leen, Drèze Benoît, Ducarme Denis, Dumery Daphné, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Francken Theo, Frédéric

André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, Genot Zoé, George Joseph, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Goyvaerts Hagen, Grosemans Karolien, Gustin Luc, Henry Olivier, Jabour Mohammed, Jadin Katrin, Jadot Eric, Jambon Jan, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lahssaini Fouad, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lanjri Nahima, Logghe Peter, Lutgen Benoît, Luyckx Peter, Maertens Bert, Maingain Olivier, Marghem Marie-Christine, Mathot Alain, Mayeur Yvan, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Pas Barbara, Perpète André, Ponthier Annick, Rutten Gwendolyn, Sampaoli Vincent, Schiltz Willem-Frederik, Schoofs Bert, Seminara Franco, Senecaut Manuella, Slegers Bercy, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaud Eric, Thiéry Damien, Tobback Bruno, Tuybens Bruno, Uyttersprot Karel, Valkeniers Bruno, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Vandeput Steven, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Esbroeck Jan, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Vanheste Ann, Van Moer Reinilde, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Veys Tanguy, Vienne Christiane, Weyts Ben, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank, Wollants Bert, Wouters Veerle

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	001	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Louis Laurent

Vote nominatif - Naamstemming: 017

Oui	111	Ja
-----	-----	----

Almaci Meyrem, Annemans Gerolf, Arens Joseph, Bacquelaïne Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Bonni Véronique, Bonte Hans, Boulet Juliette, Brems Eva, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Calvo y Castañer Kristof, Caverenne Valérie, Clarinval David, Clerfayt Bernard, Collard Philippe, Dallemagne Georges, De Bont Rita, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Dedeker Jean Marie, De Man Filip, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, D'haeseleer Guy, Dierick Leen, Drèze Benoît, Ducarme Denis, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, George Joseph, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Goyvaerts Hagen, Gustin Luc, Henry Olivier, Jabour Mohammed, Jadin Katrin, Jadot Eric, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lahssaini Fouad, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lanjri Nahima, Logghe Peter, Louis Laurent, Lutgen Benoît, Maingain Olivier, Mathot Alain, Mayeur Yvan, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Pas Barbara, Perpète André, Ponthier Annick, Rutten Gwendolyn, Sampaoli Vincent, Schiltz Willem-Frederik, Schoofs Bert, Seminara Franco, Senecaut Manuella, Slegers Bercy, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaud Eric, Thiéry Damien, Tobback Bruno, Tuybens Bruno, Valkeniers Bruno, Vanackere Steven, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Vanheste Ann, Van Quickenborne Vincent, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Veys Tanguy, Vienne Christiane, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	024	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Colen Alexandra, Coudyser Cathy, Dedecker Peter, Degroote Koenraad, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhail, Demol Elsa, De Wit Sophie, Dumery Daphné, Francken Theo, Grosemans Karolien, Jambon Jan, Luykx Peter, Maertens Bert, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Uyttersprot Karel, Vandeput Steven, Van Esbroeck Jan, Van Moer Reinilde, Van Vaerenbergh Kristien, Weyts Ben, Wollants Bert, Wouters Veerle

Vote nominatif - Naamstemming: 018

Oui	101	Ja
-----	-----	----

Almaci Meyrem, Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Bonni Véronique, Bonte Hans, Boulet Juliette, Brems Eva, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Calvo y Castañer Kristof, Caverenne Valérie, Clarinval David, Collard Philippe, Dallemagne Georges, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Delizée Jean-Marc, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, Dierick Leen, Drèze Benoît, Ducarme Denis, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, Genot Zoé, George Joseph, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Gustin Luc, Henry Olivier, Jabour Mohammed, Jadin Katrin, Jadot Eric, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lahssaini Fouad, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lanjri Nahima, Lutgen Benoît, Marghem Marie-Christine, Mayeur Yvan, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Perpète André, Rutten Gwendolyn, Sampaoli Vincent, Schiltz Willem-Frederik, Seminara Franco, Senecaut Manuella, Slegers Bercy, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaud Eric, Thiéry Damien, Tobback Bruno, Tuybens Bruno, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Vanheste Ann, Van Quickenborne Vincent, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vienne Christiane, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank

Non	038	Nee
-----	-----	-----

Annemans Gerolf, Clerfayt Bernard, Colen Alexandra, Coudyser Cathy, De Bont Rita, Dedecker Peter, Dedecker Jean Marie, Degroote Koenraad, De Man Filip, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhail, Demol Elsa, De Wit Sophie, D'haeseleer Guy, Dumery Daphné, Francken Theo, Goyvaerts Hagen, Grosemans Karolien, Jambon Jan, Logghe Peter, Louis Laurent, Luykx Peter, Maertens Bert, Maingain Olivier, Pas Barbara, Ponthier Annick, Schoofs Bert, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Uyttersprot Karel, Valkeniers Bruno, Vandeput Steven, Van Esbroeck Jan, Van Moer Reinilde, Van Vaerenbergh Kristien, Veys Tanguy, Wollants Bert, Wouters Veerle

Abstentions	000	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 019

Oui	115	Ja
-----	-----	----

Almaci Meyrem, Annemans Gerolf, Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Bonni Véronique, Bonte Hans, Boulet Juliette, Brems Eva, Brotcorne Christian, Burgeon

Colette, Calvo y Castañer Kristof, Caverenne Valérie, Clarinval David, Clerfayt Bernard, Collard Philippe, Dallemagne Georges, De Bont Rita, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Delizée Jean-Marc, De Man Filip, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, D'haeseleer Guy, Dierick Leen, Drèze Benoît, Ducarme Denis, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, Genot Zoé, George Joseph, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Goyvaerts Hagen, Gustin Luc, Henry Olivier, Jabour Mohammed, Jadin Kattrin, Jadot Eric, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lahssaini Fouad, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lanjri Nahima, Logghe Peter, Lutgen Benoît, Maingain Olivier, Marghem Marie-Christine, Mathot Alain, Mayeur Yvan, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Pas Barbara, Perpète André, Ponthier Annick, Rutten Gwendolyn, Sampaoli Vincent, Schiltz Willem-Frederik, Schoofs Bert, Seminara Franco, Senecaut Manuela, Slegers Bercy, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaut Eric, Thierry Damien, Tobback Bruno, Tuybens Bruno, Valkeniers Bruno, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Vanheste Ann, Van Quickenborne Vincent, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Veys Tanguy, Vienne Christiane, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	026	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Colen Alexandra, Coudyser Cathy, Dedecker Peter, Dedecker Jean Marie, Degroote Koenraad, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhal, Demol Elsa, De Wit Sophie, Dumery Daphné, Francken Theo, Grosemans Karolien, Jambon Jan, Louis Laurent, Luyx Peter, Maertens Bert, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Uyttersprot Karel, Vandeput Steven, Van Esbroeck Jan, Van Moer Reinilde, Van Vaerenbergh Kristien, Weyts Ben, Wollants Bert, Wouters Veerle

Vote nominatif - Naamstemming: 020

Oui	115	Ja
-----	-----	----

Almaci Meyrem, Annemans Gerolf, Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Bonni Véronique, Bonte Hans, Boulet Juliette, Brems Eva, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Calvo y Castañer Kristof, Caverenne Valérie, Clarinval David, Clerfayt Bernard, Collard Philippe, Dallemagne Georges, De Bont Rita, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Delizée Jean-Marc, De Man Filip, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, D'haeseleer Guy, Dierick Leen, Drèze Benoît, Ducarme Denis, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, Genot Zoé, George Joseph, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Goyvaerts Hagen, Gustin Luc, Henry Olivier, Jabour Mohammed, Jadin Kattrin, Jadot Eric, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lahssaini Fouad, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lanjri Nahima, Logghe Peter, Lutgen Benoît, Maingain Olivier, Marghem Marie-Christine, Mathot Alain, Mayeur Yvan, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Pas Barbara, Perpète André, Ponthier Annick, Rutten Gwendolyn, Sampaoli Vincent, Schiltz Willem-Frederik, Schoofs Bert, Seminara Franco, Senecaut Manuela, Slegers Bercy, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaut Eric, Thierry Damien, Tobback Bruno, Tuybens Bruno, Valkeniers Bruno, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno,

Vanheste Ann, Van Quickenborne Vincent, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Veys Tanguy, Vienne Christiane, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	026	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Colen Alexandra, Coudyser Cathy, Dedecker Peter, Dedecker Jean Marie, Degroote Koenraad, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhail, Demol Elsa, De Wit Sophie, Dumery Daphné, Francken Theo, Grosemans Karolien, Jambon Jan, Louis Laurent, Luykx Peter, Maertens Bert, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Uyttersprot Karel, Vandeput Steven, Van Esbroeck Jan, Van Moer Reinilde, Van Vaerenbergh Kristien, Weyts Ben, Wollants Bert, Wouters Veerle

Vote nominatif - Naamstemming: 021

Oui	117	Ja
-----	-----	----

Almaci Meyrem, Annemans Gerolf, Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Bonni Véronique, Bonte Hans, Boulet Juliette, Brems Eva, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Calvo y Castañer Kristof, Caverenne Valérie, Clarinval David, Clerfayt Bernard, Collard Philippe, Dallemagne Georges, De Bont Rita, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Dedecker Jean Marie, Delizée Jean-Marc, De Man Filip, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, D'haeseleer Guy, Dierick Leen, Drèze Benoît, Ducarme Denis, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, Genot Zoé, George Joseph, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Goyvaerts Hagen, Gustin Luc, Henry Olivier, Jabour Mohammed, Jadin Katrin, Jadot Eric, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lahssaini Fouad, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lanjri Nahima, Logghe Peter, Louis Laurent, Lutgen Benoît, Maingain Olivier, Marghem Marie-Christine, Mathot Alain, Mayeur Yvan, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Pas Barbara, Perpète André, Ponthier Annick, Rutten Gwendolyn, Sampaoli Vincent, Schiltz Willem-Frederik, Schoofs Bert, Seminara Franco, Senecaut Manuella, Slegers Bercy, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaud Eric, Thiéry Damien, Tobback Bruno, Tuybens Bruno, Valkeniers Bruno, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Vanheste Ann, Van Quickenborne Vincent, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Veys Tanguy, Vienne Christiane, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	024	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Colen Alexandra, Coudyser Cathy, Dedecker Peter, Degroote Koenraad, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhail, Demol Elsa, De Wit Sophie, Dumery Daphné, Francken Theo, Grosemans Karolien, Jambon Jan, Luykx Peter, Maertens Bert, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Uyttersprot Karel, Vandeput Steven, Van Esbroeck Jan, Van Moer Reinilde, Van Vaerenbergh Kristien, Weyts Ben, Wollants Bert, Wouters Veerle

Vote nominatif - Naamstemming: 022

Oui	103	Ja
-----	-----	----

Almaci Meyrem, Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Bonni Véronique, Bonte Hans, Boulet Juliette, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Calvo y Castañer Kristof, Caverenne Valérie, Clarinval David, Clerfayt Bernard, Collard Philippe, Dallemagne Georges, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Dedecker Jean Marie, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, Dierick Leen, Drèze Benoît, Ducarme Denis, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, Genot Zoé, George Joseph, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Gustin Luc, Henry Olivier, Jabour Mohammed, Jadin Kattrin, Jadot Eric, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lahssaini Fouad, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lanjri Nahima, Louis Laurent, Lutgen Benoît, Maingain Olivier, Marghem Marie-Christine, Mathot Alain, Mayeur Yvan, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Perpète André, Rutten Gwendolyn, Sampaoli Vincent, Schiltz Willem-Frederik, Seminara Franco, Senecaut Manuella, Slegers Bercy, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaud Eric, Thiéry Damien, Tobback Bruno, Tuybens Bruno, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Vanheste Ann, Van Quickenborne Vincent, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vienne Christiane, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	035	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Annemans Gerolf, Colen Alexandra, Coudyser Cathy, De Bont Rita, Dedecker Peter, Degroote Koenraad, De Man Filip, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhail, Demol Elsa, De Wit Sophie, D'haeseleer Guy, Dumery Daphné, Francken Theo, Goyvaerts Hagen, Grosemans Karolien, Jambon Jan, Logghe Peter, Luyckx Peter, Maertens Bert, Pas Barbara, Ponthier Annick, Schoofs Bert, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Uyttersprot Karel, Valkeniers Bruno, Vandeput Steven, Van Esbroeck Jan, Van Moer Reinilde, Van Vaerenbergh Kristien, Veys Tanguy, Weyts Ben, Wollants Bert, Wouters Veerle

Vote nominatif - Naamstemming: 023

Oui	116	Ja
-----	-----	----

Almaci Meyrem, Annemans Gerolf, Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Bonni Véronique, Bonte Hans, Boulet Juliette, Brems Eva, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Calvo y Castañer Kristof, Caverenne Valérie, Clarinval David, Clerfayt Bernard, Collard Philippe, Dallemagne Georges, De Bont Rita, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Delizée Jean-Marc, De Man Filip, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, D'haeseleer Guy, Dierick Leen, Drèze Benoît, Ducarme Denis, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, Genot Zoé, George Joseph, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Goyvaerts Hagen, Gustin Luc, Henry Olivier, Jabour Mohammed, Jadin Kattrin, Jadot Eric, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lahssaini Fouad, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lanjri Nahima, Logghe Peter, Louis Laurent,

Lutgen Benoît, Maingain Olivier, Marghem Marie-Christine, Mathot Alain, Mayeur Yvan, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Pas Barbara, Perpète André, Ponthier Annick, Rutten Gwendolyn, Sampaoli Vincent, Schiltz Willem-Frederik, Schoofs Bert, Seminara Franco, Senecaut Manuella, Slegers Bercy, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaut Eric, Thiéry Damien, Tobback Bruno, Tuybens Bruno, Valkeniers Bruno, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Vanheste Ann, Van Quickenborne Vincent, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Veys Tanguy, Vienne Christiane, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	025	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Colen Alexandra, Coudyser Cathy, Dedecker Peter, Dedecker Jean Marie, Degroote Koenraad, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhal, Demol Elsa, De Wit Sophie, Dumery Daphné, Francken Theo, Grosemans Karolien, Jambon Jan, Luykx Peter, Maertens Bert, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Uyttersprot Karel, Vandeput Steven, Van Esbroeck Jan, Van Moer Reinilde, Van Vaerenbergh Kristien, Weyts Ben, Wollants Bert, Wouters Veerle

Vote nominatif - Naamstemming: 024

Oui	106	Ja
-----	-----	----

Almaci Meyrem, Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Bonni Véronique, Bonte Hans, Boulet Juliette, Brems Eva, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Calvo y Castañer Kristof, Caverenne Valérie, Clarinval David, Clerfayt Bernard, Collard Philippe, Dallemagne Georges, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Dedecker Jean Marie, Delizée Jean-Marc, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, Dierick Leen, Drèze Benoît, Ducarme Denis, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, Genot Zoé, George Joseph, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Gustin Luc, Henry Olivier, Jabour Mohammed, Jadin Katrin, Jadot Eric, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lahssaini Fouad, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lanjri Nahima, Louis Laurent, Lutgen Benoît, Maingain Olivier, Marghem Marie-Christine, Mathot Alain, Mayeur Yvan, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Perpète André, Rutten Gwendolyn, Sampaoli Vincent, Schiltz Willem-Frederik, Seminara Franco, Senecaut Manuella, Slegers Bercy, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaut Eric, Thiéry Damien, Tobback Bruno, Tuybens Bruno, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Vanheste Ann, Van Quickenborne Vincent, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vienne Christiane, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	035	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Annemans Gerolf, Colen Alexandra, Coudyser Cathy, De Bont Rita, Dedecker Peter, Degroote Koenraad, De Man Filip, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhail, Demol Elsa, De Wit Sophie, D'haeseleer Guy, Dumery Daphné, Francken Theo, Goyvaerts Hagen, Grosemans Karolien, Jambon Jan, Logghe Peter, Luyckx Peter, Maertens Bert, Pas Barbara, Ponthier Annick, Schoofs Bert, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Uyttersprot Karel, Valkeniers Bruno, Vandeput Steven, Van Esbroeck Jan, Van Moer Reinilde, Van Vaerenbergh Kristien, Veys Tanguy, Weyts Ben, Wollants Bert, Wouters Veerle

Vote nominatif - Naamstemming: 025

Oui	091	Ja
-----	-----	----

Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Bonni Véronique, Bonte Hans, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Caverenne Valérie, Clarinval David, Collard Philippe, Dallemagne Georges, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Delizée Jean-Marc, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, Dewael Patrick, Dierick Leen, Drèze Benoît, Ducarme Denis, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, George Joseph, Goffin Philippe, Gustin Luc, Henry Olivier, Jabour Mohammed, Jadin Katrin, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lanjri Nahima, Lutgen Benoît, Marghem Marie-Christine, Mathot Alain, Mayeur Yvan, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Perpète André, Rutten Gwendolyn, Sampaoli Vincent, Schiltz Willem-Frederik, Seminara Franco, Senecaut Manuella, Slegers Bercy, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaud Eric, Thiéry Damien, Tobback Bruno, Tuybens Bruno, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Vanheste Ann, Van Quickenborne Vincent, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vienne Christiane, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank

Non	027	Nee
-----	-----	-----

Clerfayt Bernard, Coudyser Cathy, Dedecker Peter, Dedecker Jean Marie, Degroote Koenraad, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhail, Demol Elsa, De Wit Sophie, Dumery Daphné, Francken Theo, Grosemans Karolien, Jambon Jan, Louis Laurent, Luyckx Peter, Maertens Bert, Maingain Olivier, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Uyttersprot Karel, Vandeput Steven, Van Esbroeck Jan, Van Moer Reinilde, Van Vaerenbergh Kristien, Weyts Ben, Wollants Bert, Wouters Veerle

Abstentions	023	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Almaci Meyrem, Annemans Gerolf, Boulet Juliette, Brems Eva, Calvo y Castañer Kristof, Colen Alexandra, De Bont Rita, De Man Filip, De Vriendt Wouter, D'haeseleer Guy, Genot Zoé, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Goyvaerts Hagen, Jadot Eric, Lahssaini Fouad, Logghe Peter, Pas Barbara, Ponthier Annick, Schoofs Bert, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Valkeniers Bruno, Veys Tanguy

Vote nominatif - Naamstemming: 026

Oui	117	Ja
-----	-----	----

Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Bonni Véronique, Bonte Hans, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Caverenne Valérie, Clarinval David, Clerfayt Bernard, Colen Alexandra, Collard Philippe, Coudyser Cathy, Dallemagne Georges, De Bue Valérie, De Croo Herman, Dedecker Peter, Dedecker Jean Marie, Degroote Koenraad, Delizée Jean-Marc, De Meulemeester Ingeborg,

Demir Zuhail, Demol Elsa, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, Dewael Patrick, De Wit Sophie, Dierick Leen, Drèze Benoît, Ducarme Denis, Dumery Daphné, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Francken Theo, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, George Joseph, Goffin Philippe, Grosemans Karolien, Gustin Luc, Henry Olivier, Jabour Mohammed, Jadin Katrin, Jambon Jan, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lanjri Nahima, Louis Laurent, Lutgen Benoît, Luykx Peter, Maertens Bert, Maingain Olivier, Marghem Marie-Christine, Mathot Alain, Mayeur Yvan, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Perpète André, Rutten Gwendolyn, Sampaoli Vincent, Schiltz Willem-Frederik, Seminara Franco, Senecaut Manuella, Slegers Bercy, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Somers Bart, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaud Eric, Thiéry Damien, Tobback Bruno, Tuybens Bruno, Uyttersprot Karel, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Vandeput Steven, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Esbroeck Jan, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Vanheste Ann, Van Moer Reinilde, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vienne Christiane, Weyts Ben, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank, Wollants Bert, Wouters Veerle

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	022	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Almaci Meyrem, Annemans Gerolf, Boulet Juliette, Brems Eva, Calvo y Castañer Kristof, De Bont Rita, De Man Filip, De Vriendt Wouter, D'haeseleer Guy, Genot Zoé, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Goyvaerts Hagen, Jadot Eric, Lahssaini Fouad, Logghe Peter, Pas Barbara, Ponthier Annick, Schoofs Bert, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Valkeniers Bruno, Veys Tanguy

Vote nominatif - Naamstemming: 027

Oui	104	Ja
-----	-----	----

Almaci Meyrem, Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Bonni Véronique, Bonte Hans, Boulet Juliette, Brems Eva, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Calvo y Castañer Kristof, Caverenne Valérie, Clarinval David, Clerfayt Bernard, Collard Philippe, Dallemagne Georges, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Delizée Jean-Marc, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, Dierick Leen, Drèze Benoît, Ducarme Denis, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, Genot Zoé, George Joseph, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Gustin Luc, Henry Olivier, Jabour Mohammed, Jadin Katrin, Jadot Eric, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lahssaini Fouad, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lanjri Nahima, Lutgen Benoît, Maingain Olivier, Marghem Marie-Christine, Mathot Alain, Mayeur Yvan, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Perpète André, Rutten Gwendolyn, Sampaoli Vincent, Schiltz Willem-Frederik, Seminara Franco, Senecaut Manuella, Slegers Bercy, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaud Eric, Thiéry Damien, Tobback Bruno, Tuybens Bruno, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Vanheste Ann, Van Quickenborne Vincent, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vienne Christiane, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank

Non	001	Nee
-----	-----	-----

Louis Laurent

Abstentions	036	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Annemans Gerolf, Colen Alexandra, Coudyser Cathy, De Bont Rita, Dedecker Peter, Dedecker Jean Marie, Degroote Koenraad, De Man Filip, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhail, Demol Elsa, De Wit Sophie, D'haeseleer Guy, Dumery Daphné, Francken Theo, Goyvaerts Hagen, Grosemans Karolien, Jambon Jan, Logghe Peter, Luyckx Peter, Maertens Bert, Pas Barbara, Ponthier Annick, Schoofs Bert, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Uyttersprot Karel, Valkeniers Bruno, Vandeput Steven, Van Esbroeck Jan, Van Moer Reinilde, Van Vaerenbergh Kristien, Veys Tanguy, Weyts Ben, Wollants Bert, Wouters Veerle

Vote nominatif - Naamstemming: 028

Oui	070	Ja
-----	-----	----

Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Bonni Véronique, Bonte Hans, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Caverenne Valérie, Collard Philippe, Dallemagne Georges, De Clercq Mathias, De Croo Herman, de Donnea François-Xavier, Delizée Jean-Marc, De Permentier Corinne, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Dewael Patrick, Drèze Benoît, Ducarme Denis, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, George Joseph, Goffin Philippe, Gustin Luc, Henry Olivier, Jabour Mohammed, Jadin Katrin, Kitiir Meryame, Lacroix Christophe, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lutgen Benoît, Marghem Marie-Christine, Mathot Alain, Mayeur Yvan, Meire Laurence, Mouton Rosaline, Musin Linda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Perpète André, Rutten Gwendolyn, Sampaoli Vincent, Schiltz Willem-Frederik, Seminara Franco, Senecaut Manuella, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Thiéry Damien, Tuybens Bruno, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van der Maelen Dirk, Van Grootenbrulle Bruno, Vanheste Ann, Van Quickenborne Vincent, Vanvelthoven Peter, Vienne Christiane, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank

Non	058	Nee
-----	-----	-----

Almaci Meyrem, Annemans Gerolf, Becq Sonja, Boulet Juliette, Brems Eva, Calvo y Castañer Kristof, Colen Alexandra, Coudyser Cathy, De Bont Rita, Degroote Koenraad, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhail, Demol Elsa, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Devlies Carl, De Vriendt Wouter, De Wit Sophie, Dierick Leen, Dumery Daphné, Genot Zoé, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Grosemans Karolien, Jambon Jan, Kindermans Gerald, Lahssaini Fouad, Lanjri Nahima, Logghe Peter, Louis Laurent, Luyckx Peter, Maertens Bert, Maingain Olivier, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Pas Barbara, Ponthier Annick, Schoofs Bert, Slegers Bercy, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Terwingen Raf, Valkeniers Bruno, Vanackere Steven, Van den Bergh Jef, Van der Auwera Liesbeth, Van Esbroeck Jan, Van Gool Dominica, Van Hecke Stefaan, Van Moer Reinilde, Van Vaerenbergh Kristien, Vercamer Stefaan, Veys Tanguy, Waterschoot Kristof, Weyts Ben, Wollants Bert, Wouters Veerle

Abstentions	000	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 029

Oui	088	Ja
-----	-----	----

Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Bonni Véronique, Bonte Hans, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Caverenne Valérie, Collard Philippe, Dallemagne Georges, De Clercq Mathias, De Croo Herman, de Donnea François-Xavier, Delizée Jean-Marc, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, Dewael Patrick, Dierick Leen, Drèze Benoît, Ducarme Denis, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, George Joseph, Goffin Philippe, Gustin Luc, Henry Olivier, Jabour Mohammed, Jadin Kattrin, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lanjri Nahima, Lutgen Benoît, Marghem Marie-Christine, Mathot Alain, Mayeur Yvan, Meire Laurence, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Perpète André, Rutten Gwendolyn, Sampaoli Vincent, Schiltz Willem-Frederik, Seminara Franco, Senecaut Manuella, Slegers Bercy, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiéry Damien, Tuybens Bruno, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Vanheste Ann, Van Quickenborne Vincent, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank

Non	041	Nee
-----	-----	-----

Almaci Meyrem, Annemans Gerolf, Boulet Juliette, Brems Eva, Calvo y Castañer Kristof, Colen Alexandra, Coudyser Cathy, De Bont Rita, Degroote Koenraad, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhail, Demol Elsa, De Vriendt Wouter, De Wit Sophie, Dumery Daphné, Genot Zoé, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Grosemans Karolien, Jambon Jan, Lahssaini Fouad, Logghe Peter, Louis Laurent, Luyckx Peter, Maertens Bert, Maingain Olivier, Pas Barbara, Ponthier Annick, Schoofs Bert, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Valkeniers Bruno, Van Esbroeck Jan, Van Hecke Stefaan, Van Moer Reinilde, Van Vaerenbergh Kristien, Veys Tanguy, Weyts Ben, Wollants Bert, Wouters Veerle

Abstentions	000	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 030

Oui	001	Ja
-----	-----	----

Maingain Olivier

Non	101	Nee
-----	-----	-----

Almaci Meyrem, Annemans Gerolf, Bacquelaine Daniel, Battheu Sabien, Bonni Véronique, Bonte Hans, Boulet Juliette, Brems Eva, Burgeon Colette, Calvo y Castañer Kristof, Caverenne Valérie, Colen Alexandra, Collard Philippe, Coudyser Cathy, De Bont Rita, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Degroote Koenraad, Delizée Jean-Marc, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhail, Demol Elsa, De Permentier Corinne, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, De Wit Sophie, Ducarme Denis, Dumery Daphné, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, Genot Zoé, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Grosemans Karolien, Gustin Luc, Henry Olivier, Jabour Mohammed, Jadin Kattrin, Jambon Jan, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lahssaini Fouad, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Logghe Peter, Louis Laurent, Luyckx Peter, Maertens Bert, Marghem Marie-Christine, Mathot Alain, Mayeur Yvan, Meire Laurence, Mouton Rosaline, Musin Linda, Özen Özlem, Pas Barbara, Perpète André, Ponthier Annick, Rutten Gwendolyn, Sampaoli Vincent, Schiltz Willem-Frederik, Schoofs Bert, Seminara

Franco, Senecaut Manuella, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Thiéry Damien, Tuybens Bruno, Valkeniers Bruno, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van der Maelen Dirk, Van Esbroeck Jan, Van Grootenbrulle Bruno, Van Hecke Stefaan, Vanheste Ann, Van Moer Reinilde, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Veys Tanguy, Vienne Christiane, Weyts Ben, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank, Wollants Bert, Wouters Veerle

Abstentions	027	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Arens Joseph, Bastin Christophe, Becq Sonja, Brotcorne Christian, Dallemagne Georges, de Donnea François-Xavier, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Devlies Carl, Dierick Leen, Drèze Benoît, Fonck Catherine, George Joseph, Kindermans Gerald, Lanjri Nahima, Lutgen Benoît, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Slegers Bercy, Terwingen Raf, Vanackere Steven, Van den Bergh Jef, Van der Auwera Liesbeth, Van Gool Dominica, Vercamer Stefaan, Waterschoot Kristof

Vote nominatif - Naamstemming: 031

Oui	071	Ja
-----	-----	----

Almaci Meyrem, Bacquelaine Daniel, Battheu Sabien, Bonni Véronique, Bonte Hans, Boulet Juliette, Brems Eva, Burgeon Colette, Calvo y Castañer Kristof, Caverenne Valérie, Collard Philippe, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Delizée Jean-Marc, De Permentier Corinne, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, Ducarme Denis, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Frédéric André, Geerts David, Genez Caroline, Genot Zoé, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Gustin Luc, Henry Olivier, Jabour Mohammed, Jadin Katrin, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lahssaini Fouad, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Marghem Marie-Christine, Mathot Alain, Mayeur Yvan, Meire Laurence, Mouton Rosaline, Musin Linda, Özen Özlem, Perpète André, Rutten Gwendolyn, Sampaoli Vincent, Schiltz Willem-Frederik, Seminara Franco, Senecaut Manuella, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Thiéry Damien, Tuybens Bruno, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van der Maelen Dirk, Van Grootenbrulle Bruno, Van Hecke Stefaan, Vanheste Ann, Van Quickenborne Vincent, Vanvelthoven Peter, Vienne Christiane, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank

Non	050	Nee
-----	-----	-----

Annemans Gerolf, Arens Joseph, Becq Sonja, Colen Alexandra, Coudyser Cathy, De Bont Rita, de Donnea François-Xavier, Degroote Koenraad, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhail, Demol Elsa, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Devlies Carl, De Wit Sophie, Dierick Leen, Dumery Daphné, George Joseph, Grosemans Karolien, Jambon Jan, Kindermans Gerald, Lanjri Nahima, Logghe Peter, Louis Laurent, Luyckx Peter, Maertens Bert, Maingain Olivier, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Pas Barbara, Ponthier Annick, Schoofs Bert, Slegers Bercy, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Terwingen Raf, Valkeniers Bruno, Vanackere Steven, Van den Bergh Jef, Van der Auwera Liesbeth, Van Esbroeck Jan, Van Gool Dominica, Van Moer Reinilde, Van Vaerenbergh Kristien, Vercamer Stefaan, Veys Tanguy, Waterschoot Kristof, Weyts Ben, Wollants Bert, Wouters Veerle

Abstentions	008	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Bastin Christophe, Brotcorne Christian, Dallemagne Georges, Drèze Benoît, Fonck Catherine, Galant Jacqueline, Lutgen Benoît, Nyanga-Lumbala Jeanne